Ensimäinen päivä heinäkuuta on Työkansan päivä. Silloin kaikki Canadan järjestyneet suomalaiset juhlivat Työkansan tukemista varten. :-: :-: :-: :-: :-: :-:

TYÖKANSA

Köyhälistön voimakkain ase on oma sanomalehti. Mitä paremmassa taloudellisessa asemassa koyhälistön lehti on sitä voimakkaammin se voipi köyhälistön asiaa ajaa. :-: :-: :-:

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

No. 114. — 1913. PERJANTAINA, TOUKOK. 16 P. — FRIDAY, MAY 16TH. VII:S VUOSIKERTA—VOL. VII

Ankaria taisteluita Mexicossa

KAPINALLISET VOITOLLA.

NOGALES, Ariz., toukok. 13. — Yli viisisataa miestä makaa nyt kuolleena kentällä Gymasin läheisyydessä, kolmipäiväisen ankaran taistelun jälkeen.

Eversti Juan Cabrai, joka vast'ikään saapui taistelukentältä Hermosilloon, sanoi arvioineensa kuolleiden luvun olevan noin kuusisataa. Ruumiiden polttamista varten kuljetettiin taistelukentälle junanlasti puita ja paloöljyä.

Kapinallisten komentaja,kenraali Alfer Obregonin julkaiseman virallisen tiedonannon mukaan, Huertan sotilaita kuoli viisisataaa ja kaksisataa joutui vangiksi. Kaikki vangitut upseerit ja vakinaiset virkailijat on mestattu kummallakin puolen.

Sunnuntaina ja eilen ei tapahtunut suuria taisteluita.Hallituksen armeijan jäännöksiltä, joita oli 2,500, tukkivat kapinalliset perääntymistien ja, uskoen, että nälkä ja vedenpuute pian pakottaa nuo vähäiset joukot antautumaan, eivät kapinalliset eli valtion sotilaat erikoisesti ahdistaneet niitä, vaan toisinaan häiritsivät etuvartijoita.

Tehoisa vaikutus hiilikaivoslakolla

Liikemiehet kulkevat kumarrusretkillä hallitusherrojensa luona ja vaativat lakon lopettamista.

Hiiliparoonit pitävät "työnsulkua."

NANAIMO, B. C., toukok. 13 p. — Vancouver-saaren hiilikaivostyöläisten yleislakko, jota kaivosparoonit ovat alkaneet kutsua työsuluksi, on ennallaan ja on se tavattomasti vaikuttanut koko länsirannikon teollisuuteen, sillä hiilen puute on käynyt huutavaksi. Ellei pian saada sovintoa lakkolaisten ja isännistön välillä, niin useitten liikkeitten on pakko sulkea ovensa hiilen puutten takia.Monessa paikassa koetetaan puita tai muita aineita käyttää hiilen asemesta lämmitykseen.

Lakko on niin kipeästi koskenut "liike-etuihin", että useita liikemiesten lähetystöjä on Victoriassa käynyt hallitusherrojen puheilla,vaatien heidän ryh

Liikemiehet ovat kääntyneet Dominion palkkojen tarkastajan J. D. McNiven puoleen, pyytäen hänen panemaan neuvottelut alkuun lakkolaisten ja isännistön välillä. Huhut myös kertovat että lakkolaiset ovat tehneet samallaisen pyynnön McNivelle, joka on pari päivää ollut täällä.

Useista suuremmista kaivannoista ei ole lakon aikana otettu naulaakaan hiiltä. Toukokuun toisesta päivästä lähtien yli kaksituhatta hiilenkaivajaa on ollut lakossa.

Kettle Valleyn yleislakkohomma seisauksissa.

Kettle Valleyn rautatien rakentajien yleislakkohomma näyttää olevan seisauksissa, miltei taantumaan päin, koska useissa paikoissa lakkolaisia on palannut takaisin työhön. Industrial Workers of Worldin paikallisesta päämajasta ilmotetaan että suuri osa unioon kuuluvia työläisiä on palannut työhön. Suuri määrä lakkolaisia ehti lähteä muille paikkakunnille etsimään työtä. Ja lakkoon ryhtyneet palasivat työhön siksi kun yleinen lakko ei puhjennut niin pian kun oletettiin. Näyttipä epätietoiselta, josko kaikkia saatiin lakkoon koskaan.

Maakunnanviranomaiset jo varustautuivat erikoistoimenpiteihin "rauhan" ylläpitämiseksi.

HAMILTONIN PUKUTYÖLÄISTEN LAKKO LOPPUMASSA.

HAMILTON, Ont., toukok. 12 p. Lakossa olevat pukutyöläiset ovat hyväksyneet isännistön tarjouksen paitsi kahdessa suhteessa. Isännistö kieltäypi palkkaa korottamasta niille työläisille, jotka tulivat työhön joulukuun 11 p. jälkeen ja silittäjien työvaatimusta hyväksymästä. Toivotaan että nämä seikat saadaan pian sovittua.

15-VUOTIAS POIKA VANGITTU MURHASTA.

MONTREAL, Que., toukok. 14 p. Viisitoistavuotias Eugene Mathieu vangittiin eilen illalla syytettynä Demontigny kadun varrella sijaitsevan ojennuslaitoksen vartijan, Flavien Morinin, murhasta. Tutkinto toimitettiin eilen aamulla, ja valamiehistö tuli siihen päätökseen, että hänet on pidätettävä. Juttu on mitä kummalisin ja salaperäisin. Ruumis aiottiin jo haudata ja koko tapaus oli peitetty salaperäisyyteen, mutta kuolemansyyn tutkija sai lopulta lisätietoja ja toimitti tutkinnon.

Väitetään, että Mathieu, joka lähetettiin mainittuun ojennuslaitokseen Quebecista, turvautui väkivaltaan päästäkseen pakenemaan laitoksesta, ja huhtikuun 25 p:n aamulla löi Morinia päähän rautatangolla. Kukaan ei ole nähnyt tapausta.

Juttu tulee esille oikeudessa toukokuun 20 p:nä.

Raitiotieläisten lakko jatkuu

Skääppejä ja pyssyhurttia saapuu lisää; toisia yhtyy lakkkoon -- Skääppivaunu taas ajanut hevosen ja miehen päälle -- Toisetuniot ryhtyvät avustamaan lakkolaisia

Kaksoiskaupunkien katuvaunutyöläisten ja hallitsevan porvariston välisestä taistelusta on tullut selväpiirteinen ja kauaskantoinen luokkataistelu. Toisella puolen koko porvariaines osaksi vaistomaisesti osaksi itsetietoisesti yksimielisenä taistelee järjestynyttä työväestöä vastaan ja todennäköisesti kaappaussuunnitelmansa puolesta. Toiselta puolen katuvaunutyöläiset järkähtämättömästi ja yksimielisesti taistelevat oikeuksiensa ja parempien elämismahdollisuuksien puolesta. Paitsi katuvaunutyöläisiä, joita porvarien isku nyt suoranaisemmin koskee, koko järjestynyt työväestö on oivaltanut että porvaristo uhkaa työväestöä kokonaisuudessaan. Tästä syystä taistelusta on tullut työväestön ja omistavan luokan välinen katkera taistelu. Tässä syy miksikä toisten ammattialojen työläiset ovat käyneet katuvaunutyöläisiä tukemaan.

Lakkoasema on nyt sama kuin se on ollut pari päivää. Lakkolaiset ovat yksimielisesti lakossa, mutta raitiotiehallinto, joka hinnalla millä tahansa on päättänyt masentaa lakkolaiset, rikkuriensa, poliisiensa, salapoliisensa ja pyssyhurttien avulla päivisin saa ylläpidetyksi kurjaa liikettä. Nämä rikkurien kulettamat vaunut eivät ainkaan ole olleet niin täyteen ahdettu kuin muulloin, kuten porvarilehdet uskottelevat.

Taistelu kärjistyy.

Ei ole epäilystäkään siitä että raitiotiehallinto ja koko kaksoiskaupunkien porvaristo tule viimeiseen saakka taistelemaan ottamansa kannan puolesta. Samaa tulee tekemään katuvaunutyöläiset ja koko työväestö. Fort Williamin Trades and Labor Council kokouksessaan päätti antaa siveellisen ja aineellisen kannatuksen lakossaoleville katuvaunutyöläisille. Kuta pitempiaikaiseksi taistelu venyy, sitä tiukemmasti koko järjestynyt työväestö tulee tukemaan lakkolaisia.

Mitenkä raitiotiehallinnon jäsenet katsovat kaupungin etuja?

Kun lakossaolevat katuvaunutyöläiset saavat unionsa päämajasta — ja jos tarpeelliseksi käy muiltakin järjestöiltä — avustusta ja kun he tästäkin syystä kyke-

maksetaan suunnattomia summia. ylimääräisille poliiseille ja pyssyhurtille samoin. rikkurien tekemistä vaurioista kaupungin on maksettava ja — katuvaunuliike ei tuota mitään, koska, kuten meille on vakuutettu, skääppikondoktöörit pistävät saamansa rahat taskuihinsa. Lakon jatkuessa tällainen asiaintila tulee kaupungille äärettömän kalliiksi. Salliiko veronmaksajat kauan jatkua tämän pelin? Tämä verrattain pian tuottaa kaupungille paljon enemmän kuluja kuin myöntyminen lakkolaisten kohtuullisiin vaatimuksiin.

Rikkureita tulee ja menee.

Osa haalituista rikkureista on jo liittynyt lakkolaisiin ja useampia toivotaan liittyvän, mutta kun raitiotiehallinto on urakalla ottanut masentaakseen lakkolaiset ja suorittaa loppuun anastussuunnitelmansa, niin se haalii uusia rikkureita. Iltalehtien mukaan eilen saapui kahdeksan skääppiä.

Porvarilehdistö tekeytyy työväestön ystäväksi.

Niin pian kuin kaksoiskaupunkien ammattiliittojen keskushallinnot yhteisessä kokouksessa hyväksyvät ponnen jossa viitottiin yleislakon kutsumisen mahdollisuuteen, alkoivat täkäläiset lokaiset porvarilehdet vesissäsilmin selittää miten vahingollista on unionistiselle liikkeelle jos yleislakko kutsutaan. Heidän sydämellä on siis unionismin edistyminen. Täkäläinen porvaristo pelkää yleislakkoa ja tässä on syy miksikä he tekeytyvät työväestön neuvojiksi.

Skääppivaunut taas ajanut hevosen ja miehen päälle.

Eilen aamupäivällä skääppivaunu ajoi Algoma Laundryn ajurin päälle Fort Williamissa Simpson kadulla suomalaisen osuuskaupan kohdalla. Ajuri ja hevonen loukkaantuivat lievästi.

Painostamamme asia, että raitiotiehallinto asettaa kaksoiskaupunkien asukkaiden turvallisuuden vaaraan, on alkanut toteutua.

Skääpit saavat rosvota kaupun-

kattuu päivittäin muutamia satoja dollareita, jotka skääpit pistävät taskuunsa kursailematta.

Tuota rosvousta sallien kaupungit menettävät muutamissa päivissä enemmän kuin mitä lakkolaisten palkankorotusvaatimuksen mukainen menetys lisäyksissä palkoissa tekisi vuodessa. Mutta porvarit eivät välitä siitä, kun on kysymyksessä työläisten nujertaminen ja, jos mahdollista asian saattaminen sille kannalle että näiden kaupunkien asukkaat ja veronmaksajat rupeaisivat näkemään että on parempi luovuttaa raitiotiet pois kaupungilta.

Lähettävät valheellisia haukkumasähkösanomia.

Kaksoiskaupunkien porvarit ovat lähetelleet kaikkialle sähkösanomia täkäläisestä raitiotielakosta seuraten tarkasti paikallisten porvarilehtien haukkumisohjelmaa. Fort Williamissa sunnuntai-iltana tapahtunut verinäytelmä, joka oli suoranainen seuraus poliisien liiallisesta virkaintoisuudesta, kerrotaan möyryämällä "viheliäisiä" ulkomaalaisia ja agitaattoreja vastaan ja, kuten arvata sopii, eivät suomalaiset sosialistit liioin ole jääneet huomioonottamatta kaupunkiemme prominenteilta. Eräässäkin Port Arthurista t. k. 11 p:nä lähetetyssä sähkösanomassa, joka on kierrellyt Canadan lehdissä, sanotaan m. m. seuraavaa:

"Huolimatta siitä tavattomasta sattumasta, joka tapahtui täällä katuvaunulakon johdosta, ilmeni lakkolaisten ja heille myötätuntoisen väestön keskuudessa jonkunmoista synkkää humooria. Suuria väkijoukkoja kuljeskeli kaupunkin eteläpäässä, mutta poliisin valpas toiminta piti ne hajallaan, joten (!) mitään suurempia rettelöitä ei syntynyt. Useimmat elämöitsijöistä olivat suomalaisia sosialisteja." Sitten valehdellaan sanomassa, että lakkolaisia palaa työhön j. n. e.

Eilen illalla pitivät kaksoiskaupunkien ammattiunioiden edustajat Port Arthurin Trades and Labor Councilin haalilla yhteisen kokouksen, jossa keskusteltiin lakkoasemasta ja toimenpiteistä, joihin ryhdytään raitiotieläisten tukemiseksi.Kokouksessa yksimielisesti pää-

tiotielakkoa koskevan asian, ilmottaen saaneensa kaksoiskaupunkien ammattiunioiden neuvostolta kirjeen, jota ei luettu valtuustolle, koska se oli ollut julaistuna lehdissä.

Suomalainen sosialistinen valtuusmies K. E. Grandahl, ensimäisestä wardista, otti ensiksi puheenvuoron. Hän teki pormestarille useita kysymyksiä, joihin tämä vastasi lyhyesti ja kieräillen. Graham värnyili, ettei raitiotiehallinto ole muka värvännyt lakonrikkureita, koska miehet muka ilmottivat luopuvansa työstä ja eivät ryhtyneet kuljettamaan vaunuja lauantaiaamuna, joten hallinnon täytyi tilata miehiä muualta.

Grandahl vastasi, että miehet nyt kerta kaikkiaan ovat lakossa, joten jutut työstä luopumisesta ja muut kieräilyt, joilla raitiotiehallinto koettaa lieventää tekojaan, ovat viheliäisiä verukkeita. Hän osoitti, että näissä kaupungeissa on mahdoton elää $2.40—$2.50 päiväpalkalla ja he ovat oikeutetut saamaan enemmän. Hän myöskin kysyi, että mitä hyödyttää teollisuuslaitoksien hommaaminen tänne, jos työläiset eivät voi saada parempaa palkkaa, ja ilman työläisiä ei eletä.

Puhuessaan Enrightin ja Muldoonin erottamisesta, hän sanoi, että kun raitiotiehallinto ei, kaikesta huolimatta, ole voinut todistaa syytöksiä, niin miehet olisi viipymättä otettava takaisin työhön ja huomautti, että raitiotieläiset ovat palvelleet kaksoiskaupunkeja uskollisesti kauan aikaa ja raitiotieonnettomuuksia on tapahtunut tavattoman vähän, joten ei ole mitään syytä vastustaa heidän vähäisiä vaatimuksiaan.

Pormestari Graham röyhkeästi vastasi, että raitiotiehallinto ei anna lakkolaisten seisauttaa liikettä, vaan värvää skääppejä.

Valtuusmies Grandahl selitti edelleen, että miehet ehkä olisivat työskennelleet entisellä palkalla sopimusajan loppuun, jos raitiotiehallinto, yksityisiä pyyteitään ajaessa, ei olisi rikkonut sopimusta. Mutta hallin. jäsenet, huomautti hän,ryhtyivät taisteluun järjestymistä vastaan ja liikkeenhoitaja, skääppi Robinson, erotti maiaitut miehet sentakia, että he olivat union toimivia jäseniä. Työläisten velvollisuus siis olisi ryhtyä yhteisvoimin puolustamaan tovereitaan ja toiselta puolen he olivat paketetut vaatimaan palkankorotusta.

Toinen työläisten edustaja, valtuusmies Dennis oli samaa mieltä kuin Grandahl, osoittaen ettei raitiotiehallinto menetellyt oikein Enrightin ja Muldoonin kanssa.Jos hallinto, sanoi Dennis, olisi voinut todistaa miesten syyllisyyden, niin hän ei vastustaisi sen menettelyä, mutta mitään sellaista ei ole tapahtunut.

Palkkakysymyksessä hän myös oli sillä kannalla, että ylennys on välttämätön ja huomautti sen ohella kuinka aina tahdotaan "antaa anteeksi" kun on kysymys palkoisia. Canadian Car and Foundry yhtiö, jonka työmaalla lakko loppui joku päivä sitten, miehet saaden kahden ja puolen sentin palkankorotuksen, kuten eilisessä Työkansassa kerrotaan, sai kaupungilta suuria liike-etuja lahjaksi ja lupasi silloin maksaa standard- eli mallipalkkaa; mutta maksoi vain 20 senttiä tunnilta. Hän sanoi, että hallitus maksaa 25 senttiä tunnilta, ja kaupunki maksaa 20:stä 27:ään senttiin tunnilta. Sanotun yhtiön työläiset vaativat 25 senttiä tunnilta, mutta yhtiö ei hyväksynyt hallitusta "mallikseen" ja valtuuston enemmistö ei liioin vaatinut yhtiötä muistelemaan mitä lupauksia se on tehnyt.

Keskustelun perästä hyväksyi valtuusto raitiotieläisten asiassa päätöksen, jossa hallintoa kiitellään sortotoimistaan, puhutaan jäsenten loistavasta "bisnesälystä" ja "runnaustaidosta", "uskotaan" että miehet ovat väärässä ja siunataan skääppien värväys.

Valtuusmiehet A. H. Dennis ja K. E. Grandahl luonnollisesti äänestivät päätöstä vastaan.

Riitelevät porvarit syleilevät toisiaan pistinmiljoonien myöntämisessä

Hallitus kalastelee kapinoivia lännen maanviljelijöitä.

OTTAWA, Ont., toukok. 15 p.

Yleislakon kutsuminen lykkkääntyy

Toronton rakennustyöläiset eivät vielä kutsu yleislakkoa kun isännistö osottaa perääntymisen merkkejä.

Lakot ovat ennallaan.

TORONTO, Ont., toukok. 13 p. — Vaikka asema rakennusteollisuuden alalla on kriitillinen, niin ellei mitään odottamatonta tapahdu, ei tämän viikon ajalla yleislakkoa tulla kutsumaan. Työväen järjestöt eivät tahdo viimeistä voimavaittiaan käyttää ellei se käy aivan välttämättömäksi. Kun on vielä toiveita että isännistö suostuu tekemään myönnytyksiä, niin tästä syystä yleisen lakon kutsuminen lykkääntyy.

Isännistö onkin jossain määrin unioitten armoilla. Kun unionistit tekivät päätöksen että he eivät tule työskentelemään yhdessä rikkurien ja unioonkuulumattomien kanssa, niin isännistö alistui noudattamaan päätöstä.

Lakokasemassa ei ole tapahtunut sanottavia muutoksia. Sähkötyöläisten lakko rintama tosin voimistuu päivä päivältä. Voimayhtiöllä ei ole tusinaakaan ammattitaitoista miestä sähkölankojen korjauksia tekemässä.

Silaajat ovat jyrkkänä.

Silaajat ja heidän työnantajansa olivat eilen neuvottelemassa ja työnantajat ehdottivat että asia jätettäisiin sovintolautakunnan ratkaistavaksi, mutta silaajat eivät suostuneet tähän, koska työnantajat eivät ole tarjonneet kohtuullista palkankorotusta ennenkuin tekivät tämän ehdotuksen.

YLIOPPILAAT AUTTAVAT LAKKOLAISIA.

LONTOO, toukok. 14. — Suuri joukko Oxfordin oppilaita agiteeraa paikallisen raitiotieläisten lakon puolesta. Miehet menivät lakkoon vaatien korkeampaa palkkaa ja heidän tilalleen on värvätty skääppejä. Ylioppilaat tuottavat lakonrikkureille myöskin kaikellaista harmia, menevät joukolla vaunuihin, kieltäytyvät maksamasta kyytiä eivätkä liioin lähde pois vaunuista. Tavallisesti siina syntyy kova tappelu.

tey, että hallitus läheisessä tulevaisuudessa tulee rakentamaan useita viljasäiliöitä sisämaahan, ja kuten Tyynenmeren rannikolle sitä varten että Panaman kanavan

Ankaria taisteluita Mexicossa

KAPINALLISET VOITOLLA.

NOGALES, Ariz., toukok. 13. — Yli viisisataa miestä makaa nyt kuolleena kentällä Gymasin läheisyydessä, kolmipäiväisen ankaran taistelun jälkeen.

Eversti Juan Cabrai, joka vast'ikään saapui taistelukentältä Hermosilloon, sanoi arvioineensa kuolleiden luvun olevan noin kuusisataa. Ruumiiden polttamista varten kuljetettiin taistelukentälle junanlasti puita ja paloöljyä.

Kapinallisten komentaja,kenraali Alfer Obregonin julkaiseman virallisen tiedonannon mukaan, Huertan sotilaita kuoli viisisataaa ja kaksisataa joutui vangiksi. Kaikki vangitut upseerit ja vakinaiset virkailijat on mestattu kummallakin puolen.

Sunnuntaina ja eilen ei tapahtunut suuria taisteluita.Hallituksen armeijan jäännöksiltä, joita oli 2,500, tukkivat kapinalliset perääntymistien ja, uskoen, että nälkä ja vedenpuute pian pakottaa nuo vähäiset joukot antautumaan, eivät kapinalliset eli valtion sotilaat erikoisesti ahdistaneet niitä, vaan toisinaan häiritsivät etuvartijoita.

Tehoisa vaikutus hiilikaivoslakolla

Liikemiehet kulkevat kumarrusretkillä hallitusherrojensa luona ja vaativat lakon lopettamista.

Hiiliparoonit pitävät "työnsulkua."

NANAIMO, B. C., toukok. 13 p. — Vancouver-saaren hiilikaivostyöläisten yleislakko, jota kaivosparoonit ovat alkaneet kutsua työsuluksi, on ennallaan ja on se tavattomasti vaikuttanut koko länsirannikon teollisuuteen, sillä hiilen puute on käynyt huutavaksi. Ellei pian saada sovintoa lakkolaisten ja isännistön välillä, niin useitten liikkeitten on pakko sulkea ovensa hiilen puutten takia.Monessa paikassa koetetaan puita tai muita aineita käyttää hiilen asemesta lämmitykseen.

Lakko on niin kipeästi koskenut "liike-etuihin", että useita liikemiesten lähetystöjä on Victoriassa käynyt hallitusherrojen puheilla,vaatien heidän ryhtymään johonkin toimenpiteisiin puristavan ja uhkaavan olotilan lopettamiseksi.

Hiiliparoonit esiintyvät mahtipontisesti. He ovat ilmottaneet että he kuudeksi kuukaudeksi sulkevat kaivantonsa, koska työväestö rupesi rettelöimään. Luonnollisesti tällä tahdotaan pelotella työväestöä. Ja tehdäkseen uhkauksensa tehoisammaksi, useissa kaivannoissa on muka tehty varustustöitä pitempiaikaista töitten seisauttamista varten. Tähän voinee lisätä että samallaisia valmistuksia olisi pitänyt tehdä vaikkapa töitten seisotus olisi johtunut lakon nimelläkin.

Liikemiehet ovat kääntyneet Dominion palkkojen tarkastajan J. D. McNiven puoleen, pyytäen hänen panemaan neuvottelut alkuun lakkolaisten ja isännistön välillä. Huhut myös kertovat että lakkolaiset ovat tehneet samallaisen pyynnön McNivelle, joka on pari päivää ollut täällä.

Useista suuremmista kaivannoista ei ole lakon aikana otettu naulaakaan hiiltä. Toukokuun toisesta päivästä lähtien yli kaksituhatta hiilenkaivajaa on ollut lakossa.

Kettle Valleyn yleislakkohomma seisauksissa.

Kettle Valleyn rautatien rakentajien yleislakkohomma näyttää olevan seisauksissa, miltei taantumaan päin, koska useissa paikoissa lakkolaisia on palannut takaisin työhön. Industrial Workers of Worldin paikallisesta päämajasta ilmotetaan että suuri osa unioon kuuluvia työläisiä on palannut työhön. Suuri määrä lakkolaisia ehti lähteä muille paikkakunnille etsimään työtä. Ja lakkoon ryhtyneet palasivat työhön siksi kun yleinen lakko ei puhjennut niin pian kun oletettiin. Näyttipä epätietoiselta, josko kaikkia saatiin lakkoon koskaan.

Maakunnanviranomaiset jo varustautuivat erikoistoimenpiteihin "rauhan" ylläpitämiseksi.

HAMILTONIN PUKUTYÖLÄISTEN LAKKO LOPPUMASSA.

HAMILTON, Ont., toukok. 12 p. Lakossa olevat pukutyöläiset ovat hyväksyneet isännistön tarjouksen paitsi kahdessa suhteessa. Isännistö kieltäypi palkkaa korottamasta niille työläisille, jotka tulivat työhön joulukuun 11 p. jälkeen ja silittäjien työvaatimusta hyväksymästä. Toivotaan että nämä seikat saadaan pian sovittua.

15-VUOTIAS POIKA VANGITTU MURHASTA.

MONTREAL, Que., toukok. 14 p. Viisitoistavuotias Eugene Mathieu vangittiin eilen illalla syytettynä Demontigny kadun varrella sijaitsevan ojennuslaitoksen vartijan, Flavien Morinin, murhasta. Tutkinto toimitettiin eilen aamulla, ja valamiehistö tuli siihen päätökseen, että hänet on pidätettävä. Juttu on mitä kummalisin ja salaperäisin. Ruumis aiottiin jo haudata ja koko tapaus oli peitetty salaperäisyyteen, mutta kuolemansyyn tutkija sai lopulta lisätietoja ja toimitti tutkinnon.

Väitetään, että Mathieu, joka lähetettiin mainittuun ojennuslaitokseen Quebecista, turvautui väkivaltaan päästäkseen pakenemaan laitoksesta, ja huhtikuun 25 p:n aamulla löi Morinia päähän rautatangolla. Kukaan ei ole nähnyt tapausta.

Juttu tulee esille oikeudessa toukokuun 20 p:nä.

NUORI TYTTÖ JOUTUNUT "VALKOISEN ORJAKAUPPIAAN" UHRIKSI.

WINNIPEG, Man., toukok. 14 p.—Kolmentoista vuotias tyttö Sarah Godey katosi eilen iltapäivällä eikä hänestä ole kuulunut sitten mitään, vaikka tarkka etsiminen on toimitettu. Yleensä luullaan että hän on joutunut ammattihaureuden kurimoon. Joku ammattihaureusnaisia vaaniva agentti varmaankin sai hänet houkutelluksi mukaansa ja sitten piilotti saaliinsa.

Vaikka Godey on noin nuori, on hän ikäisekseen hyvin kehittynyt ja näyttää 16—17 vuotiaalta. Hän on hyvin hurmaava tyttö ja kaipa hän tämän vuoksi joutuikin ammattihaureusagenttien uhriksi.

Godey on aina ollut kotona ja oli kaikin puolin kunniallinen tyttö, joten vapaachtoisesti hän ei ole mennyt mainittuihin laitoksiin ja kaikki muut mahdolliset paikat on haettu.

Raitiotieläisten lakko jatkuu

Skääppejä ja pyssyhurttia saapuu lisää; toisia yhtyy lakkkoon -- Skääppivaunu taas ajanut hevosen ja miehen päälle -- Toisetuniot ryhtyvät avustamaan lakkolaisia

Kaksoiskaupunkien katuvaunutyöläisten ja hallitsevan porvariston välisestä taistelusta on tullut selväpiirteinen ja kauaskantoinen luokkataistelu. Toisella puolen koko porvariaines osaksi vaistomaisesti osaksi itsetietoisesti yksimielisenä taistelee järjestynyttä työväestöä vastaan ja todennäköisesti kaappaussuunnitelmansa puolesta. Toiselta puolen katuvaunutyöläiset järkähtämättömästi ja yksimielisesti taistelevat oikeuksiensa ja parempien elämismahdollisuuksien puolesta. Paitsi katuvaunutyöläisiä, joita porvarien isku nyt suoranaisemmin koskee, koko järjestynyt työväestö on oivaltanut että porvaristo uhkaa työväestöä kokonaisuudessaan. Tästä syystä taistelusta on tullut työväestön ja omistavan luokan välinen katkera taistelu. Tässä syy miksikä toisten ammattialojen työläiset ovat käyneet katuvaunutyöläisiä tukemaan.

Lakkoasema on nyt sama kuin se on ollut pari päivää. Lakkolaiset ovat yksimielisesti lakossa, mutta raitiotiehallinto, joka hinnalla millä tahansa on päättänyt masentaa lakkolaiset, rikkuriensa, poliisiensa, salapoliisensa ja pyssyhurttien avulla päivisin saa ylläpidetyksi kurjaa liikettä. Nämä rikkurien kulettamat vaunut eivät ainkaan ole olleet niin täyteen ahdettu kuin muulloin, kuten porvarilehdet uskottelevat.

Taistelu kärjistyy.

Ei ole epäilystäkään siitä että raitiotiehallinto ja koko kaksoiskaupunkien porvaristo tule viimeiseen saakka taistelemaan ottamansa kannan puolesta. Samaa tulee tekemään katuvaunutyöläiset ja koko työväestö. Fort Williamin Trades and Labor Council kokouksessaan päätti antaa siveellisen ja aineellisen kannatuksen lakossaoleville katuvaunutyöläisille. Kuta pitempiaikaiseksi taistelu venyy, sitä tiukemmasti koko järjestynyt työväestö tulee tukemaan lakkolaisia.

Mitenkä raitiotiehallinnon jäsenet katsovat kaupungin etuja?

Kun lakossaolevat katuvaunutyöläiset saavat unionsa päämajasta — ja jos tarpeelliseksi käy muiltakin järjestöiltä — avustusta ja kun he tästäkin syystä kykenevät kauankin oikeuksiensa puolesta taistelemaan, tuottaa raitiotiehallinnon härkäpäinen menettely kaupungille ääretöntä vahinkoa. Ylimääräisiä kustannuksia on tavattomasti. Rikkureille maksetaan suunnattomia summia, ylimääräisille poliiseille ja pyssyhurtille samoin, rikkurien tekemistä vaurioista kaupungin on maksettava ja — katuvaunuliike ei tuota mitään, koska, kuten meille on vakuutettu, skääppikondektöörit pistävät saamansa rahat taskuihinsa. Lakon jatkuessa tällainen asiaintila tulee kaupungille äärettömän kalliiksi. Sallikko veronmaksajat kauan jatkua tämän pelin? Tämä verrattain pian tuottaa kaupungille paljon enemmän kuluja kuin myöntyminen lakkolaisten kohtuullisiin vaatimuksiin.

Rikkureita tulee ja menee.

Osa haalituista rikkureista on jo liittynyt lakkolaisiin ja useampia toivotaan liittyvän, mutta kun raitiotiehallinto on urakalla ottanut masentaakseen lakkolaiset ja suorittaa loppuun anastussuunnitelmansa, niin se haalii uusia rikkureita. Iltalehtien mukaan eilen saapui kahdeksan skääppiä.

Porvarilehdistö tekeytyy työväestön ystäväksi.

Niin pian kuin kaksoiskaupunkien ammattiliittojen keskushallinnot yhteisessä kokouksessa hyväksyvät ponnen jossa viitottiin yleislakon kutsumisen mahdollisuuteen, alkoivat täkäläiset lokaiset porvarilehdet vesissäsilmin selittää miten vahingollista on unionistiselle liikkeelle jos yleislakko kutsutaan. Heidän sydämellä on siis unionismin edistyminen. Täkäläinen porvaristo pelkää yleislakkoa ja tässä on syy miksikä he tekeytyvät työväestön neuvojiksi.

Skääppivaunut taas ajanut hevosen ja miehen päälle.

Eilen aamupäivällä skääppivaunu ajoi Algoma Laundryn ajurin päälle Fort Williamissa Simpson kadulla suomalaisen osuuskaupan kohdalla. Ajuri ja hevonen loukkaantuivat lievästi.

Painostamamme asia, että raitiotiehallinto asettaa kaksoiskaupunkien asukkaiden turvallisuuden vaaraan, on alkanut toteutua.

Skääpit saavat rosvota kaupunkeja.

Todistuksena siitä että herrat eivät välitä kaupunkien varojen tuhlauksesta, vaan tahtovat nujertaa järjestyneet työläiset, on muun muassa se nähtävästi raitiotiehallinnon suostumuksella tapahtuva rosvous, jota skääpit harjottavat. He eivät tyydy kahden dollarin tuntipalkkaan, vaan ottavat kaikki matkustajilta tulevat nikkelit omaan taskuunsa. Vaikka liike onkin pientä, enin osa työläisiä kun pitävät häpeällisenä kulkea skääppien kuljettamissa vaunuissa, porvarit kuitenkin käyttävät katuvaunuja niin paljon että matkustajamaksuista karttuu päivittäin muutamia satoja dollareita, jotka skääpit pistävät taskuunsa kursailematta.

Tuota rosvousta sallien kaupungit menettävät muutamissa päivissä enemmän kuin mitä lakkolaisten palkankorotusvaatimuksen mukainen menetys lisäyksissä palkoissa tekisi vuodessa. Mutta porvarit eivät välitä siitä, kun on kysymyksessä työläisten nujertaminen j.. jos mahdollista asian saattaminen sille kannalle että näiden kaupunkien asukkaat ja veronmaksajat tupeaisivat näkemään että on parempi luovuttaa raitiotiet pois kaupungilta.

Lähettävät valheellisia haukkumasähkösanomia.

Kaksoiskaupunkien porvarit ovat lähetelleet kaikkialle sähkösanomia täkäläisestä raitiotielakosta seuraten tarkasti paikallisten porvarilehtien haukkumasohjehaa. Fort Williamissa sunnuntai-iltana tapahtunut verinäytelmä, joka oli suoranainen seuraus poliisien liiallisesta virkaintoisuudesta, kerrotaan möyryämällä "viheliäisiä" ulkomaalaisia ja agitaattoreja vastaan ja, kuten arvata sopii, eivät suomalaiset sosialistit liioin ole jääneet huomioonottamatta kaupunkiemme prominenteilta. Eräässäkin Port Arthurista t. k. 11 p:nä lähetetyssä sähkösanomassa, joka on kierrellyt Canadan lehdissä, sanotaan m. m. seuraavaa:

"Huolimatta siitä tavattomasta sattumasta, joka tapahtui täällä katuvaunulakon johdosta, ilmeni lakkolaisten ja heille myötätuntoisen väestön keskuudessa jonkunmoista synkkää humooria. Suuria väkijoukkoja kuljeskeli kaupunkin eteläpäässä, mutta poliisin valpas toiminta piti ne hajallaan, joten (!) mitään suurempia rettelöitä ei syntynyt. Useimmat elämöitsijöistä olivat suomalaisia sosialisteja." Sitten valehdellaan sanomassa, että lakkolaisia palaa työhön j. n. e.

Eilen illalla pitivät kaksoiskaupunkien ammattiunioiden edustajat Port Arthurin Trades and Labor Councilin haalilla yhteisen kokouksen, jossa keskusteltiin lakkoasemasta ja toimenpiteistä, joihin ryhdytään raitiotieläisten tukemiseksi.Kokouksessa yksimielisesti päätettiin auttaa lakkolaisia, mutta puoleenyöhön mennessä ei vielä oltu tehty lopullista päätöstä.

LAKKOASIAN KÄSITTELY FORT WILLIAMIN VALTUUSTOSSA.

Tilanahtauden takia jäi Fort Williamin valtuuston tiistai-iltana pidettyä kokousta koskeva selostus eilisestä lehdestä pois. Työkansan keskiviikon numerossa jo lakkouutisessa lyhyesti mainittiin, että Fort Williaminkin valtuusto oli hyväksynyt raitiotiehallinnon katalaa menettelyä kannattavan päätöksen, kuten teki Port Arthurin valtuusto maanantai-iltana, mutta ei yksimielisesti, sillä Fort Williamin valtuustossa on työläisillä kaksi edustajaa ja nämä tekivät parhaansa, puolustaen luokkatovereitaan.

Valtuuston puheenjohtaja pormestari Graham, joka myöskin on skääppihallinnon jäsen, esitti raitiotielakkoa koskevan asian, ilmottaen saaneensa kaksoiskaupunkien ammattiunioiden neuvostolta kirjeen, jota ei luettu valtuustolle, koska se oli ollut julaistuna lehdissä.

Suomalainen sosialistinen valtuusmies K. E. Grandahl, ensimäisestä wardista, otti ensiksi puheenvuoron. Hän teki pormestarille useita kysymyksiä, joihin tämä vastasi lyhyesti ja kieräillen. Graham värnyili, ettei raitiotiehallinto ole muka värvännyt lakonrikkureita, koska miehet muka ilmottivat luopuvansa työstä ja eivät ryhtyneet kuljettamaan vaunuja lauantaiaamuna, joten hallinnon täytyi tilata miehiä muualta.

Grandahl vastasi, että miehet nyt kerta kaikkiaan ovat lakossa, joten jutut työstä luopumisesta ja muut kieräilyt, joilla raitiotiehallinto koettaa lieventää tekojaan, ovat viheliäisiä verukkeita. Hän osoitti, että näissä kaupungeissa on mahdoton elää $2.40—$2.50 päiväpalkalla ja he ovat oikeutetut saamaan enemmän. Hän myöskin kysyi, että mitä hyödyttää teollisuuslaitoksien hommaaminen tänne, jos työläiset eivät voi saada parempaa palkkaa, ja ilman työläisiä ei eletä.

Puhuessaan Enrightin ja Muldoonin erottamisesta, hän sanoi, että kun raitiotiehallinto ei, kaikesta huolimatta, ole voinut todistaa syytöksiä, niin miehet olisi viipymättä otettava takaisin työhön ja huomautti, että raitiotieläiset ovat palvelleet kaksoiskaupunkeja uskollisesti kauan aikaa ja raitiotieonnettomuuksia on tapahtunut tavattoman vähän, joten ei ole mitään syytä vastustaa heidän vähäisiä vaatimuksiaan.

Pormestari Graham röyhkeästi vastasi, että raitiotiehallinto ei anna lakkolaisten seisauttaa liikettä, vaan värvää skääppejä.

Valtuusmies Grandahl selitti edelleen, että miehet ehkä olisivat työskennelleet entisellä palkalla sopimusajan loppuun, jos raitiotiehallinto, yksityisiä pyyteitään ajaessa, ei olisi rikkonut sopimusta. Mutta hallinn. jäsenet, huomautti hän,ryhtyivät taisteluun järjestymistä vastaan ja liikkeenhoitaja, skääppi Robinson, erotti mainitut miehet sentakia, että he olivat union toimivia jäseniä. Työläisten velvollisuus siis olisi ryhtyä yhteisvoimin puolustamaan tovereitaan ja toiselta puolen he olivat pakotetut vaatimaan palkankorotusta.

Toinen työläisten edustaja, valtuusmies Dennis oli samaa mieltä kuin Grandahl, osoittaen ettei raitiotiehallinto menetellyt oikein Enrigtin ja Muldoonin kanssa.Jos hallinto, sanoi Dennis, olisi voinut todistaa miesten syyllisyyden, niin hän ei vastustaisi sen menettelyä, mutta mitään sellaista ei ole tapahtunut.

Palkkakysymyksessä hän myös oli sillä kannalla, että ylennys on välttämätön ja huomautti sen ohella kuinka aina tahdotaan "antaa anteeksi" kun on kysymys palkoisia. Canadian Car and Foundry yhtiö, jonka työmaalla lakko loppui joku päivä sitten, miehet saaden kahden ja puolen sentin palkankorotuksen, kuten eilisessä Työkansassa kerrotaan, sai kaupungilta suuria liike-etuja lahjaksi ja lupasi silloin maksaa standard- eli mallipalkkaa; mutta maksoi vain 20 senttiä tunnilta. Hän sanoi, että hallitus maksaa 25 senttiä tunnilta, ja kaupunki maksaa 20:stä 27:ään senttiin tunnilta. Sanotun yhtiön työläiset vaativat 25 senttiä tunnilta, mutta yhtiö ei hyväksynyt hallitusta "mallikseen" ja valtuuston enemmistö ei liioin vaatinut yhtiötä muistelemaan mitä lupauksia se on tehnyt.

Keskustelun perästä hyväksyi valtuusto raitiotieläisten asiassa päätöksen, jossa hallintoa kiitellään sortotoimistaan, puhutaan jäsenten loistavasta "bisnesälystä" ja "runnaustaidosta", "uskotaan" että miehet ovat väärässä ja siunataan skääppien värväys.

Valtuusmiehet A. H. Dennis ja K. E. Grandahl luonnollisesti äänestivät päätöstä vastaan.

Riitelevät porvarit syleilevät toisiaan pistinmiljoonien myöntämisessä

Hallitus kalastelee kapinoivia lännen maanviljelijöitä.

OTTAWA, Ont., toukok. 15 p. — Viime yönä kummankin puolueen pääpukarit, Bordenin ja Laurierin suostumuksella, sopivat että kun tämä laivastolakiehdotus tulee kolmanteen lukemiseen, niin uusia suuntukkimissääntöjä ei siihen sovelluteta. Liberaalit tulevat esittämään useita muutoksia ja esittäjät saavat käyttää puhevuoroja. Lopuksi Laurier esittää lakiehdotuksen siirtämistä kuudeksi kuukaudeksi. Kaikista näistä ehdotuksista tullaan äänestämään.

Canadan vilja-asetuksen toisessa lukemisessa eilen ilmoitti virkaatekevä kauppaministeri Perley, että hallitus läheisessä tulevaisuudessa tulee rakentamaan useita viljasäiliöitä sisämaahan ja kuten Tyynenmeren rannikolle sitä varten että Panaman kanavan valmistuttua voidaan viljaa kulettaa tätä tietä. Nämä hallituksen elevaattorit laitetaan kuivausvälineillä että voidaan kastunut viljaa kuivata ja muutoinkin laittaa sopivaan asuun myllyihin lähetettäväksi.

Perley sanoi että "jos" tämä yritys tuottaa hyviä tuloksia, niin hallitus voi paljonkin laittaa elevaattoreita.

Hallitus jo ajoissa näyttää kalastelevan kapinallisten lännen maanviljelijäin suosiota, että he tulevissa vaaleissa tukisivat "hyvää" hallitusta.

Kaukaahan sitä pitää olla kierä.

Yleislakon kutsuminen lykkkääntyy

Toronton rakennustyöläiset eivät vielä kutsu yleislakkoa kun isännistö osottaa perääntymisen merkkejä.

Lakot ovat ennallaan.

TORONTO, Ont., toukok. 13 p. — Vaikka asema rakennusteollisuuden alalla on kriitillinen, niin ellei mitään odottamatonta tapahdu, ei tämän viikon ajalla yleislakkoa tulla kutsumaan. Työväen järjestöt eivät tahdo viimeistä voimavalttiaan käyttää ellei se käy aivan välttämättömäksi. Kun on vielä toiveita että isännistö suostuu tekemään myönnytyksiä, niin tästä syystä yleisen lakon kutsuminen lykkääntyy.

Isännistö onkin jossain määrin unioitten armoilla. Kun unionistit tekivät päätöksen että he eivät tule työskentelemään yhdessä rikkurien ja unioonkuulumattomien kanssa, niin isännistö alistui noudattamaan päätöstä.

Lakokasemassa ei ole tapahtunut sanottavia muutoksia. Sähkötyöläisten lakko rintama tosin voimistuu päivä päivältä. Voimayhtiöllä ei ole tusinaakaan ammattitaitoista miestä sähkölankojen korjauksia tekemässä.

Silaajat ovat jyrkkänä.

Silaajat ja heidän työnantajansa olivat eilen neuvottelemassa ja työnantajat ehdottivat että asia jätettäisiin sovintolautakunnan ratkaistavaksi, mutta silaajat eivät suostuneet tähän, koska työnantajat eivät ole tarjonneet kohtuullista palkankorotusta ennenkuin tekivät tämän ehdotuksen.

YLIOPPILAAT AUTTAVAT LAKKOLAISIA.

LONTOO, toukok. 14. — Suuri joukko Oxfordin oppilaita agiteeraa paikallisen raitiotieläisten lakon puolesta. Miehet menivät lakkoon vaatien korkeampaa palkkaa ja heidän tilalleen on värvätty skääppejä. Ylioppilaat tuottavat lakonrikkureille myöskin kaikellaista harmia, menevät joukolla vaunuihin, kieltäytyvät maksamasta kyytiä eivätkä liioin lähde pois vaunuista. Tavallisesti aina syntyy kova tappelu.

TYOKANSA,

ainoa suomalainen lehti Canadassa. työväestön äänenkannattaja. Ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntaina ja laillisina juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KONTTORI
316 Bay Street.
Postiosote
Port Arthur, Box 516, Ontario, Canada.
Puhelimet:
Konttori .... 402 North.
Toimitus .... 402k „

Toimittajat:
M. Hahl Eemeli Parras L. Moilanen
Yrjö Mäkelä Yrjö Halonen K. Aine

Liikkeenhoitaja (Manager)
John Oravainen.

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:
Vuosi $3.50
Puoli vuotta 1.75
Kolme kuukautta 1.00
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Vuosi $5.00
Puoli vuotta 2.50
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 40 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä.

Halutaantiedot ja nimenmuuttoilmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; aviolittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED.
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office .... 402 North
Editor .... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

NYT MEILLÄ ON KIRJOJA.

Eilen saapui Suomesta Työkansan kirjakauppaan kaksitoista tuhatta kirjaa sisältävä kirjalähetys, jossa on lähes kolmesataa eri teosta. Nyt siis kirjakauppamme alkaa kyetä tyydyttämään Canadan suomalaisten tarvetta.

Täydennetyn kirjaluettelon julkaisemme piakkoin.

AJLYTTÄÄ KARKOTTAMAAN KAIKKI AGITAATTORIT MAASTA.

Port Arthurissa ja Fort Williamissa on melkein joka kesä tapahtunut lakkomellakoita, joissa on aina joku työläinen tullut ammutuksi ja useampia haavottunut. Tämän johdosta eräs Ottawan lehti kirjoittaa, että paras keino poistaa lakot ja lakkomellakat on ajaa kaikki kansaa ja erinomattain ulkomaalaisia kiihottavat agitaattorit maasta pois. Me voimme siis läheisessä tulevaisuudessa odottaa että hallitukselle tehdään tämän suuntainen esitys.

„PYYTÄÄ ANTEEKSI WALLKADUN KEINOTTELIJOILTA."

Yhdysvaltain varapresidentti Marshallin kerrotaan, Vincent Astorin vieraana ollessaan lausuneen: „jos joku toistaa minun julkisia lausuntojani kannattaen rehellisen rikkauden jaon rajottamista, muuten paitsi kohtuullisella perintöverolla, niin minä menen Wallkadulle ja pyydän anteeksi."

Kuten muistetaan antoi varapresidentti Marshall jotenkin radikalisia lausuntoja perintöoikeudesta ja rikkauden jaosta, joka sai m. m. Canadan liikemiesten äänenkannattajan The Journal of Commerceen kauhun valtaan. Tämän Marshallin lausunnon luulisi nyt tyynnyttävän canadalaisiakin „liikemiehiä."

le: äänestäkää meitä sillä me olemme suojelleet ja tulemme suojelemaan teitä.

VANHOILLISET AJATUKSET

nuorella miehellä ovat joko sielullisen heikkouden ilmiöitä tahi tavoittelua loistoon ja kunniaan toisten ihmisten kustannuksella.

Tällainen henkilö pelkää säännöllisesti menettävänsä mukavan asemansa henkisenä lois-eläjänä, joksi hän on syntynyt, tahi pelkää hän menettävänsä hyvän ruuan oikeauskoisten lihapatojen ääressä.

Jos eivät sellaiset ihmiset ole mikrocefaleja (s. t. s. ihmisiä joilla on liian pieni pääkallo) on heillä varmaan liian pieni sydän. Siksipä täytyy surkutella kun näkee näiden nuorien ukkojen ottavan ylhäisen, miltei halveksivan ilmeen naamalleen, nähdessään sosialistin, joka heidän egoismiaan vastaan voi asettaa omanvoitonpyynnistä vapaan altruisminsa (lähimäisen rakkautensa) koko ylevyyden.

WINNIPEG SAANUT SIVEELLISYYSPUUSKAN.

Winnipegin lehdet kertovat kaupungin siveellisyysvirkailijain antaneen määräyksen kaikille pahamaineisten talojen pitäjille Rachel kadulla muuttaa pois kaupungista viikon sisällä. Parittajat kaduvat määräystä noudattaen hommaavan lähtöä.

Samallainen siveellisyyspuuska kävi Winnipegissä noin puolitoista vuotta takaperin, jolloin Social ja Moral seuran kirjuri, pastori Shear "taisteli" paheiden poistamiseksi. Pahamaineiset talot hävitettiin ja niiden asukkaat karkotettiin kaupungista. Mutta nyt puolentoista vuoden perästä on pahe puhennut uudelleen entistä suurempana. Se osottaa vain yhteiskuntaan nousseiden mätäpaiseiden laastaroitaisen turhuuden. Ellei paheisiin johtavia syitä poisteta, niin niita vastaan saa aina "taistella" ja kaiken taistelun ja voimien uhrauksen perästä huomataankin, että paheet ovat vain lisääntyneet.

MIELUUMMIN KUUNTELEVAT SOSIALISMIA KUIN USKONNOLLISIA HULLUTUKSIA.

„Montreal Daily Star", jota ei ainakaan tähän asti ole voitu syyttää uskontovastaisuudesta ja ateististen oppien levittämisestä, kertoo kahdesta, sosialistien ja erään uskonnollisen seuran kokouksesta St. Catherine kadun ja Union avenuen kulmassa Montrealissa viime maanantai-iltana. Lehti hieman pilkallisessa äänilajissa selostaa kuinka innokkaat puhujat uskovaisten kokouksessa osottivat tien taivaaseen ja sosialistien kokouksessa tien taivaaseen maan päällä. "Jonkun aikaa molemmat kokoukset vetivät puoleensa suuria ihmisjoukkoja, mutta lyhyen ajan kuluttua "taivaanluotsien" kokous alkoi menettää vetovoimansa ja ihmiset kiiruhtivat sosialistien kokoukseen, jossa puhuttiin ajallisista asioista".

Näin kertoo porvarilehti ja tällä kertaa voimme luottaa siihen, että se puhuu totta sillä porvarillisilla lehdillä ei ole tapana liiaksi suurennella sosialistien kokouksia ja voittoja. On ilahduttavaa, että työläiset alkavat pitää tärkeämpänä ajallisen hyvinvointinsa kuin asiat, joista heillä ei ole mitään tietoa.

Hamiltonin politiikkaa Yhdysvaltain tehtailijat eivät saavuttaneet ainoastaan etevämmyyden kotimaisilla markkinoilla, mutta myöskin saavuttivat voiman valloittaa ulkomaisia markkinoita. Nyt kun Yhdysvallat ovat tulleet yhdeksi suurimmaksi teollisuusmaaksi maailmassa, sen tehtailijat tarvitsevat vähemmän suojelusta kun silloin kun teollisuuslaitokset taistelivat olemassa olostaan. Minkä takia Yhdysvaltain tehtailijat nyt tarvitseisivat korkean suojelustullin canadalaisia tehtailijoita vastaan? Voimakkampaa ei tarvitse suojella heikomman kilpailua vastaan, mutta heikkoa on suojeltava väkevämmältä".

Tuon kirjoituksen mukaan Canadassa on ainoastaan yksi luokka, jolle hallituksen tulisi antaa huomiota ja jota tulisi suojella. Canadan suurin luokka, työväenluokka olisi jätettävä tehtailijain armoille, vaille kaikkea valtion suojelusta. Ja nykyinen hallitus näyttääkin täyttävän tehtailijain toivomuksen hyvin.

Suurlakko.

Proletariaatille ominainen voima- ja taistelukeino on järjestetty työstä kieltäytyminen, lakko. Mitä enemmän kapitalistinen tuotantotapa kehittyy sitä jattiläismäisemmäksi muut tuvat lakot. Ja mitä enemmän kapitalistinen tuotantotapa syrjää syrjään pikkuporvarillisen, sitä riippuvammaksi tulee koko yhteiskunta kapitalistisen tuotannon häiritsemättömästä kulusta, sitä enemmän tulee jokainen häiriö siinä, esim. suurempi lakko, kansalliseksi onnettomuudeksi, poliittiseksi tapaukseksi. Vissillä taloudellisella kehitysasteella on silloin lähellä ajatus käyttää lakkoa myös poliittisena taistelukeinona. Minun mielestäni tulee se tulevaisuudessa vallankumouksellisissa taisteluissa näyttelemään suurta osaa.

Tällä minä en tietenkään hyväksy suurlakkoajatusta siinä merkityksessä kun anarkistit ja Ranskan ammattiyhdistykset. Heidänhän suurlakkonsa pitäisi korvata proletariaatin parlamenttaarisen toiminnan ja yhdellä iskulla paiskata nurin vallitsevan järjestelmän.

Se on mieletöntä. Suurlakko siinä merkityksessä, että kaikki maan työläiset merkin saatuaan lopettavat työnsä, edellyttää sellaista yksimielisyyttä ja sellaista järjestymistä työläisten kesken, jota tuskin saavutetaan meidän päiviemme yhteiskunnassa ja joka jos kerran saavutetaan, olisi niin vastustamaton, ettei mitään suurlakkoa silloin tarvittaisikaan.

Lakko poliittisena taistelukeinona tulee tuskin koskaan, varmastikaan ei lähimmässä tulevaisuudessa, muodostumaan maan kaikkien työläisten lakoksi. Se ei myöskään voi korvata muita proletariaatin poliittisessa taistelussa käyttämiä keinoja, vaan yhteistyössä niiden kanssa vahvistaa niitä. Olemme kulkemassa aikoja kohden, jolloin työantajajärjestöjen ylivoimaa vastaan eristetty epäpoliittinen lakko tulee yhtä voimattomaksi, kuin työväenpuolueitten eristettyjen parlamenttiryhmien toiminta kapitalisteista riippuvien valtiomahtien voimaa vastaan. Tulee yhä välttämättömämmäksi, että molemmat täyden-

NORJAN SOSIALIDEMOKRAATIT VAATIVAT VALTIOPÄIVILLÄ ASEITTEN RIISUMISTA.

Norjan sotilasmenoarviota käsiteltäessä on sosialidemokratien edustaja sotalaitoskomiteassa esittänyt, että Norja selittäytyisi periaatteessa puolueettomaksi ja että riitaisuudet, joita ei saada ratkaisuun valtioitten välisillä neuvotteluilla, alistettaisiin kansainvälisen sovintotuomioistuimen päätökseen, sekä että samalla lakkautettaisiin asevelvollisuus ja miehistö poistettaisiin sotaväen luetteloista.

Mutta istunnossaan suurkäräjät hylkäsivät sosialidemokratien aseidenriisumisehdotuksen 99 äänellä 23 vastaan. Vaan sosialistit äänestivät ehdotuksen puolesta.

SAKSAN TYNANTAJAIN JÄRJESTÖT.

Kaksi Saksan työnantajain järjestöä ovat yhdistyneet. Täten muodostavat Saksan työnantajat liiton, jonka yksinomaisena tarkoituksena on taistelu järjestyneiden työläisten järjestöjä vastaan, ja johon kuuluu 56,664 jäsentä, joitten alaisina on kokonaista 2,392,789 työläistä. Virallisen tilaston mukaan kuuluu työnantajain järjestöihin yhteensä 132,485 jäsentä, joitten alaisina on 4,378,275 työmiestä ja työläisnaisia.

TIETOJA TYÖLÄIS-INTERNATSIONALESTA.

(Kansainvälisen ammattisihteeristön kautta.)

Italia.

Kutomotyöläisten liiton jäsenmäärä nousi viime vuoden kulussa 8,784:stä 9,153:een. Tulot olivat 19,227 liiraa ja menot 21,102 liiraa (liira, noin 20 senttiä), joten täytyi turvautua entundestaan jo heikkoon varakassaan. — Vastalauseeksi sitä röyhkeyttä vastaan, jota viranomaiset osottavat lakossaolevia ja mielenosotuskulkueissa olevia työläisiä kohtaan vastaan ammattiliitto yleislakon julistamista. Toimitettiin äänestys, julistetaanko yksipäiväinen vai pitempiaikainen yleislakko. Äänestyksessä päätettiin 109,315 äänellä 44,816 vastaan yksipäiväisen yleislakon julistaminen, jos viranomaisten puolelta osotetaan vielä samallaista röyhkeyttä lakko- ja mielenosotustapauksissa.

Ranska.

Pariisissa oli äskettäin rautatie- ja kuljetustyöläisten liiton 2:nen kongressi. Mainittu liitto syntyi neljä vuotta sitten rautatieläisliiton hajaannuksen takia. Kongressiin otti osaa 17 osaston, joissa 2,400 jäsentä, 21 edustajaa. Tärkeimpänä kysymyksenä oli uudestaanliittyminen rautatieläisliittoon. Periaatteessa olivat sitä mieltä, että liittoon yhdytään, jos liittyminen saadaan aikaan sopivilla ehdoilla ja jos liiton toimeenpanevaan komiteaan saadaan oma edustaja. Tähän suuntaan agiteerataan edelleenkin, koska rautatieläisliiton viime kongressi hylkäsi mainitut ehdot. — Pariisin kauppakamari on vastustanut suurella pauhulla työläisten lauantai-iltapäivävapautta, "koska korkeat tuotantokustannukset ja ulkomainen kilpailu pikemmin vaativat työajan pidentämistä." Ja kuitenkin samaan aikaan kapitalistit tekevät kaikkensa saadakseen aikaan kolmenvuoden palvelusajan sotilaille, mikä riistäisi tuhansia parhaassa työkunnossa

Hijoppi Rotilaisen

UUTTA KIRJAA

AKITAATTORI RÄYHÄSUU

ON MYYTY JO PUOLI PAINOSTA, VAIKKA SE ON OLLUT VASTA MUUTAMAN PÄIVÄN MARKKINOILLA.

ASIAMIEHET, TILATKAA HETI MYYTÄVÄKSENNE TÄTÄ KIRJAA, JOTA KAIKKIALLA OSTETAAN KILVALLA.

Hinta paperikansissa 35 ja kovissa kansissa 50 senttiä.

Asiamiehille 25 prosentin alennus.

: : TYÖKANSA, BX 516, PORT ARTHUR ONT. : :

lassa, Unkarissa, Italiassa, Ruotsissa ja Norjassa.

Tanska.

Viime kuun 28 päivänä kohtasi työnsulku 20,000 rakennustyöläistä, maalarien ja muurarien sekä toiselta puolen työnantajien välisten erimielisyyksien takia. Tämän johdosta ovat rakennustyöt Tanskassa seisauksissa ja yhteensä 25,000 työläistä työttömänä.

Länneltä.

VANCOUVER, B. C.

Osasto no. 2:nen vietti talonsa avajaisia neljänä päivänä, nimittäin 1, 2, 3 ja 4 päivä toukokuuta. Juhlat onnistuivat oikein hyvin. Ohjelmaa oli paljon ja arvokasta. Ja yleisöä oli saapunut joka puolelta. Tervehdyspuheitakin pitivät toverit P. Saasto Port Moody'sta, H. Härö Websters Corner'ista, W. Sillanpää Chase River'iltä, Otto Otava kämpältä ja E. Burnts englanninkielisestä osastosta. Rahallinen tulos oli noin 700 dollaria puhtaaksi. Tarkempi tilitys lehdessä myöhemmin.

Tämän kuun 4 p. oli osastolla kokous omassa haalissa. Siinä muun muassa keskusteltiin kuinka ruvettaisi saamaan rahaa, kun näyttää että rahamiehet eivät anna sitä 6,000 dollarin lainaa jota on haettu. Päätettiin taas kääntyä omaan keskuuteen ja koota sieltä rahaa. Puhe oli että joka jäsen panee $20 ja joka voi, niin saa antaa enemmänkin. Näin pikku lainoina kerääjät saivat tietoon jo samana iltana yli $500. Nyt on summa jo mennyt toiselle tuhannelle. Kaikki, joilla vaan hiukankin on, niin mielellänsä on antanut lainaksi oman talon hyväksi. Jos kellä etäämpänä olevalla toverilla on taskun pohjassa vähänkän liikaa rahoja niin tekisi hyvän palveluksen kun antaisi ne osastolle lainaksi. Korkoa osasto maksaa 5%, siis korkeampi kuin porvarillisissa pankeis-

Myös päätettiin kysyä julkisesti Toverissa millä perusteella Maiju Nurmi istuu Toverin toimituksessa! Maiju Nurmi on ollut ennen Toveriin menoansa Vancouverissa ja kuulunut täällä surullisen kuuluisaan vanhaan osastoon.

Sivumennen sopii mainita että se koplakunta meidän avajaisten ajaksi järjesti vapaita illallisia ja jos vaikka mitä että ei meidän avajaiset vaan onnistuisi. Mutta turha on potkia tutkainta vastaan. Paljastivat vaan hommansa turhuuden ja pirullisuutensa.

Työolot ovat kovin huonot tällä paikkakunnalla. Miehiä kadut mustana orjakamppojen ympärillä. Kaikissa unioissakin on suuri määrä työttömiä jäseniä. Se on sitä "kultaista Canadan aikaa" ja erittäin B. C:n joka on tunnettu yli maailman, aikaa jolloin ei tarvitse työläisten vaivata itseänsä syönnillä eikä työnteolla.

A. P.

Tietoja eri aloilta.

PIENUUSKÄSITTEITÄ.

Yhdessä kuutiomillimetrissä verta on laskettu olevan 5 miljoonaa itsenäistä solua.

Pienessä nuppineulan kärellä viskatussa vesipisarassa, joka on tuskin paljaalla silmällä erotettavissakaan, lasketaan olevan 225 milj. molekyyliä.

On onnistuttu jakamaan lasilevyllä yksi millimetri 10,000 osaan. Löytyy niin pieniä alkueläimiä — infusioonieläimiä —, että yhden sellaisen ruumis asetettuna tällaiseen jakauksen väliin, ei koske niitä. Näiden eläinten jäsenet ja elimet ovat muodostuneet soluista, nämä molekyyleistä ja ne atoomeista.

Kultalehtiä telalle venytettäessä tehdyt kokeet ovat osottaneet, että 10,000 tällaista lehteä muodostavat 1 millimetrin paksuisen pinkan.

TOIMITTAJA HALUTAAN!

Sanomalehtityöhön tottunut toimittaja saa paikan TYÖKANSASSA nyt heti.

Huom.! Useampien kielien taitoisella on etusija.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella:

TYÖKANSAN JOHTOKUNTA,
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Toimeen halutaan!

TÄYSIN PEREHTYNYT KIRJAPAINOLIIKKEEN

Taloudenhoitaja

saa paikan Työkansan liikkeestä.

HUOM.! Palkasta ei tule riitaa.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella.

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

Tämä pieni matka, maapallon ympäri, kesti 15 ja puoli minuuttia.

MARCONIN ENNUSTUS.

Kuuluisa langattoman sähkölennättimen keksijä Marconi ennustaa seuraavaa:

"Parin seuraavan sukupolven kuluessa meillä ei tule ainoastaan lemaan langaton sähkölennätin ja langaton puhelin, vaan myös langaton voiman välitys yksityistä sekä yhteistä käyttöä varten, langaton lämmitys- ja valo ja maanmuokkaaminen. Kun kaikki tämä on saatu aikaan, kuten varmastikin tulee käymään, ihmiskunta tulee vapaaksi monissa

Suomeen ja muualle ulkomaille:
Vuosi ... $5.00
Puoli vuotta ... 2.50
Kolme kuukautta ... 1.50

Ilmoitushinnat: 40 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä.

Halutaantiedot ja nimenmuuttoilmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED. Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office ... 402 North
Editor ... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

NYT MEILLÄ ON KIRJOJA.

Eilen saapui Suomesta Työkansan kirjakauppaan kaksitoista tuhatta kirjaa sisältävä kirjalähetys, jossa on lähes kolmesataa eri teosta. Nyt siis kirjakauppamme alkaa kyetä tyydyttämään Canadan suomalaisten tarvetta.

Täydennetyn kirjaluettelon julkaisemme piakkoin.

YLLYTTÄÄ KARKOTTAMAAN KAIKKI AGITAATTORIT MAASTA.

Port Arthurissa ja Fort Williamissa on melkein joka kesä tapahtunut lakkomellakoita, joissa on aina joku työläinen tullut ammutuksi ja useampia haavottunut. Tämän johdosta eräs Ottawan lehti kirjottaa, että paras keino poistaa lakot ja lakkomellakat on ajaa kaikki kansaa ja erinomattain ulkomaalaisia kiihottavat agitaattorit maasta pois. Me voimme siis läheisessä tulevaisuudessa odottaa että hallitukselle tehdään tämän suuntainen esitys.

„PYYTÄÄ ANTEEKSI WALLKADUN KEINOTTELIJOILTA."

Yhdysvaltain varapresidentti Marshallin kerrotaan, Vincent Astorin vieraana ollessaan lausuneen: „jos joku toistaa minun julkisia lausuntojani kannattaen rehellisen rikkauden jaon rajottamista, muuten paitsi kohtuullisella perintöverolla, niin minä menen Wallkadulle ja pyydän anteeksi."

Kuten muistetaan antoi varapresidentti Marshall jotenkin radikalisia lausuntoja perintöoikeudesta ja rikkauden jaosta, joka sai m. m. Canadan liikemiesten äänenkannattajan The Journal of Commerceen kauhun valtaan. Tämän Marshallin lausunnon luulisi nyt tyynnyttävän canadalaisiakin „liikemiehiä."

SIIRTOLAISTEN TURVAAMINEN.

Ministerineuvosto on nyt tehnyt päätöksen, joka määrää, että kaikkien sellaisten työnvälittäjien, jotka välittävät siirtolaisia, on hankittava lupakirja hallitukselta ja määrää rangaistuksen, jos joku väärin selittää työ- ja palkkaussuhteet työläisille.

Tämä on taaskin yksi sellainen päätös, joka ei vahingoita porvareita eikä suuresti hyödytä työläisiä; ministeristö hyväksyi sen vain saadakseen vaalien aikana sanoa työläisil-

lois-elajana, joksi hän on syntynyt, tahi pelkää hän menettävänsä hyvän ruuan oikeuskoisten lihapatojen ääressä.

Jos eivät sellaiset ihmiset ole mikrocefaleja (s. t. s. ihmisiä joilla on liian pieni pääkallo) on heillä varmaan liian pieni sydän. Siksipä täytyy surkutella kun näkee näiden nuorien ukkojen ottavan ylhäisen, miltei halveksivan ilmeen naamalleen, nähdessään sosialistin, joka heidän egoismiaan vastaan voi asettaa omanvoitonpyynnistä vapaan altruisminsa (lähimäisen rakkautensa) koko ylevyyden.

WINNIPEG SAANUT SIVEELLISYYSPUUSKAN.

Winnipegin lehdet kertovat kaupungin siveellisyysvirkailijain antaneen määräyksen kaikille pahamaineisten talojen pitäjille Rachel kadulla muuttaa pois kaupungista viikon sisällä. Parittajat kauhuvat määräystä noudattaen hommaavan lähtöä.

Samallainen siveellisyyspuuska kävi Winnipegissä noin puolitoista vuotta takaperin, jolloin Social ja Moral seuran kirjuri, pastori Shear "taisteli" paheiden poistamiseksi. Pahamaineiset talot hävitettiin ja niiden asukkaat karkotettiin kaupungista. Mutta nyt puolentoista vuoden perästä on pahe paisunut uudelleen entistä suurempana. Se osottaa vain yhteiskuntaan nousseiden mätäpaiseiden laastaroimisen turhuuden. Ellei paheisiin johtavia syitä poisteta, niin niitä vastaan saa aina "taistella" ja kaiken taistelun ja voimien uhrauksen perästä huomataankin, että paheet ovat vain lisääntyneet.

MIELUUMMIN KUUNTELEVAT SOSIALISMIA KUIN USKONNOLLISIA HULLUTUKSIA.

„Montreal Daily Star", jota ei ainakaan tähän asti ole voitu syyttää uskontovastaisuudesta ja ateististen oppien levittämisestä, kertoo kahdesta, sosialistien ja erään uskonnollisen seuran kokouksesta St. Catherine kadun ja Union avenuen kulmassa Montrealissa viime maanantai-iltana. Lehti hieman pilkallisessa äänilajissa selostaa kuinka innokkaat puhujat uskovaisten kokouksessa osottivat tien taivaaseen ja sosialistien kokouksessa tien taivaaseen maan päällä. "Jonkun aikaa molemmat kokoukset vetivät puoleensa suuria ihmisjoukkoja, mutta lyhyen ajan kuluttua "taivaanluotsien" kokous alkoi menettää vetovoimansa ja ihmiset kiiruhtivat sosialistien kokoukseen, jossa puhuttiin ajallisista asioista".

Näin kertoo porvarilehti ja tällä kertaa voimme luottaa siihen, että se puhuu totta sillä porvarillisilla lehdillä ei ole tapana liiaksi suurennella sosialistien kokouksia ja voittoja. On ilahduttavaa, että työläiset alkavat pitää tärkeämpänä ajallisen hyvinvointinsa kuin asiat, joista heillä ei ole mitään tietoa.

VALTION TEHTÄVÄKÖ SUOJELLA YKSINOMAAN TEHTAILIJAIN ETUJA?

Canadan tehtailijain liiton äänenkannattaja „Industrial Canada" kirjottaa Yhdysvaltain tullien alentamishomman johdosta seuraavaa:

„Canadan ei pitäisi myötätuntoisuudesta alentaa tullitariffia, kun presidentti Wilson aikoo alentaa Yhdysvaltain tullit. Kun Yhdysvallat oli teollisesti heikko maa, se tarvitsi korkeat tullit tehtailijainsa suojaksi. Seuraten Alexander

an suojelustullin canadalaisia tehtailijoita vastaan? Voimakkampaa ei tarvitse suojella heikomman kilpailua vastaan, mutta heikkoa on suojeltava väkevämmältä".

Tuon kirjoituksen mukaan Canadassa on ainoastaan yksi luokka, jolle hallituksen tulisi antaa huomiota ja jota tulisi suojella. Canadan suurin luokka, työväenluokka olisi jätettävä tehtailijain armoille, vaille kaikkea valtion suojelusta. Ja nykyinen hallitus näyttääkin täyttävän tehtailijain toivomuksen hyvin.

Suurlakko.

Proletariaatille ominainen voima- ja taistelukeino on järjestetty työstä kieltäytyminen, lakko. Mitä enemmän kapitalistinen tuotantotapa kehittyy sitä jättiläismäisemmäksi muuttuvat lakot. Ja mitä enemmän kapitalistinen tuotantotapa syssää syrjään pikkuporvarillisen, sitä riippuvammaksi tulee koko yhteiskunta kapitalistisen tuotannon häiritsemättömästä kulusta, sitä enemmän tulee jokainen häiriö siinä, esim. suurempi lakko, kansalliseksi onnettomuudeksi, poliittiseksi tapaukseksi. Vissillä taloudellisella kehitysasteella on silloin lähellä ajatus käyttää lakkoa myös poliittisena taistelukeinona. Minun mielestäni tulee se tulevaisuudessa vallankumouksellisissa taisteluissa näyttelemään suurta osaa.

Tällä minä en tietenkään hyväksy suurlakkoajatusta siinä merkityksessä kun anarkistit ja Ranskan ammattiyhdistykset. Heidänhän suurlakkonsa pitäisi korvata proletariaatin parlamenttaarisen toiminnan ja yhdellä iskulla paiskata nurin vallitsevan järjestelmän.

Se on mieletöntä. Suurlakko siinä merkityksessä, että kaikki maan työläiset merkin saatuaan lopettavat työnsä, edellyttää sellaista yksimielisyyttä ja sellaista järjestymistä työläisten kesken, jota tuskin saavutetaan meidän päiviemme yhteiskunnassa ja joka jos kerran saavutetaan, olisi niin vastustamaton, ettei mitään suurlakkoa silloin tarvittaisikaan.

Lakko poliittisena taistelukeinona tulee tuskin koskaan, varmastikaan ei lähimmässä tulevaisuudessa, muodostumaan maan kaikkien työläisten lakoksi. Se ei myöskään voi korvata muita proletariaatin poliittisessa taistelussa käyttämiä keinoja, vaan yhteistyössä niiden kanssa vahvistaa niitä. Olemme kulkemassa aikoja kohden, jolloin työantajajärjestöjen ylivoimaa vastaan eristetty epäpoliittinen lakko tulee yhtä voimattomaksi, kuin työväenpuolueitten eristettyjen parlamenttiryhmien toiminta kapitalisteista riippuvien valtiomahtien voimaa vastaan. Tulee yhä välttämättömämmäksi, että molemmat täydentävät toisiaan ja imevät uusia voimia yhteistyöstään.

Karl Kautsky.

Eri maista

53 SOSIALIDEMOKRAATTIA ZYRICHIN KAUPUNGIN-OIKEUDESSA.

Viimeisten vaalien tuloksien mukaan, on Zürichin kaupunginoikeuteen valittu 53 sosialidemokraattia, 17 demokraattia, 8 kristillissosialistia ja 47 vapaamielistä ja eri porvarikoplien ehdokasta.

miehistö poistettaisiin sotaväen luetteloista.

Mutta istunnossaan suurkäräjät hylkäsivät sosialidemokratien aseidenriisumisehdotuksen 99 äänellä 23 vastaan. Vaan sosialistit äänestivät ehdotuksen puolesta.

SAKSAN TYNANTAJAIN JÄRJESTÖT.

Kaksi Saksan työnantajain järjestöä ovat yhdistyneet. Täten muodostavat Saksan työnantajat liiton, jonka yksinomaisena tarkoituksena on taistelu järjestyneiden työlästen järjestöjä vastaan, ja johon kuuluu 56,664 jäsentä, joitten alaisina on kokonaista 2,392,789 työläistä. Virallisen tilaston mukaan kuuluu työnantajain järjestöihin yhteensä 132,485 jäsentä, joitten alaisina on 4,378,275 työmiestä ja työläisnaista.

TIETOJA TYÖLÄIS-INTERNATSIONALESTA.

(Kansainvälisen ammattisihteeristön kautta.)

Italia.

Kutomotyöläisten liiton jäsenmäärä nousi viime vuoden kulussa 8,784:stä 9,153:een. Tulot olivat 19,227 liiraa ja menot 21,102 liiraa (liira, noin 20 senttiä), joten täytyi turvautua entuudestaan jo heikkoon varakassaan. — Vastalauseeksi sitä röyhkeyttä vastaan, jota viranomaiset osottavat lakossaolevia ja mielenosotuskulkueissa olevia työläisiä kohtaan [illegible] yleislakon julistamista. Toimitettiin äänestys, julistetaanko yksipäiväinen vai pitempiaikainen yleislakko. Äänestyksessä päätettiin 109,315 äänellä 44,816 vastaan yksipäiväisen yleislakon julistaminen, jos viranomaisten puolelta osotetaan vielä samallaista röyhkeyttä lakko- ja mielenosotustapauksissa.

Ranska.

Pariisissa oli äskettäin rautatie- ja kuljetustyöläisten liiton 2:nen kongressi. Mainittu liitto syntyi neljä vuotta sitten rautatieläisliiton hajaannuksen takia. Kongressiin otti osaa 17 osaston, joissa 2,400 jäsentä, 21 edustajaa. Tärkeimpänä kysymyksenä oli uudestaanliittyminen rautatieläisliittoon. Periaatteessa olivat sitä mieltä, että liittoon yhdytään, jos liittyminen saadaan aikaan sopivilla ehdoilla ja jos liiton toimeenpanevaan komiteaan saadaan oma edustaja. Tähän suuntaan agiteerataan edelleenkin, koska rautatieläisliiton viime kongressi hylkäsi mainitut ehdot. — Pariisin kauppakamari on vastustanut suurella pauhulla työläisten launantai-iltapäivävapautta, "koska korkeat tuotantokustannukset ja ulkomainen kilpailu pikemmin vaativat työajan pidentämistä." Ja kuitenkin samaan aikaan kapitalistit tekevät kaikkensa saadakseen aikaan kolmenvuoden palvelusajan sotilaille, mikä riistäisi tuhansia parhaassa työkunnossa olevia miehiä toimettomuuteen.

Belgia.

Ensi syyskuun 3—6 pv. pidetään Centissä kansainvälisen työttömyyden vastustamisliiton kongressi. Päiväjärjestyksessä ovat m. m. seuraavat kysymykset: Työttömyys ja yleiset työt, työttömyysvakuutus, tilastoista, hallinnosta, y.m. Mainittuun liittoon kuuluu nykyään 16 maata. Niitä on Ranskassa, Suurbritaniassa, Saksassa, Belgiassa, Sveitsissä, Hollannissa, Yhdysvalloissa, Tanskassa, Venäjällä, Suomessa, Espanjassa, Itävallassa, Unkarissa, Italiassa, Ruotsissa ja Norjassa.

Tanska.

Viime kuun 28 päivänä kohtasi työnsulku 20,000 rakennustyöläistä, maalarien ja muurarien sekä toiselta puolen työnantajien välisten erimielisyyksien takia. Tämän johdosta ovat rakennustyöt Tanskassa seisauksissa ja yhteensä 25,000 työläistä työttöminä.

VASTA MUUTAMAN PÄIVÄN MARKKINOILLA.

ASIAMIEHET, TILATKAA HETI MYYTÄVÄKSENNE TÄTÄ KIRJAA, JOTA KAIKKIALLA OSTETAAN KILVALLA.

Hinta paperikansissa 35 ja kovissa kansissa 50 senttiä.

Asiamiehille 25 prosentin alennus.

TYÖKANSA, BX 516, PORT ARTHUR, ONT.

Lännettä.

VANCOUVER, B. C.

Osasto no. 2:nen vietti talonsa avajaisia neljänä päivänä, nimittäin 1, 2, 3 ja 4 päivä toukokuuta. Juhlat onnistuivat oikein hyvin. Ohjelmaa oli paljon ja arvokasta. Ja yleisöä oli saapunut joka puolelta. Tervehdyspuheitakin pitivät toverit P. Saasto Port Moody'sta, H. Härö Websters Corner'ista, W. Sillanpää Chase River'iltä, Otto Otava kämpältä ja E. Burnts englanninkielisestä osastosta. Rahallinen tulos oli noin 700 dollaria puhtaaksi. Tarkempi tilitys lehdessä myöhemmin.

Tämän kuun 4 p. oli osastolla kokous omassa haalissa. Siinä muun muassa keskusteltiin kuinka ruvettaisi saamaan rahaa, kun näyttää että rahamiehet eivät anna sitä 6,000 dollarin lainaa jota on haettu. Päätettiin taas kääntyä omaan keskuuteen ja koota sieltä rahaa. Puhe oli että joka jäsen panee $20 ja joka voi, niin saa antaa enemmänkin. Näin pikku lainoina kerääjät saivat tietoon jo samana iltana yli $500. Nyt on summa jo mennyt toiselle tuhannelle. Kaikki, joilla vaan hiukankin on, niin mielellänsä on antanut lainaksi oman talon hyväksi. Jos kellä etäämpänä olevalla toverilla on taskun pohjassa vähänkän liikaa rahoja niin tekisi hyvän palveluksen kun antaisi ne osastolle lainaksi. Korkoa osasto maksaa 5%, siis korkeampi kuin porvarillisissa pankeissa on saatavana. Ja sitäpaitsi ne rahat auttavat työläisten taistelua kapitalismia vastaan ennen kuin joutuvat uudestaan rahakeinottelijain käsiin.

T. k. 8 p. oli osastolla myöskin kokous. Uusia jäseniä yhtyi osastoon seuraavasti: A. Blom, S. Good, J. Popelpuu, Kalle Rouhiainen, J. Martti, Seth Järviö, John Viinikka ja Siiri ja John Mauner muuttokortilla.

Osasto vahvisti entisen päätöksen, jolla päätti avustaa toveri John Saramäkeä $200 lainalla että hän saa vedota 5,000 vahingonkorvausvaatimuksensa ylempään oikeuteen.

Myös päätettiin kysyä julkisesti Toverissa millä perusteella Maiju Nurmi istuu Toverin toimituksessa? Maiju Nurmi on ollut ennen Toveriin menoansa Vancouverissa ja kuulunut täällä surullisen kuuluisaan vanhaan osastoon.

Sivumennen sopii mainita että se koplakunta meidän avajaisten ajaksi järjesti vapaita illallisia ja jos vaikka mitä että ei meidän avajaiset vaan onnistuisi. Mutta turha on potkia tutkainta vastaan. Paljastivat vaan hommansa turhuuden ja pirullisuutensa.

Työolot ovat kovin huonot tällä paikkakunnalla. Miehiä kadut mustana orjakauppojen ympärillä. Kaikissa unioissakin on suuri määrä työttömiä jäseniä. Se on sitä "kultaista Canadan aikaa" ja erittäin B. C:n joka on tunnettu yli maailman, aikaa jolloin ei tarvitse työläisten vaivata itseänsä syömillä eikä työnteolla.

A. P.

Tietoja eri aloilta.

PIENUUSKÄSITTEITÄ.

Yhdessä kuutiomillimetrissä verta on laskettu olevan 5 miljoonaa itsenäistä solua.

Pienessä nuppineulan kärellä viskatussa vesipisarassa, joka on tuskin paljaalla silmällä erotettavissakaan, lasketaan olevan 225 milj. molekyyliä.

On onnistuttu jakamaan lasilevyllä yksi millimetri 10,000 osaan. Löytyy niin pieniä alkueläimiä — infusioonieläimiä —, että yhden sellaisen ruumis asetettuna tällaiseen jakauksen väliin, ei koske niitä. Näiden eläinten jäsenet ja elimet ovat muodostuneet soluista, nämä molekyyleistä ja ne atoomeista.

Kultalehtiä telalle venytettäessä tehdyt kokeet ovat osottaneet, että 10,000 tällaista lehteä muodostavat 1 millimetrin paksuisen pinkan.

20 kuutiosentimetriä öljyä kaadettuna järveen voi peittää 4000 neliömetrin pinnan, joten siten levinnyt öljykerros ei ole paksumpi kuin 1/200000 millimetriä.

MAAILMAN YMPÄRI NELJÄNNES-TUNNISSA.

L'Humanite kertoo New Yorkilaisen lehden, Times'in, tehneen omituisen kokeen: he osottivat itselleen sähkösanoman, joka kulki San Franciscon, Honolulun, Manillan, Hong-Kong'in, Singapourin, Bombayn, Suetzin, Gibraltarin ja Azorien kautta, saapuen takaisin toimitukseen, käytyään siten maailman ympäri.

TOIMITTAJA HALUTAAN!

Sanomalehtityöhön tottunut toimittaja saa paikan TYÖKANSASSA nyt heti.

Huom.! Useampien kielien taitoisella on etusija.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella:

TYÖKANSAN JOHTOKUNTA, Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Toimeen halutaan!

TÄYSIN PEREHTYNYT KIRJAPAINOLIIKKEEN

Taloudenhoitaja

saa paikan Työkansan liikkeestä.

HUOM.! Palkasta ei tule riitaa.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella,

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

Tämä pieni matka, maapallon ympäri, kesti 15 ja puoli minuuttia.

MARCONIN ENNUSTUS.

Kuuluisa langattoman sähkölennättimen keksijä Marconi ennustaa seuraavaa:

"Parin seuraavan sukupolven kuluessa meillä ei tule ainoastaan olemaan langaton sähkölennätin ja langaton puhelin, vaan myös langaton voiman välitys yksityistä sekä yhteistä käyttöä varten, langaton lämmitys- ja valo ja maanmuokkaaminen. Kun kaikki tämä on saatu aikaan, kuten varmastikin tulee käymään, ihmiskunta tulee vapaaksi monissa nykyisen taloudellisen tilan aiheuttamista rasituksista. Langattoman aikakauden valtio tulee ehdottomasti olemaan kaikkien voimalähteiden omistaja. Tämä luonnollisesti tuo rautatiet, sähkö- ja puhelinlinjat, suuret valtamerilaivat ja suuret myllyt ja tehtaat yhteisomaisuudeksi. Se tulee poistamaan suunnattomat korporatsioonit ja tuomaan sijalle puolisosialistisen tilan."

MAANTEIDEN TEKO MISSISIPPI-LAAKSOSSA.

Muutamin paikoin maapalloamme on teiden rakentaminen maanlaadun tähden hyvin vaikea-

ta, mutta tuskin kuitenkaan löytynee seutua, jossa nämät vaiketudet olisivat niin suuret kuin Yhdysvall. Mississippi-laaksossa. Miljoonat ja taasen miljoonat sienet ja mädäntyneet kasvinosat ovat sekaantuneet saviseen maahan, muodostaen sen siten semmoseksi, että se sadeaikoina muuttuu mitä kurjimmaksi rämeiköksi. Pitkät osat vuodesta ovat tämän seudun tiet täydellisesti kulkemattomassa kunnossa, vaunupyörät vaipuvat akselia myöten liejuun, puhumattakaan siitä, että kaikellainen hevosilla kulkeminen siellä on suoranaista eläinrääkkäystä. Teiden parantaminen tavallisin keinoin olisi aivan mahdotonta; hiedan sekottaminen saveen tulisi nim. liian kalliiksi, ja kun näillä seuduin ei ole kiviä juuri nimeksikään, ei teiden kivittäminenkään voi tulla kysymykseen. Mutta nyt on kuitenkin keksitty tapa, jolla voi poistaa yllämainitun epäkohdan, tapa, joka on yhtä käytännöllinen ja halpa kuin se on uusi. Sen mukaan poltetaan savinen maa kovaksi ja on huomattava, ettei savea kaiveta maasta ja viedä suuriin polttimoihin, vaan poltetaan se itse paikalla. Ensinnä luonnollisesti viitotelaan tie ja molemmin puolin kaivetaan ojat: sen jälkeen kynnetään maa niin syvältä kuin ylipäätänsä on mahdollista hyvillä auroilla, joita kutakin vetää vähintäin 4 muulia. Kun maa on kynnetty, tulevat lapiot käytäntöön ja ojasta ojaan suoraan tien yli luodaan noin metrin korkuisia valleja, joiden väliä on metrin verran. Sen jälkeen peitetään koko tie laudoilla tai hirsillä, joita vallit tukevat. — Paikkakunnalla on nim. suuria metsiä. — Tämän peitoksen päälle pannaan kerros maasta kaivettua savea, johon on sekotettu puita ja helposti palavia tikkuja, tämän päälle taasen puukerros ja sen päälle uudelleen savea sytytysaineineen ja kaiken tämän päälle lopuksi paksu savikerros. Nyt ei tarvitse muuta kuin sytyttää; alimpana olevat vallien väliset aukot pitävät huolen vedosta ja suuren puumäärän tähden on koko laitos helposti palavaa. Sytyttämisessä koetetaan niin paljon kuin mahdollista käyttää tuulta apuna, ja niin kauan kun palaminen jatkuu pidetään huolta siitä, ettei tuli missään kohdassa pääse sammumaan; jos niin käy, ollaan heti valmiita lisäämään siihen uusia sytytysaineita.

Kun puut ovat loppuneet ja koko laitos jäähtynyt, huomataan, että savi, ylhäältä alas asti on muuttunut tiilimäiseksi aineeksi. Viimein ei ole muuta tehtävää kuin tasottaa tie, niin että se on hiukan kalteva molemmille puolille.

Demokratian kohoaminen Japanissa.

Kuvausta viimetalvisista mellakoista.

Kirj. S. Katavama.

Ne nopeat muutokset, joita on tapahtunut Japanissa viimeisen kahden kuukauden aikana, ovat ihmeellisiä niillekin, jotka ovat olleet niissä mukana. Vasta viime joulukuussa muodostettiin uusi ministeristö byrokratian johtajan ruhtinas Katsuran alaisena. Hänen kykenevät apurinsa ovat kaikki olleet uskollisia palvelijoita viimeisten vuosikymmenien aikana. Jotkut ministerit ja pääkaupungin poliisiosaston päällikkö ovat tunnettuja Tokion kansalaisten [illegible]

Luonnollisestikin se oli puhtaasti poliittinen tarkotuksella nostattaa yleinen mielipide ymmärtämään Katsuran hallituksen tarkotusperiä. Tämä kokous muodostui heti suuremmoiseksi mielenosotukseksi olevaa ministeristöä vastaan. Useita tuhansia ihmisiä oli läsnä ja puhujat päästivät ilmoille huudon "Batsu-Joku-Taiji" (alas byrokratinen luokkahallitus). Tämä kokous oli ensimäinen kanuunan laukaus ilmoittaen byrokraatisen hallituksemme tuomion. Pian sen jälkeen poliittiset puolueet omaksuivat tämän taisteluhuudon ja pitivät kahdessa kaupungin suuressa teatterissa perättäin kaksi suurta mielenosotuskokousta, jotka tulivat enemmän ja enemmän suureksi taisteluhuudoksi perinnöllistä hallitusta vastaan. Tämä liike alettiin poliittisten puolueiden taholta sentähden, että he olivat ensimäisessä tovereidemme kokoonkutsumassa kokouksessa tutkineet ja huomanneet, että kansa oli kypsä yleiselle liikkeelle, ja erikoisesti byrokratista hallitusta vastaan.

Tämän yleisen liikkeen alkoi ja toimitti ei ainoastaan poliittiset puolueet, vaan myöskin erilaiset yhdistykset. Vieläpä keisarillisen yliopiston ja muidenkin opistojen oppilaat kaupungissa yhtyivät huutoon Katsuran ministeristöä vastaan. Tämä yhtämittainen agitatsioni ja mielenosotukset johtivat poliittiset puolueet — Seiyukai ja Kokuminto — toimimaan yhtenä äänestäessään Katsuran ministeristöä vastaan ensin interpellatsionin ja sitten syytöksen muodossa. Tämä varma vastakkainen mielipide vaikutti, että Katsuran ministeristö keskeytti eduskunnan (Diet) 15:ksi päiväksi tammik. 21 p:stä helmik. 4 päivään. Samalla aikaa tammik. 20 p:nä ruhtinas Katsura julisti aikomuksensa perustaa poliittinen puolue. Eduskunnan keskeytyksen jälkeen ruhtinas työskenteli ahkerasti saadakseen riittävän määrän parlamentin jäseniä kumoamaan häntä vastaan tehdyt syytökset, mutta turhaan. Rahaansa ja vaikutusvoimaansa käyttäen sai hän ainoastaan 94 ja tarvittiin 191 jäsentä kumoamaan syytöspäätös.

Eduskunta avattiin helmik. 5 p:nä, jolloin vastustuspuolueilla oli 246 ja Katsuran puolueella 94 jäsentä. Vastustuspuolueet toivat esille edellämainitun päätöksen ja olivat vähällä kumota ministeristön äänestäessään siitä. Mutta juuri sinä hetkenä, jolloin luottamuslauseäänestys olisi pitänyt toimittaa, ruhtinas määräsi eduskunnan istunnon keskeytettäväksi uudelleen viideksi päiväksi.

Sinä päivänä useihin tuhansiin nouseva kansajoukko kokoontui parlamenttirakennuksen eteen ja antoi elävän todistuksen rohkaisuksi vastapuolueille. Tämä oli voimakkain mielenosotus, mitä kansa on koskaan tehnyt, ja oli se tarkotettu kiihottamaan ja innostamaan vastapuolueen jäseniä taistelemaan Katsuran ministeristöä vastaan.

Hallitus nähdessään tämän suuren yleisen mielenosotuksen parlamenttirakennuksen länsisivulla ja edessä, pelkäsi suuren voimakkaan demokrati-liikkeen mahdollista kehittymistä ja helmik. 10 p:nä kun eduskunta uudelleen avattiin se valmistautui täydellisesti lyömään alas jokaisen merkin yleisestä mielenosotuksesta parlamenttirakennuksen ympäristöllä kutsuen kokoon 2,340 poliisia, 50 ratsusotilasta ja 20 ratsupoliisia. Huolimatta tästä ylenmääräisestä sortovarustelusta ja [illegible] kansa kokoontui

raivostuivat, mutta he eivät olleet asestettuja ja ainoat aseet, mitä heille oli saatavissa, olivat kivet ja santa. Mutta sekin varasto oli riittämätön, koska kadut olivat enemmän tai vähemmän kovaksi päällystetyt.

Asestettut poliisit ratsusotilaiden avustamina ajoivat joukot pois parlamentin läheisyydestä. Silloin joukot marssivat pitkin katuja ja pysähtyivät byrokraatisten päivälehtien toimistojen eteen ja melusivat prostitueerattuja lehtiä vastaan. Akkunoita särettiin, mutta enemmistö oli rauhallisia kansalaisia ja useat ohikulkijoita. Viimein se suuri joukko tuli Kokumin Shimbun tunnetun byrokraattisen lehden toimiston eteen ja ilmaisi inhonsa sille. Äkkiä tuli useita kuulia rakennuksen akkunoista ja eräs Hara Gensaku, joka käveli ohi, ammuttiin kuoliaaksi. Useita muita loukkaantui. Tämä päivälehden häpeällinen menettely, jota poliisivoima ja myöhemmin viisikymmentä sotilasta auttoiv. sai raivoon kansan, joka sitten särki akkunoita. Taasen lehden toimittaja ampui joukkoon.

Sellaisesta epäinhimillisestä käytöksestä poliisien silmien edessä kansa nousi raivoon ja useat alkoivat hävittää poliisiasemia. Raivostunut joukko poltti yhden piiripoliisin pääaseman Shitoyassa. Siitä kerrottiin, että poliisit taistelivat sapeleilla ja haavottivat syyttömiä ihmisiä sadottain. Salapoliisit yllyttivät kansaa kapinaan ja varsinaiset poliisit vangitsivat ne, jotka sysättiin joukkoon ja kulettivat poliisiasemalle. Täten helmik. 10 p:nä kapina oli poliisien aikaansaama.

Yli 80 poliisiasemaa hävitettiin, 253 henkilöä vangittiin 10:tenä päivänä ja nyt niiden luku on yli kolmesataa. Nämä vangitut henkilöt ovat enimmäkseen syyttömiä ja rauhallisia kansalaisia tai ylioppilaita, jotka sattuivat olemaan paikalla tai joukon seassa. Jotkut vangittiin kylpemästä tai liikeasioiltaan kotiatullessaan. Villit poliisit saivat aikaan kapinan ja nyt he vangitsivat yhä enemmän ja menevät yhä edemmäs hävyttömyydestä. Oikeudet ovat nopeassa toiminnassa tehdessään rikollisia.

Demokratiseen liikkeeseen otettiin myös osaa Osakassa ja muissa kaupungeissa sekä kylissä. Osakassa muutama sata henkilöä vangittiin poliisien kanssa tappelemisen tähden.

Vastapuolueet vaativat puolueittain muodostettavaa hallitusta, mutta on epäiltävää, josko he siinä onnistuvat. Muutamien päivien sisällä se tulee päätetyksi. Kuitenkin itsepäinen ruhtinas Katsura on irrottanut kyntensä hallituksesta. Hyvä merkki kansanomaiselle voitolle.

Suomen uutisia.

KENRAALIKUVERNÖÖRIN HANKKEET SOS.-DEM. JÄRJESTÖJÄ VASTAAN.

Sos.-dem. ryhmän välikysymys.

Sen hälyyttävän uutisen johdosta, jossa kerrottiin kenraalikuvernöörin aikeista Suomen sos.-dem. puoluettavastaan, jossa uutisesta Työkansassa äskettäin tehtiin selvää, on Suomen sos.-dem. ryhmä jättänyt eduskunnalle seuraavan välikysymyksen:

Äskettäin julkaisi "Sanomalehtien Tietotoimisto" seuraavansisältöisen tiedonannon:

Mikäli meille on Pietarista päin ilmotettu, on kenraalikuvernööri hyvin tyytymätön erittäinkin sosialidemokraattisten yhdistysten toimintaan, jota hän pitää hallituksen vastaisena. Tämän johdosta on kenraalikuvernööri pannut vireille kysymyksen näiden yhdistysten hajottamisesta tarpeen tullen ja on tarkotuksena tässä kohdin sovelluttaa keisarikunnan tästä asiasta voimassaolevia lakisäännöksiä. Suomen senaatin siviilitoimituskunnan toimeksi on hiljattain annettu valmistella kysymystä ja lieneekin se paraillaan työn alaisena sanotussa toimituskunnassa.

Tämän tiedonannon johdosta on tosin jälkeenpäin sanomalehdissä kerrottu senaatin kahden jäsenen kysyttäessä vastanneen, ettei heillä ole asiasta tietoa. Mutta emme puolestamme voi uskoa, että tuo tiedonanto olisi kokonaan perätön, varsinkaan mikäli se koskee Suomen nykyisen kenraalikuvernöörin aikeita ja osallisuutta. Jo siinä, mitä yleisesti tunnetaan kenraalikuvernööri Seynin tähänastisesta toiminnasta, on ollut paljon sellaista, joka osottaa pyrkimystä ja val- [illegible] raalikuvernööri lisäksi oli kiertokirjeessä käskenyt kuvernöörejä "kaikilla heidän käytettävinään olevilla keinoilla pakottamaan" yhdistykset antamaan vaadittuja ilmotuksia. Nyttemmin tiedetään myös, että kenraalikuvernööri Seyn on jo viime syksynä tehnyt Venäjän ministerineuvostolle esityksen, että hänelle suotaisiin Suomessa laajat n. s. poikkeukselliset valtuudet, toisin sanoen jotenkin samallainen diktaattorin valta kuin kenraalikuvernööri Bobrikov v. 1903 sai ja käytti.

Selvää on, että sellaista koko järjestettyä yhteiskuntaelämää hajalle repivää ja yleistä turvallisuutta uhkaavaa toimintaa, jota kenraalikuvernööri Seyn pitää valtiollisten tarkotustensa saavuttamiseksi välttämättömänä, suuresti vaikeuttaa Suomen sosialidemokraattisen puolueen toimintaa, varsinkin juuri sen takia kun se on järjestettyä, laillista ja julkista. Kenraalikuvernööri Seyn ja Venäjällä olevat kiihkoisimmat Suomenkansan viholliset saattavat toivoa pikemmin ja yksinkertaisemmin pääsevänsä täällä käsiksi kansallisuussortopolitiikkansa lopullisiin tuloksiin sellaisen yleisen sekasorron kautta, joka seuraisi sosialidemokraattisen puolueen hajottamisesta ja sen julkisen toiminnan estämisestä. He nähtävästi sokeudessaan jättävät huomioon ottamatta sen tosiasian, jonka luullaksemme tässä maassa kaikki valtiollisesti heränneet kansalaiset näkevät ja tuntevat, sen, että Suomen sosialidemokraattinen puolue ei ole mikään lahko, joka voitaisiin väkisin kansasta irtirevästä, vaan on sen juuret erottamattomasti kiinni kansan syvissä riveissä.

Työväenpuolueemme taiste- [illegible] kraattisten järjestöjensä vahvistamiseksi, yhä horjumattomammin luottaen, että niissä järjestöissä on köyhälistön ainoa varma paremman elämän turva. Ja kuten kaikkea sortoa ja vääryyttä vastaan, niin on maamme luokkatietoinen köyhälistö vakavasti osottanut tahtovansa myös Venäjän virkavallan harjottamaa kansallisuussortoa vastaan taistella sosialidemokraattisen puolueemme kanssa ja sillä tavalla kuin tämä puolue on julkisissa edustajakokouksissaan päättänyt, niin kauvan kuin vallanpitäjät eivät julkisen ja laillisen taistelun tietä tukkea.

Suomen sosialidemokraattinen puolue voi näin ollen verrattain tyynesti katsoa pahintakin sortajan väkivaltaa silmiin. Ei Venäjän suurilla sotavoimillakaan, joiden apuna käyttämistä kerrotaan kenraalikuvernöörin Seynin pyytäneen, voitaisi tästä maasta sosialidemokratiaa hävittää, ei edes lyhyeksi hetkeksi, sillä ei voida hävittää tämän maan köyhälistöä. Mutta raskasta onnettomuutta ja kärsimystä siittäisi kyllä sensuuntainen sokeain vallanpitäjäin yritys, eikä ainoastaan Suomen köyhälistölle, vaan ilmeisesti koko kansalle. Vieraan sortajan väkivalta laajenisi omasta sisäisestä pakostaan kaikkien kansankerrosten isänmaallisen valtiollisen toiminnan julmaksi vainoojaksi sekä leviäisi epäilemättä muillekin aloille, kuten nyt jo oireita tuntuu. Sosialidemokraattisen puolueemme virallinen hajottaminen olisi täällä venäläisen virkavallan suuri askel yleisen synkän vastavallankumouksen tielle.

Emme odota Venäjän nykyiseltä hallitukselta mitään hyvää. Mutta emme myöskään voi vielä uskoa, että se antaisi Suomen kenraalikuvernöörille valtuuden vetää Venäjän politiikan täällä tuolle mielettömyyden tielle, valtuuden kääntää keisarikunnan sotilaalliset voimat täällä palkkatyöväen ja torpparien laillisia yhdistyksiä vastaan, näiden perustuslaissa taattujen oikeuksien tuhoamiseksi. Sillä sellaisesta sotavoimain käyttämisestä ei seuraisi Venäjän vallanpitäjillekään hyötyä eikä kunniaa, vaan ilmeisesti päinvastaista.

Mutta kun kaikesta huolimatta ainakin maan kenraalikuvernööri näyttää nykyään ajavan sellaisia hankkeita kuin edellä on mainittu, emme pidä oikeana, ettei niistä Eduskunta ja Suomen kansa saa oikeita tietoja ja täyttä selvyyttä. Edellytämme, että jokainen Eduskunnan jäsen pitää toki moisia pimeitä hankkeita törkeän laittomina ja vahingollisina ja on valmis vaatimaan niiden päivänvaloon joutumista ja tyhjiin raukeamista.

Suomen nykyisen senaatin jäsenet tosin eivät näy noudattavan lainmukaista velvollisuuttaan tulla vastaamaan eduskunnassa tehtyihin välikysymyksiin, mutta koska joka tapauksessa on mielestämme oikein vaatia, että senaatin puolelta tällaisessa asiassa annetaan avoin selitys Eduskunnan ja kansan edessä, niin pyydämme Valtiopäiväjärjestyksen 32 pykälän mukaisesti Eduskunnan suostumusta esittääksemme asianomaisen senaatin jäsenen vastattavaksi seuraavat kysymykset:

Minkä verran on Senaa- lausunnon Senaatti aikoo asiassa antaa?

Helsingissä, 26 p:nä huhtik. 1913.

POLIISIMIELIVALTA HELSINGISSÄ.

Poliisimestari riehuu revolveri kädessä.

Uudenkaupungin maistaraatin jäsenet pormestari H. Söderman ja neuvosmies K. L. Frick saapuivat äskettäin Helsinkiin. Asemalla oli vastassa lukuisa yleisöjoukko sekä Akateemisen laulukunnan jäseniä. Samassa junassa saapui myöskin osa Akateemisen laulukunnan jäseniä lippuineen ollen palaamassa konserttimatkalta Porvoosta. Laulajat virittivät Suomen laulun, Porilaisten marssin ja Maammelaulun. Maammelaulua laulettaessa syöksyi poliisimestari Walmqvist lipunkantaja Nymanin luo ja yritti temmata lipun häneltä. Poliisimestari tarttui lipputankoon koettaen murtaa sitä polveaan vasten. Yritys kuitenkin epäonnistui. Laulajat, jotka olivat keskeyttäneet laulunsa, alkoivat poistua asemalta, mutta vielä aseman portailla koetti poliisimestari saada lippua, vaikka kuitenkin turhaan. Poliisimestarilla oli koko ajan revolveri kädessä ja pisti hän sen vasta torilla takaisin taskuunsa.

Yleisö käyttäytyi tyynesti ja rauhallisesti sekä jatkoi vielä torilla Maammelaulun laulamista. Poliisimestari, jota tämä ei miellyttänyt, syöksyi revolveri kädessä kahta säätyläisluokkaan kuuluvaa naista kohti ja tyrkkäsi toista olkapäähän. Kysyttäessä silloin eikö saa laulaa Maammelaulua kohotti poliisimestri revolverinsa ja sanoi: "vaietkaa tai saatte tästä."

TYÖVÄEN SANOMALEHTI O. Y:N VUOSIKOKOUS

pidettiin v. k. 26 p. Helsingissä Työväen talon A-salissa. Kokouksessa oli läsnä runsaslukuisesti osakkeiden omistajia. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin tov. H. Saxman. Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat sekä Työväen kirjansitojain ja O. y:n välinen jupakka ja Töölön t. y:n nostama kysymys Työmiehen jakajista. Johtokunnasta eroamisvuorossa olevista valittiin kahdeksi vuodeksi uudelleen E. Valpas 69, V. Hakkila 60 ja A. Järvenpää 59 äänellä sekä uudeksi jäseneksi S. Nieminen 28 äänellä sekä vuodeksi M. Paasivuoren tilalle, joka pyysi eroa johtokunnan jäsenyydestä, T. Pietikäinen 26 äänellä, varajäseniksi valittiin vuodeksi J. Pietikäinen 21 ja J. W. Valo 21 äänellä. Tilintarkastajiksi valittiin L. af Heurlin 12 ja A. Halme 11 äänellä sekä varalle E. Laaksovirta 7 ja J. E. Saarenheimo 7 äänellä.

Kokouksessa esitetty kysymys Työmiehen ja puolueen välisistä suhteista lykättiin piakkoin pidettävän ylimääräisen yhtiökokouksen harkittavaksi.

Vuosikertomuksen yhteydessä lausuttiin erinäisiä muistutuksia ja toivomuksia yhtiön toiminnan suhteen.

Venäjältä

ANKARA ILMASTO.

Pääministeri Kokovtsovin laskujen mukaan täytyy Venäjän kansan v. 1913 juoda viinaa [illegible]

Ankara ilmasto! Todellakin on Venäjän ilmasto ankara. Kaikista aatelismaakomiteoista ja järjestelyistä huolimatta, tuottaa talonpojan laihtunut maa huonoja satoja, talonpojan karja vähenee, kato ja nälkä joka vuosi tekevät hävitystyötänsä. Ankara on ilmasto, — ei tule toimeen ilman väkijuomia!

Strachnickat, uratnickat ja maapäälliköt ovatkin aivan kuin luodut joka askeleella muistuttamaan talonpojalle, ettei Katolat ja Nälkälät löydy jossakin Englannissa tai Amerikassa, vaan että Venäjän venäläinen ilmasto on siitä omituinen, että sen pakkasissa ja jäissä säilyy moni järjestelmä sata tai parisataa vuotta kauemmin, kuin muualla Europassa.

Kiinan ilmaston kasvit eivät tietysti menesty venäläisessä ilmastossa, ja vieläpä kansanvalistuksenkin siemenet kasvavat vaan heikkoja ja kituvia oraita. Vuonna 1913 tulee uusia kasarmeja rakennettavaksi 20 miljoonan, uusia vankiloita 7 miljoonan ja uusia kansakouluja vähän yli 1 miljoonan ruplan arvosta.

Eikös olekin oikeassa ministeri Maklakow, kun hän sanoo, että semmoisissa oloissa „alkoholin käyttö on välttämätön".

Eräs seikka herra Maklakowin puheessa on kumminkin käsittämätöntä: hän puhuu alkoholin välttämättömyydestä ainoastaan maalaisväestölle. Mutta eiköhän kaupungeissa vallitsee sama yleisvenäläinen ankara ilmasto. Eikä se vallitse yksistään kaukaisissa Siperian kaupungeissa, joissa neljänkymmenen asteen pakkasien alaisiksi joutuvat ne, jotka ovat koettaneet levittää isänmaansa ilmastoa, — ei, vaan myöskin Pietarissa, Moskowassa, Odessassa ja Kijewissä hallinnolliset kuivuudet vaihtuvat ankariin pakkasiin ja myrskyihin, jotka vievät mukanaan ja hävittävät kaiken, mitä pitkäaikaisella työllä ja sankarillisilla uhrauksilla on toimeensaatu.

Kymmeniltä, sadoiltatuhansilta on yksistään pietarilainen ilmasto palelluttanut ei ainoastaan ruumiin, vaan myöskin ajatukset ja tunteet. He eivät näe valoa eikä ulospääsyä. Ja niin on kylmyys heidät kahlehtinut, etteivät he edes yritäkään siitä vapautua. Ainoastaan alkoholia nauttimalla löytävät he hetkellistä vapautusta elämänsä kärsimyksistä ja vaivoista.

Ei kärsi venäläinen ankara ilmasto työläisten yhdistyksiä ja liittoja, kaikenmoisilla kuristuksilla se koettaa sulkea suun työväestön sanomalehdiltä, hävittää työläisten järjestöt, raskaana kivenä se painaa kansajoukkojen tietoisuutta, — ja työntää yksinäistä, ammattikunnastaan eristettyä työläistä — kapakkaan. Siksipä semmoisella varmuudella onkin Venäjän tuloarvioon merkitty 800 miljoonan ruplan tulo valtion viinakaupasta.

MITEN VENÄJÄLLÄ TYÖVÄENLEHTEÄ PERUSTETAAN.

Mitenkä tiukassa Venäjän työväestöllä on alkeellisimpienkin ihmisoikeuksien saanti, osoittaa uuden työväenlehden perustamishomma Moskovassa. Lehden perustamishommiin osaaottaneet henkilöt vangittiin ja [illegible]

ten liejuun, puhumattakaan siitä, että kaikellainen hevosilla kulkeminen siellä on suoranaista eläinrääkkäystä. Teiden parantaminen tavallisin keinoin olisi aivan mahdotonta; hiedan sekottaminen saveen tulisi nim. liian kalliiksi, ja kun näillä seuduin ei ole kiviä juuri nimeksikään, ei teiden kivittäminenkään voi tulla kysymykseen. Mutta nyt on kuitenkin keksitty tapa, jolla voi poistaa ylämainitun epäkohdan, tapa, joka on yhtä käytännöllinen ja halpa kuin se on uusi. Sen mukaan poltetaan savinen maa kovaksi ja on huomattava, ettei savea kaiveta maasta ja viedä suuriin polttimoihin, vaan poltetaan se itse paikalla. Ensinnä luonnollisesti viitotetaan tie ja molemmin puolin kaivetaan ojat; sen jälkeen kynnetään maa niin syvältä kuin ylipäätänsä on mahdollista hyvillä auroilla, joita kutakin vetää vähintäin 4 muulia. Kun maa on kynnetty, tulevat lapiot käytäntöön ja ojasta ojaan suoraan tien yli luodaan noin metrin korkuisia valleja, joiden väliä on metrin verran. Sen jälkeen peitetään koko tie laudoilla tai hirsillä, joita vallit tukevat. — Paikkakunnalla on nim. suuria metsiä. — Tämän peitoksen päälle pannaan kerros maasta kaivettua savea, johon on sekotettu puita ja helposti palavia tikkuja, tämän päälle taasen puukerros ja sen päälle uudelleen savea sytytysaineineen ja kaiken tämän päälle lopuksi paksu savikerros. Nyt ei tarvitse muuta kuin sytyttää; alimpana olevat vallien väliset aukot pitävät huolen vedosta ja suuren puumäärän tähden on koko laitos helposti palavaa. Sytyttämisessä koetetaan niin paljon kuin mahdollista käyttää tuulta apuna, ja niin kauan kun palaminen jatkuu pidetään huolta siitä, ettei tuli missään kohdassa pääse sammumaan; jos niin käy, ollaan heti valmiita lisäämään siihen uusia sytytysaineita.

Kun puut ovat loppuneet ja koko laitos jäähtynyt, huomataan, että savi, ylhäältä alas asti on muuttunut tiilimäiseksi aineeksi. Viimein ei ole muuta tehtävää, kuin tasottaa tie, niin että se on hiukan kalteva molemmille puolille.

Demokratian kohoaminen Japanissa.

Kuvausta viimetalvisista mellakoista.

Kirj. S. Katayama.

Ne nopeat muutokset, joita on tapahtunut Japanissa viimeisen kahden kuukauden aikana, ovat ihmeellisiä niillekin, jotka ovat olleet niissä mukana. Vasta viime joulukuussa muodostettiin uusi ministeristö byrokratian johtajan ruhtinas Katsuran alaisena. Hänen kykenevät apurinsa ovat kaikki olleet uskollisia palvelijoita viimeisten vuosikymmenien aikana. Jotkut ministerit ja pääkaupungin poliisiosaston päällikkö ovat tunnettuja Tokion kansalaisten ampumisesta venäläis-japanilaisen sodan lopussa tapahtuneen suuren kapinan aikana.

Mutta kansa ei ollut ensinkään tyytyväinen Katsuran ministeristöön ja kourallinen sosialisteja, jotka julkaisevat demokratisessa hengessä toimitettua, kolme kertaa kuukaudessa ilmestyvää "Tokio Shinbum" nimistä aikakauslehteä, alkoivat yleisen agitatsionin. Tätä lehteä toimitetaan valloittaakseen joitain kansalaisvapauksia, koska sosialistisen sanolehden olemassaolo on kielletty.

Jouluk. 5 p:ksi kutsuttiin Tokion nuorten miesten krist. yhd. talolle kansan joukkokokous.

semme tuomion. Tämän sen jälkeen poliittiset puolueet omaksuivat tämän taisteluhuudon ja pitivät kahdessa kaupungin suuressa teatterissa perättäin kaksi suurta mielenosotuskokousta, jotka tulivat enemmän ja enemmän suureksi taisteluhuudoksi perinnöllistä hallitusta vastaan. Tämä liike alettiin poliittisten puolueiden taholta sentähden, että he olivat ensimäisessä tovereidemme kokoonkutsumassa kokouksessa tutkineet ja huomanneet, että kansa oli kypsä yleiselle liikkeelle, ja erikoisesti byrokratista hallitusta vastaan.

Tämän yleisen liikkeen alkoi ja toimitti ei ainoastaan poliittiset puolueet, vaan myöskin erilaiset yhdistykset. Vieläpä keisarillisen yliopiston ja muidenkin opistojen oppilaat kaupungissa yhtyivät huutoon Katsuran ministeristöä vastaan. Tämä yhtämittainen agitatsiooni ja mielenosotukset johtivat poliittiset puolueet — Seiyukai ja Kokumiuto — toimimaan yhtenä äänestäessään Katsuran ministeristöä vastaan ensin interpellatsionin ja sitten syytöksen muodossa. Tämä varma vastakkainen mielipide vaikutti, että Katsuran ministeristö keskeytti eduskunnan (Diet) 15:ksi päiväksi tammik. 21 p:stä helmik. 4 päivään. Samalla aikaa tammik. 20 p:nä ruhtinas Katsura julisti aikomuksensa perustaa poliittinen puolue. Eduskunnan keskeytyksen jälkeen ruhtinas työskenteli ahkerasti saadakseen riittävän määrän parlamentin jäseniä kumoamaan häntä vastaan tehdyt syytökset, mutta turhaan. Rahaansa ja vaikutusvoimaansa käyttäen sai hän ainoastaan 94 ja tarvittiin 191 jäsentä kumoamaan syytöspäätös.

Eduskunta avattiin helmik. 5 p:nä, jolloin vastustuspuolueilla oli 246 ja Katsuran puolueella 94 jäsentä. Vastustuspuolueet toivat esille edellämainitun päätöksen ja olivat vähällä kumota ministeristön äänestäessään siitä. Mutta juuri sinä hetkenä, jolloin luottamuslauseäänestys olisi pitänyt toimittaa, ruhtinas määräsi eduskunnan istunnon keskeytettäväksi uudelleen viideksi päiväksi.

Sinä päivänä useihin tuhansiin nouseva kansajoukko kokoontui parlamenttirakennuksen eteen ja antoi elävän todistuksen rohkaisuksi vastapuolueille. Tämä oli voimakkain mielenosotus, mitä kansa on koskaan tehnyt, ja oli se tarkotettu kiihottamaan ja innostamaan vastapuolueen jäseniä taistelemaan Katsuran ministeristöä vastaan.

Hallitus nähdessään tämän suuren yleisen mielenosotuksen parlamenttirakennuksen länsisivulla ja edessä, pelkäsi suuren voimakkaan demokrati-liikkeen mahdollista kehittymistä ja helmik. 10 p:nä kun eduskunta uudelleen avattiin se valmistautui täydellisesti lyömään alas jokaisen merkin yleisestä mielenosotuksesta parlamenttirakennuksen ympäristöllä kutsuen kokoon 2,340 poliisia, 50 ratsusotilasta ja 20 ratsupoliisia. Huolimatta tästä ylenmääräisestä sortovarustelusta ja pelotuksesta, kansa kokoontui parlamenttirakennuksen lähelle ja joukot tulivat lähemmäksi ja lähemmäksi ja useat menivät sisälle kuulemaan väittelyä päätöksestä. Joukot parlamentin lähellä alkoivat törmäillä yhteen poliisien kanssa, jolloin ratsupoliisit ja sotilaat ajoivat joukkojen läpi oikealle ja vasemmalle, polkien alleen ja loukaten useita. Sen jälkeen poliisit alkoivat taistella paljastetuin sapelein ja haavoittivat useoita syyttömiä ja kokonaan aseettomia kansalaisia.

Nähdessään poliisin lyövän kuoliaaksi rauhallisia ja syyttömiä ihmisiä joukot pian kokonaan

ja [illegible] vastaan. Akkunoita särettiin, mutta enemmistö oli rauhallisia kansalaisia ja useat ohikulkijoita. Viimein se suuri joukko tuli Kokumin Shimbun tunnetun byrokraattisen lehden toimiston eteen ja ilmaisi inhonsa sille. Äkkiä tuli useita kuulia rakennuksen akkunoista ja eräs Hara Gensaku, joka käveli ohi, ammuttiin kuoliaaksi. Useita muita loukkaantui. Tämä päivälehden häpeällinen menettely, jota poliisivoima ja myöhemmin viisikymmentä sotilasta auttoiv. sai raivoon kansan, joka sitten särki akkunoita. Taasen lehden toimittaja ampui joukkoon.

Sellaisesta epäinhimillisestä käytöksestä poliisien silmien edessä kansa nousi raivoon ja useat alkoivat hävittää poliisiasemia. Raivostunut joukko poltti yhden piiripoliisin pääaseman Shitoyassa. Siitä kerrottiin, että poliisit

oppilaita, jotka sattuivat olemaan paikalla tai joukon seassa. Jotkut vangittiin kylpemästä tai liikeasioiltaan kotiatullessaan. Villit poliisit saivat aikaan kapinan ja nyt he vangitsivat yhä enemmän ja menevät yhä edemmäs hävyttömyydestä. Oikeudet ovat nopeassa toiminnassa tehdessään rikollisia.

Demokratiseen liikkeeseen otettiin myös osaa Osakassa ja muissa kaupungeissa sekä kylissä. Osakassa muutama sata henkilöä vangittiin poliisien kanssa tappelemisen tähden.

Vastapuolueet vaativat puolueittain muodostettavaa hallitusta, mutta on epäiltävää, josko he siinä onnistuvat. Muutamien päivien sisällä se tulee päätetyksi. Kuitenkin itsepäinen ruhtinas Katsura on irrottanut kyntensä hallituksesta. Hyvä merkki kansanomaiselle voitolle.

Suomen uutisia.

KENRAALIKUVERNÖÖRIN HANKKEET SOS.-DEM. JÄRJESTÖJÄ VASTAAN.

Sos.-dem. ryhmän välikysymys.

Sen hälyyttävän uutisen johdosta, jossa kerrottiin kenraalikuvernöörin aikeista Suomen sos.-dem. puoluetta vastaan, josta uutisesta Työkansassa äskettäin tehtiin selvää, on Suomen sos.-dem. ryhmä jättänyt eduskunnalle seuraavan välikysymyksen:

Äskettäin julkaisi "Sanomalehtien Tietotoimisto" seuraavansisältöisen tiedonannon:

Mikäli meille on Pietarista päin ilmotettu, on kenraalikuvernööri hyvin tyytymätön erittäinkin sosialidemokraattisten yhdistysten toimintaan, jota hän pitää hallituksen vastaisena. Tämän johdosta on kenraalikuvernööri pannut vireille kysymyksen näiden yhdistysten hajottamisesta tarpeen tullen ja on tarkotuksena tässä kohdin sovelluttaa keisarikunnan tästä asiasta voimassaolevia lakisäännöksiä. Suomen senaatin siviilitoimituskunnan toimeksi on hiljattain annettu valmistella kysymystä ja lieneekin se paraillaan työn alaisena sanotussa toimituskunnassa.

Tämän tiedonannon johdosta on tosin jälkeenpäin sanomalehdissä kerrottu senaatin kahden jäsenen kysyttäessä vastanneen, ettei heillä ole asiasta tietoa. Mutta emme puolestamme voi uskoa, että tuo tiedonanto olisi kokonaan perätön, varsinkaan mikäli se koskee Suomen nykyisen kenraalikuvernöörin aikeita ja osallisuutta. Jo siinä, mitä yleisesti tunnetaan kenraalikuvernööri Seynin tähänastisesta toiminnasta, on ollut paljon sellaista, joka osottaa pyrkimystä ja valmisteluakin sensuuntaiseen hyökkäykseen Suomen kansalaisten perustuslaissa taattua yhdistysvapautta vastaan kuin edellä on kerrottu. Huomautettakoon tässä erityisesti siitä vallan väärinkäyttämisestä, josta Eduskunta mainitsi Hallitsijalle lähettämässään anomuksessa viime vuoden toukokuun 29 päivältä, kun kenraalikuvernöörin alotteesta oli yhdistyksiltä, etupäässä työväenyhdistyksiltä, alettu vaatia erinäisiä ilmotuksia, m. m. niiden hallintojen jäsenten nimistä ja puoluekannasta, ja kun kenraalikuvernööri lisäksi oli kiertokirjeessä käskenyt kuvernöörejä "kaikilla heidän käytettävinään olevilla keinoilla pakottamaan" yhdistykset antamaan vaadittuja ilmotuksia. Nyttemmin tiedetään myös, että kenraalikuvernööri Seyn on jo viime syksynä tehnyt Venäjän ministerineuvostolle esityksen, että hänelle suotaisiin Suomessa laajat n. s. poikkeukselliset valtuudet, toisin sanoen jotenkin samallainen diktaattorin valta kuin kenraalikuvernööri Bobrikov v. 1903 sai ja käytti.

Selvää on, että sellaista koko järjestettyä yhteiskuntaelämää hajalle repivää ja yleistä turvallisuutta uhkaavaa toimintaa, jota kenraalikuvernööri Seyn pitää valtiollisten tarkotustensa saavuttamiseksi välttämättömänä, suuresti vaikeuttaa Suomen sosialidemokraattisen puolueen toimintaa, varsinkin juuri sen takia kun se on järjestettyä, laillista ja julkista. Kenraalikuvernööri Seyn ja Venäjällä olevat kiihkoisimmat Suomenkansan vihollisen saattavat toivoa pikemmin ja yksinkertaisemmin pääsevänsä täällä käsiksi kansallisuussortopolitiikkansa lopullisiin tuloksiin sellaisen yleisen sekasorron kautta, joka seuraisi sosialidemokraattisen puolueen hajottamisesta ja sen julkisen toiminnan estämisestä. He nähtävästi sokeudessaan jättävät huomioon ottamatta sen tosiasian, jonka luullaksemme tässä maassa kaikki valtiollisesti heränneet kansalaiset näkevät ja tuntevat, sen, että Suomen sosialidemokraattinen puolue ei ole mikään lahko, joka voitaisiin väkisin kansasta irtirevästä, vaan on sen juuret erottamattomasti kiinni kansan syvissä riveissä.

Työväenpuolueemme taistelee jyrkkää luokkataistelua köyhälistön etujen puolesta ja kansainvälisen sosialidemokratian vaatimusten toteuttamiseksi Suomessa. Kaksi viidesosaa Suomen kansasta on yleisissä eduskuntavaaleissa jo useasti kerta toisensa perästä osottanut tahtovansa taistella samaa taistelua ja vaativansa samoja vaatimuksia. Suhteellisen laajat köyhälistön joukot yli maan ovat myös jo lujasti järjestyneet, kärsimyksiä kestäneet ja uhrauksia kantaneet ja vuodesta vuoteen jatkaneet tarmokasta työtä sosialidemo- [illegible] ma puolue on julkisissa edustajakokouksissaan päättänyt, niin kauvan kuin vallanpitäjät eivät julkisen ja laillisen taistelun tietä tukkea.

Suomen sosialidemokraattinen puolue voi näin ollen verrattain tyynesti katsoa pahintakin sortajan väkivaltaa silmiin. Ei Venäjän suurilla sotavoimillakaan, joiden apuna käyttämistä kerrotaan kenraalikuvernöörin Seynin pyytäneen, voitaisi tästä maasta sosialidemokratiaa hävittää, ei edes lyhyeksi hetkeksi, sillä ei voida hävittää tämän maan köyhälistöä. Mutta raskasta onnettomuutta ja kärsimystä siittäisi kyllä sensuuntainen sokeain vallanpitäjäin yritys, eikä ainoastaan Suomen köyhälistölle, vaan ilmeisesti koko kansalle. Vieraan sortajan väkivalta laajenisi omasta sisäisestä pakostaan kaikkien kansankerrosten isänmaallisen valtiollisen toiminnan julmaksi vainoojaksi sekä leviäisi epäilemättä muillekin aloille, kuten nyt jo oireita tuntuu. Sosialidemokraattisen puolueemme virallinen hajottaminen olisi täällä venäläisen virkavallan suuri askel yleisen synkän vastavallankumouksen tielle.

Emme odota Venäjän nykyiseltä hallitukselta mitään hyvää. Mutta emme myöskään voi vielä uskoa, että se antaisi Suomen kenraalikuvernöörille valtuuden vetää Venäjän politiikan täällä tuolle mielettömyyden tielle, valtuuden kääntää keisarikunnan sotilaalliset voimat täällä palkkatyöväen ja torpparien laillisia yhdistyksiä vastaan, näiden perustuslaissa taattujen oikeuksien tuhoamiseksi. Sillä sellaisesta sotavoimain käyttämisestä ei seuraisi Venäjän vallanpitäjillekään hyötyä eikä kunniaa, vaan ilmeisesti päinvastaista.

Mutta kun kaikesta huolimatta ainakin maan kenraalikuvernööri näyttää nykyään ajavan sellaisia hankkeita kuin edellä on mainittu, emme pidä oikeana, ettei niistä Eduskunta ja Suomen kansa saa oikeita tietoja ja täyttä selvyyttä. Edellytämme, että jokainen Eduskunnan jäsen pitää toki moisia pimeitä hankkeita törkeän laittomina ja vahingollisina ja on valmis vaatimaan niiden päivänvaloon joutumista ja tyhjiin raukeamista.

Suomen nykyisen senaatin jäsenet tosin eivät näy noudattavan lainmukaista velvollisuuttaan tulla vastaamaan eduskunnassa tehtyihin välikysymyksiin, mutta koska joka tapauksessa on mielestämme oikein vaatia, että senaatin puolelta tällaisessa asiassa annetaan avoin selitys Eduskunnan ja kansan edessä, niin pyydämme Valtiopäiväjärjestyksen 32 pykälän mukaisesti Eduskunnan suostumusta esittääksemme asianomaisen senaatin jäsenen vastattavaksi seuraavat kysymykset:

> Minkä verran on Senaatilla tietoa siitä, että maan nykyinen kenraalikuvernööri on tehnyt Keisarikunnan Ministerineuvostolle ehdotuksen, että hän saisi vallan sovelluttaa yhdistyksistä voimassaolevia Venäjän lakeja sosialidemokraattisiin yhdistyksiin Suomessa ja tällöin myös hajottaa näitä yhdistyksiä venäläisen sotaväen avulla?
>
> Onko totta, että Senaatilta on vaadittu lausuntoa sellaisesta hankkeesta, ja jos on, minkä suuntaisen

sinkiin. Asemalla on vastassa lukuisa yleisöjoukko sekä Akateemisen laulukunnan jäseniä. Samassa junassa saapui myöskin osa Akateemisen laulukunnan jäseniä lippuineen ollen palaamassa konserttimatkalta Porvoosta. Laulajat virittivät Suomen laulun, Porilaisten marssin ja Maammelaulun. Maammelaulua laulettaessa syöksyi poliisimestari Walmqvist lipunkantaja Nymanin luo ja yritti temmata lipun häneltä. Poliisimestari tarttui lipputankoon koettaen murtaa sitä polveaan vasten. Yritys kuitenkin epäonnistui. Laulajat, jotka olivat keskeyttäneet laulunsa, alkoivat poistua asemalta, mutta vielä aseman portailla koetti poliisimestari saada lippua, vaikka kuitenkin turhaan. Poliisimestarilla oli koko ajan revolveri kädessä ja pisti hän sen vasta torilla takaisin taskuunsa.

Yleisö käyttäytyi tyynesti ja rauhallisesti sekä jatkoi vielä torilla Maammelaulun laulamista. Poliisimestari, jota tämä ei miellyttänyt, syöksyi revolveri kädessä kahta säätyläisluokkaan kuuluvaa naista kohti ja tyrkkäsi toista olkapäähän. Kysyttäessä silloin eikö saa laulaa Maammelaulua kohotti poliisimestri revolverinsa ja sanoi: "vaietkaa tai saatte tästä."

TYÖVÄEN SANOMALEHTI O. Y:N VUOSIKOKOUS

pidettiin v. k. 26 p. Helsingissä Työväen talon A-salissa. Kokouksessa oli läsnä runsaslukuisesti osakkeiden omistajia. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin tov. H. Saxman. Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat sekä Työväen kirjansitojain ja O. y:n välinen jupakka ja Töölön t. y:n nostama kysymys Työmiehen jakajista. Johtokunnasta eroamisvuorossa olevista valittiin kahdeksi vuodeksi uudelleen E. Valpas 69, V. Hakkila 60 ja A. Järvenpää 59 äänellä sekä uudeksi jäseneksi S. Nieminen 28 äänellä sekä vuodeksi M. Paasivuoren tilalle, joka pyysi eroa johtokunnan jäsenyydestä, T. Pietikäinen 26 äänellä, varajäseniksi valittiin vuodeksi J. Pietikäinen 24 ja J. W. Valo 24 äänellä. Tilintarkastajiksi valittiin L. af Heurlin 12 ja A. Halme 11 äänellä sekä varalle E. Laaksovirta 7 ja J. E. Saarenheimo 7 äänellä.

Kokouksessa esitetty kysymys Työmiehen ja puolueen välisistä suhteista lykättiin piakkoin pidettävän ylimääräisen yhtiökokouksen harkittavaksi.

Vuosikertomuksen yhteydessä lausuttiin erinäisiä muistutuksia ja toivomuksia yhtiön toiminnan suhteen.

Venäjältä

ANKARA ILMASTO.

Pääministeri Kokovtsovin laskujen mukaan täytyy Venäjän kansan v. 1913 juoda viinaa 800 miljoonan ruplan arvosta. Ja vaikka Kokovtsovin kaikki ennustukset eivät toteudukaan, niin kumminkin viinan kulutuksen suhteen on hän erehtymätön profeetta. Toinen Venäjän ministeri Maklakov muutama aika takaperin selitti, minkätähden Venäjän kansa ahmii sisäänsä 800 miljoonan ruplan arvosta ruunun humalluttavaa myrkkyjuomaa. Se tapahtuu sentähden, — niin selitti sisäministeri, — että ankara ilmasto tekee alkoholin käytön välttämättömäksi maalaisväestölle.

muistuttamaan talonpojalle, etteivät Katolat ja Nälkälät löydy jossakin Englannissa tai Amerikassa, vaan että Venäjän venäläinen ilmasto on siitä omituinen, että sen pakkasissa ja jäissä säilyy moni järjestelmä sata tai parisataa vuotta kauemmin, kuin muualla Europassa.

Kiinan ilmaston kasvit eivät tietysti menesty venäläisessä ilmastossa, ja vieläpä kansanvalistuksenkin siemenet kasvavat vaan heikkoja ja kituvia oraita. Vuonna 1913 tulee uusia kasarmeja rakennettavaksi 20 miljoonan, uusia vankiloita 7 miljoonan ja uusia kansakouluja vähän yli 1 miljoonan ruplan arvosta.

Eikös olekin oikeassa ministeri Maklakow, kun hän sanoo, että semmoisissa oloissa „alkoholin käyttö on välttämätön".

Eräs seikka herra Maklakowin puheessa on kumminkin käsittämätöntä: hän puhuu alkoholin välttämättömyydestä ainoastaan maalaisväestölle. Mutta eiköhän kaupungeissa vallitsee sama yleisvenäläinen ankara ilmasto. Eikä se vallitse yksistään kaukaisissa Siperian kaupungeissa, joissa neljänkymmenen asteen pakkasien alaisiksi joutuvat ne, jotka ovat koettaneet levittää isänmaansa ilmastoa, — ei, vaan myöskin Pietarissa, Moskowassa, Odessassa ja Kijewissä hallinnolliset kuivuudet vaihtuvat ankariin pakkasiin ja myrskyihin, jotka vievät mukanaan ja hävittävät kaiken, mitä pitkäaikaisella työllä ja sankarillisilla uhrauksilla on toimeensaatu.

Kymmeniltä, sadoiltatuhansilta on yksistään pietarilainen ilmasto palelluttanut ei ainoastaan ruumiin, vaan myöskin ajatukset ja tunteet. He eivät näe valoa eikä ulospääsyä. Ja niin on kylmyys heidät kahlehtinut, etteivät he edes yritäkään siitä vapautua. Ainoastaan alkoholia nauttimalla löytävät he hetkellistä vapautusta elämänsä kärsimyksistä ja vaivoista.

Ei kärsi venäläinen ankara ilmasto työläisten yhdistyksiä ja liittoja, kaikenmoisilla kuristuksilla se koettaa sulkea suun työväestön sanomalehdiltä, hävittää työläisten järjestöt, raskaana kivenä se painaa kansajoukkojen tietoisuutta, — ja työntää yksinäistä, ammattikunnastaan eristettyä työläistä — kapakkaan. Siksipä semmoisella varmuudella onkin Venäjän tuloarvioon merkitty 800 miljoonan ruplan tulo valtion viinakaupasta.

MITEN VENÄJÄLLÄ TYÖVÄENLEHTEÄ PERUSTETAAN.

Mitenkä tiukassa Venäjän työväestöllä on alkeellisimpienkin ihmisoikeuksien saanti, osoittaa uuden työväenlehden perustamishomma Moskovassa. Lehden perustamishommiin osaaottaneet henkilöt vangittiin ja ilmotus julkaisemisluvan saannista otettiin takavarikkoon! Niin voi käydä ainoastaan Venäjällä.

Hiuksen Lähtö

Resehti No: 750, estää hiuksen lähtemisen, se estää pääkehnä ja kutkelma. Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla.
Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Känsävoide

Poistaa känsät varpaista ja muista paikoista jaloista. Hinta postimaksuineen: 15c.
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

"YLEISVENÄLÄINEN VALLANKUMOUSLIITTO".

Kuten on jo kerrottu, aiheutuivat tunnetut vangitsemiset Vitmerin lukion oppilaitten keskuudessa siitä, että suojeluspoliisi on keksinyt "yleisvenäläisen vallankumousliiton" olemassaolon, johon liittoon kuuluu muka 17—20 vuoden ikäisiä nuorukaisia, etupäässä keskikoulujen oppilaita, joiden johtajina on ollut ylioppilaita ja muutamia "Vanhoja vallankumousmiehiä". Liitto perustettiin poliisin tietojen mukaan noin kolme vuotta sitten, jolloin sosialivallankumouksellinen puolue hajaantui, ja sen pääkortteeri on Pietarissa. Suojeluspoliisin asiamiehet ovat jo kauan turhaan koettaneet päästä liiton perille, mutta vasta vangitsemiset Vitmerin lukion oppilaiden keskuudessa avasivat muka suojeluspoliisin silmät. Nyt on poliisien mielestä varmasti todennettu, että lukion viides- ja kuudesluokkalaiset ovat muodostaneet vallankumousliiton pääjoukon.

Maaseudullakin toimitetaan nyt pontevasti kotitarkastuksia ja vangitsemisia lukiolaisten keskuudessa. Vielä ei kuitenkaan ole saatu selville riittävästi tosiasioita, jotka vahvistaisivat "yleisvenäläisen vallankumousliiton" olemassaolon.

Provokaattorinko kynnet jutussa?

Moskovan lehdille kerrotaan huhu, joka — jos se osottautuu todenperäiseksi — luo aivan uutta valoa lukiolaisten vangitsemisjuttuun ja heidän "vallankumoukselliseen liittoonsa." Kerrotaan näet seuraavaa:

V. 1907 keksittiin koulunuorison keskuuteen perustettu järjestö nimeltä "Nuori Venäjä". Syntyneen oikeusjutun aikana kävi ilmi erään henkilön salaperäinen osa tässä järjestössä. Hän ei kuulunut lukiolaisiin ja oli kuitenkin järjestön etunenässä. Ruvettiin epäilemään, että hän oli ilmiantanut järjestön. Asetettiin kunniaoikeus. Tuomareina oli tunnettuja julkisia toimihenkilöitä ja kirjailijoita ja julistivat he sellaisen päätöksen, ettei ollut riittäviä todisteita mainitun henkilön syyttämiseksi ilmiannosta. Häntä kiellettiin kuitenkaan vastedes järjestämästä minkäänlaisia yhdistyksiä. Kiellosta huolimatta tämä kuitenkin jatkoi nuorison järjestämistoimintaansa, mutta hänen toimeensaamansa uusi yhdistys vangittiin pian. Edelleen kerrotaan huhujen mukaan, että tämä epäiluksenalainen henkilö liittyi viime aikoina muodostuneisiin lukiolaisten itsekasvatuspiireihin ja ajoi innokkaasti niiden yhdistämisaatetta.

Tämän henkilön neuvosta otettiin käytäntöön uudet määräykset piirien jäseneksi pääsemisestä. Piirin uusilta jäseniltä otettiin tarkat osotteet ja valokuvat. Tämä henkilö tiesi kyllä Vidmerin lukiossa pidettävästä kokouksesta. Hänet oli kutsuttukin sinne, mutta ei saapunut. Tämä huhu kaipaa tietysti vahvistusta.

Muutamat valtakunnanduuman jäsenet ovat ryhtyneet keräämään juttua koskevia aineksia ja jos ne osottavat huhun todenperäiseksi tekevät he duumassa asiasta välikysymyksen.

VALT.-DUUMAN SOSIALIDEMOKRAATTISEN RYHMÄN KIRJELMÄ.

Valt. duuman sos.-dem. ryhmä on lähettänyt Itävallan eduskunnan sos.-dem. ryhmälle ja Unkarin sosialidemokratialle kirjel-

na kaaduitte". Kun ylioppilaat eivät poliisiupseereiden käskystä lakanneet laulamasta, hyökkäsivät poliisit ylioppilasjoukkoon. Ylioppilaita piestiin nagaikoilla. 4 henkilöä vangittiin. Erästä ylioppilasta piestiin matkalla pakenemisyrityksestä. Väkijoukko koetti vapauttaa vangittuja. Myöhemmin vangitut vapautettiin.

KIRJALTAJIEN LAKKO RIIASSA.

Riiasta ilmotetaan: Töistä on lakannut suurin osa kaupungin kirjapainojen työläisiä. Heidän vaatimuksensa ovat taloudellisia.

Päiväperho.

(Jatk.)

"Kello yksi iltapäivällä", vastasi Babcock; tytön suora ja teeskentelemätön käytös koski häneen hiukan. "Työ kestää ainoastaan muutaman tunnin."

"Onko siinä kaikki?"

"Kyllä, niin luulen", sanoi hän vähän epäröivästi, kun Eleonor oli jo menossa. "Täst'edes saatte $30 viikossa $25 sijaan."

"Oh, kiitos" ja hän palasi kirjotuspöytänsä luo ja katseli vielä kerran "Päivänperhoa", ennen kuin kysyi itseltään syytä juuri saamaansa palkankorotukseen. Sitten poisti koko jutun hetimiten mielestään, ajatellen sen johtuneen kokonaan hänen omista kyvyistään ja ahkeruudestaan velvollisuuksiensa täyttämisessä.

Puolista syödessään muisti hän J. Patterson Babcockin. Hän mietti, eikö säännöllinen uuttera voimistelu ja liikunto lisäisi lujuutta kasvoihin, vaikkapa ruumiin painon kustannuksella. Hänen leukansa oli jo kehittymässä rasvaleuaksi ja posket kadottamaisillaan sen jäntevyyden, jota hän oli ihaillut joissain miehissä. Tuota ajatellessa ei hän voinut muistaa minkälaiset Babcockin silmät olivat, mutta hän oli varma, että ne eivät olleet voimakkaat eikä miellyttävät. Hän myönsi itselleen, että hän pelkäsi kaikkea ruumiillista rappeutumista. Mutta mitä J. Patterson Babcockiin tulee, oli se kokonaan hänen asiansa, eikä koskenut ollenkaan häneen, päätti hän mietiskelyissä.

Hänen mielensä oli kuitenkin jonkun verran kiihotunut samasta asiasta, ajaessaan yksinäisessä sunnuntai katuvaunussa alas liikekeskustaan. Ketään elävää olentoa ei näkynyt tuon mahtavan korkean rakennuksen sisäänkäytävän edustalla ja välitystoimistoliikkeen konttoorin ovi oli lukitsematta. Hänen astuessaan sisään, tuon paikan tyhjyys vaikutti häneen voimakkaasti. Sitten hän muisti selvemmin kuin koskaan ennen, että nyt oli sunnuntai, katu oli hiljaisena ja hän oli kovin yksin.

Avattuansa kirjotuspöytänsä hänen mieleensä äkkiä johtui, että jonkun oli täytynyt saapua ennen häntä avaamaan oven tai muuten ei hän olisi päässyt sisään. Pitemmät ajatukset keskeytyivät Babcockin itsensä ilmestyssä omasta yksitiyskonttooristaan.

"Minä jätin oven auki", sanoi hän, aivan kuin arvaten Eleonoran ajatukset. "Olen ollut täällä jo vähän aikaa. Te olette hyvin täsmällinen", hän jatkoi suosiollisesti, kun samassa kaukainen tornikello juuri löi

mutta mitään kokonaisuutta ei niistä selvennyt. Ei mikään vaisto ohjannut häntä.

"Tahdotteko lähteä?" kysyi hän melan hyväilevällä äänellä, jollaista Eleonor ei ollut koskaan ennen kuullut. Sitten tuntiessaan hänen suuret kätensä olkapäillään, hänen ajatuksensa olivat muodostumassa jonkunlaiseen päätökseen, mutta samassa musteni kaikki.

J. Patterson Babcock, pankkiiri ja välittäjä, äkkiä jälleen huomasi kolme asiaa. Lattialla hänen jaloissaan oli helmillä koristettu valkea teräs revolveri, jonka piipusta kiemurteli hitaasti pehmeä, sinisenharmaa sauhu. Sen oli juuri pudottanut hänen vaimonsa, joka nyt seisoi häntä katsellen, ilmestyneenä siihen yhtäkkiä— tiesi mistä.

Eleonor Robinsonin ruumis makasi kokoon käpristyneenä lattialla hänen kirjoituspöytänsä vieressä, ruudin ja veren tahraamat kasvot puoleksi ylös kääntyneinä, veren tihkuessa ohimoissa olevasta reiästä.

"Mitä me nyt teemme?" valitti vaimo, kadottaen kokonaan itsehillitsemiskykynsä. "Minä seurasin snua. Ovi oli auki ja —."

"Hiljaa", jyrisi hänen miehensä. "Tämäpä vasta sotku. Meidän on päästävä siitä jollain tavalla eroon. Kuinka tulit tänne?"

"Katuvaunulla", vastasi vaimo, tullen hiukan entiselleen miehensä äänen kuullessaan.

"Siis oven edessä on ainoastaan minun vaununi ja minä tulin yksin", ilmotti hän kuin olisi koko juttu jo selitetty. "Mene sinä vaunuihin ja pysy siellä siks ikun minä tulen, äläkä puhu kenenkään kanssa."

Vaimo liikkui tahdottomasti kuin kone, mutta totteli käskyä. J. Patterson Babcock astui yksityiskonttooriinsa ja katsoessaan alas kadulle, näki hänen menevän vaunuihin. Ketään muita ei ollut näkyvissä.

Hän palasi takaisin kirjotuspöytänsä luo ja istui alas puhelimen eteen, miettien olisiko rakennuksessa jotain talonmiestä tai vahtimiestä, joka olisi kuullut laukauksen. Hän odotti — kymmenen, kasikymmentä, kolmekymmentä minuuttia. Joku käveli kadulla, vaan ei ketään tullut sisälle rakennukseen. Hänen vaimonsa istui vielä automobiilissä nähtävästi tointuneena. Babcock meni tämän tästäkin ikkunan luo häntä rauhoittamaan.

Kerran palatessaan ikkunan luota katsahti hän ulommaiseen konttoriin päin ja mutisi: "Ruumis on jo ehkä kylmettynyt."

Etäällä jossain tornikello löi kahta, kun Babcock astui puhelimen luo ja soitti poliisiasemalle.

"Poliisiasema", vastasi pöytäkersantti unisesti langan toisesta päästä. Hän tuli äkkiä herätetyksi sunnuntai levostaan.

"Tämä on J. Patterson Babcock, pankkiiri ja välittäjä", ilmotti Babcock ylpeästi. "Tulin juuri konttorissakin käymään ja löysin yhden kirjureistani kuolleena kirjotuspöytänsä vieressä. Revolveri oli hänen sivullaan. Näyttää itsemurhalta. Tahdotteko lähettää tänne jonkun?"

Babcock istahti tuolilleen laiskasti ja mukavasti, pantuaan kuulotorven paikoilleen. "Hän

sä vieressä ja että hän nähtävästi on ampunut itsensä."

Samassa ilmestyi siihen poliisikin, sekä sanomalehtikirjeenvaihtajia. J. Patterson Babcock otti ne kaikki vastaan ja vastasi kysymyksiin mielensä mukaan. Kaikkia kiinnitti tu juttu.

"Tulette varmaan kutsuttaessa tutkintoon", kysyi poliisipäällikkö, joka oli itse saapunut paikalle.

"Tietysti, tietysti", vastasi Babcock. "Onko siinä kaikki mitä voin tehdä?"

"Siinä kaikki", kertoi poliisipäällikkö. "Kaikki nähtävät todistukset näyttävät sellaisilta, että oikeus voi ainoastaan todistaa itsemurhan tapahtuneeksi. Kiitän teitä suuresti tiedonannoistanne."

"Ei kannata mainita", ja J. Patterson Babcock kiirehti panemaan autonsa liikkeelle, kadoten näkyvistä samassa kuin useita sanomalehti valokuvauskoneita suunnattiin häntä ja hänen vaimoaan kohti.

"Erittäin tiukka paikka", mutisi Babcock itsekseen heidän jättäessään kaupungin taakseen. Hän oli tietämättään antanut automobiilin mennä maaseudulle johtavaa tietä. He astuivat alas pienen puron lähellä ja kävelivät yhdessä pitkin polkua metsän talki.

"Näyttää siltä että minä olen saanut vihdoinkin määräämisvallan", sanoi vaimo, katkaisten hiljaisuuden. "Minä vaadin että sinä panet jokaisen tytön pois konttooristasi ja otat miehiä heidän tilalleen. Ellet tee sitä, niin kerron kaikki ja olen myös valmis vastaamaan seurauksista."

"Vapautan itseni heistä niin pian kuin voin, herättämättä liian paljon epäluuloa", vastasi mies ärtyisesti.

"Tule, mennään takaisin kaupunkiin, täällä maalla on niin äärettömän paljon kaikenlaisia hyönteisiä", sanoi vaimo keskeyttäen jälleen hiljaisuuden.

Aviomiehen jälleen asettaessa autonsa lähtökuntoon, parvi päivänperhoja ympäröi hänet loisessa lennossa. Hän huitasi ne vihaisesti etemmäksi.

Kaupungissa istui hämmentynyt sanomalehtikirjeenvaihtaja kirjotuskoneensa ääressä, tutkien "Päivänperho"-nimistä kuvaa, jonka hän oli ottanut pankkiiri-välittäjä J. Patterson Babcockin ulommasta konttorista. Hän mietti mitenkä hän voisi sovittaa lauseen: "On aivan totta, että elämänsä nousun hetkellä he kuolevat", kertomukseen "Kadun viimeisestä itsemurhasta."

Aitinsä ainoa poika.

Kirj. *Axel Uhlen.*

„Kuuleppas Klas, kuulehan, pihvi se kai maistuisi mainiolta nyt", sanoi Jan, leipuri, toverilleen, hoikalle ja kalpealle hattumaakarille.

„Ooja", vastasi Klas hajamielisesti.

Pitkä Jan pani huulensa suppuun ja roiskautti pitkän, ruskean syljen eteensä, pisti toisen kätensä vyöhihnan alle ja jatkoi innostuneena"

„Pihvi, suuri kuin saappaanantura, ruskea ja oivallinen, paljon kastiketta ja koko kasa rusketettua sipulia. Ja sitten koko läjä perunoita, paistettuja perunoita, ruskeita ja rasvaisia ja lämpöisiä, nääs. Ja

ilma tai että on pitkältä kaupunkiin tai että maha on tyhjä tai meinaatko oikeastaan yhtään mitään?

„Tarkoitan että on tyhmää kalaseerata ajatuksissaan", vastasi Klas haluttomasti ja välinpitämättömästi.

"Tyhmää! — Tjaa, tietysti se on tyhmää, mutta mitä tässä sitten tekisi? Kuvitellako ehkä, että me tässä tekisimme itsellemme semmosen kalaasin oikeen täytenä totena, hä? — Kuka hitto sitä muuten niin tarkoin tietää! Ehkä me tässä oikeen tapaamme jonkun hyväntahtoisen hupsun, joka pistää meille pari kolme kruunua ja silloin on hyvä etukäteen suunniteltuna, miten ne käyttää. Onko sulla ammattitovereita tuossa pesässä, Klasse?"

Toverukset marssivat kruunun maantietä eräänä sateisena maaliskuun päivänä, väsyneinä ja nälkäisinä mutta vahvasti päättäneinä joutua lähimpään kaupunkiin ennen iltaa. Iltapäivä oli jo pitkälle kulunut ja kuitenkin oli vielä penikulman verran jälellä. Marssi kävi, heidän itsensä yhä hitaammaksi ja Klas kävi sitä hiljaisemmaksi ja alakuloisemmaksi, mitä lähemmä kaupunkia päästiin.

„Ei," äänähti hän yksikantaan toverin kysymykseen vastaten.

„Kuules Klas, sinähän olet totinen kuin sahapukki, mitä sinä oikeen mietit?" kysyi Jan vakavan nuhtelevalla äänellä.

„Mietin? — Minä? — En yhtään mitään!"

Klas yritti reipastua, astui hiukan pitempään, suoristi selkänsä ja katsoi ympärilleen, mutta painui kokoon taasen.

„Kun oikeen tuumaan niin tunnenhan minä todellakin pari vanhaa kamua tässä kaupungissa", alkoi Jan taasen, „ja Belsepuupi heidät vieköön nahkoineen, karvoineen, ellei heiltä minullekin lanttia liikene. Ainakin yksi sälli minulle siellä on tiedossa, muuan, jonka varustin vähän kaikella kerran kun hän oli luffilla ja minulla paikka, niin että hän tietänee, mitä rauhaansa tulee ja sopii. Ja hän tietää sen myöskin, siitä minä vain panna kaksi sormea kirjan päälle!" Jan otti hyvän annoksen nuuskaa kahden sormensa väliin, ruiskutti hampaittensa välistä pitkän, mestarillisen sylkikaaren ja jatkoi: „Kruunu mieheen tekee kaksi kirkasta riikin taaleria. — Kaksi pihviä, viisikymmentä äyriä kappale tekee yhden kruunun. Kaksi pilsneriä — mitä sinä luulet niiden ottavan pilsneristä tässä kaupungissa?"

„En tiedä".

„Viisitoista äyriä saa piisata niille, senkin kitupiikeille. — Kruunu ja kaksi kertaa viistoista äyriä tekee yhteensä yks' ja kolmekymmentä. Laatikko paperossia — mitäs sanot Fenniasta?"

„Ooja, mukiin menee".

„No sitten otamme Fenniaa. — Yks' ja kolmekymmentä ja kaksikymmentä viis tekee yks' ja viisikymmentä viis. Kolme ryyppyä mieheen siitä tulee neljäkymmentä kahdeksan äyriä. — Oletko hitto soikoon kuullut kummempaa, että nyt piti puuttua kolmea äyriä! Kuningaskunta kolmesta äyristä".

„Minulla on viis äyriä."

„Onko sulla, onko sulla todellakin? Siispä onkin Ruotsin kuningaskunta pelastettu! — Jan, poikaseni, iloitse ja rie-

Klas hymyili pakotetusti, mutta kävi taasen pian vakavaksi ja sanoi matalalla äänellä:

„Äitini asuu tässä kaupungissa".

„Sinun äitisi, Klas oikeen sinun lihallinen äitisi! Sinä saatat minulle iloisen sanoman, oi veli. Toivon, että hänen yksinkertaisessa asunnossaan on lattiata tarpeeksi meille molemmille".

„Älä luota siihen, Jan! En aijo vaivata häntä".

„Oletko sinä ihan pähkähullu, ihmislapsi?"

„Me emme ole tavanneet kahdeksaan vuoteen ja siksi minä en tahdo. Ymmärräthän hyvin".

„En! Saat suomia minut siniseksi ja punaseksi jos ymmärrän yhtä hiukkaa!"

„Ooja, ymmärrät kyllä. Minä kun tulen näin ..."

„Näin — Ja sitten? — Kunnon käsityöläinen, sattumalta työtön — häpeätkö, vai?"

„Kyllä, kyllä minä häpeän!"

„Sinussa tuntuu sittenkin olevan hiukan yksinkertaisen vikaa, mies kuules."

„Onko sulla äiti elossa, Jan?"

„Josko minulla on? On varmasti ja vielä vanha isä päälle kaupan."

„No, ja kun ..."

„Ohoi, Klas tuolta näkyy kylä! Onko se tämänpäiväinen ankkuripaikkamme?"

„On."

Vaistomaisesti lisäsi kumpikin vauhtia ja kulkivat vaieten vieretysten. Pimeys synkkeni ja raskaat pilvet kaatoivat kylmiä sadevirtoja. Klas painoi hatun syvempään ja nosti kaulustaan.

Kun he tulivat kaupunkiin, menivät he suoraa päätä siihen leipuriin, jossa Jan toivoi saavansa tavata virkaveljensä. Jan toimeliaana ja itsevarmana kuten tavallista kävi sisään, kun taas Klas, joka oli kaino luonieeltaan, pysähtyi ulos. Jan tuli hetken perästä myös ulos, mutta nyt vähemmän itsevarmana kuin millaisena oli mennyt sisälle.

„Noo?", kysyi Klas.

„Voitko ajatella, se lurjus on pakannut tavaransa ja matkustanut Amerikaan ja juuri nyt, pari päivää ennen kuin olisi ollut soveliasta".

„Ei mitään siis?"

„Kyllä vaan, aina sentään jotakin. 25 penninen mestarilta ja yksi tuore 25 pennin limppu. — Kapakkaan, veli, sinä näytät tietä!"

Kapakassa tasasivat kaveruk set limpun niin veljellisesti kuin mahdollista ja huuhtoivat sen alas puolellatoista ryypyllä pekkaa päälle, s. o. juuri niin paljolla kuin he saivat 25 pennisellään.

„Mitenkä kävi nyt pihvin kanssa??" kysyi pitkä Jan.

„Meni pirun kaulalle, tiesinhän sen", selitti toinen.

„No sitte kai menemme hotelliin ehdotti Jan.

„Kyllä se on parasta. Tiedän oikein hyvän ladon juuri kaupungin ulkopuolella. Toivottavasti se on siellä vielä".

„Lato, sanoitko lato?"

„Sanoin."

„Unohdatko kotikaupungissasi vieraillessasi vanhan kunniallisen äitisi? Muuten, ehkäpä häneltä liikenee pieni pihvi meille?"

„Eikä liikene, jos liikeneekin, en sitä häneltä söisi".

„Etpäs sinä, Klasse, ole nyt oikein normaali."

paa minulle. Luuletko, että häpeän ammattiani?"

„Nyt oli kysymys äidistäsi."

„Luuliko sitte sinun äitisi, että sinusta tulisi jotain suurta?"

„Sitähän ne kaikki luulevat."

„Jaa, ehkä."

„Jos sinun äitisi asuisi tässä kaupungissa, menisitkö hänen luoksensa juuri nyt?"

„Todellakin, epäilemättä ja varmasti."

„Tosiaankin?"

„Jaa hitto sen sittenkään tietää!"

Klas vaikeni. He vaelsivat katua hiljalleen eteenpäin. Hetken perästä osoitti Klas erästä porttia ja sanoi:

„Tuossa pihassa asuu minun äitini eräässä kurjassa kojussa pesutuvan vieressä. — Sanoppas Jan, etkö tahtoisi tehdä minulle sitä palvelusta, että menisit katsomaan, mitenkä hän jaksaa. Voithan kysyä jotain Andersossonia tai Pettersonia saadaksesi asiaa."

"Sanottu ja tehty," sanoi Jan, jonka oitis nielaisi musta portikäytävä. Pian tuli hän takaisin.

„Oliko hän kotona," kysyi Klas hämillään.

„Oli."

„Mitä hän sanoi?"

„Näin hänet vain ikkunan läpi. Hänellä ei ollut rullakartiineja."

„Miltä siellä näytti?"

„Hauskalta, luulen ma."

"Nyt valehtelet, Jan."

Jan vaikeni.

„Mitä hän teki?" kysyi Klas edelleen.

„Parsi sukkaa."

„Oliko se hyvin harmaa?"

„Sukkako?"

„Ei vaan eukko tietysti."

„Kyllä, kokolailla."

„Ja kalpea?"

„Ei ikään niin pahasti."

„Ja ryppyinen ja laiha ja koukkuinen?"

„No pidä jo suusi. Missä on lato?"

„Varro vähän. Minun pitää mennä sinne."

„Hänenkö tykönsä?"

„Täytyyhän edes nähdä."

„Elä höpise, mennään eteenpäin."

„Minun täytyy."

Klas meni ja tuli pian takaisin. He kulkivat vaijeten katua pitkin tullin ulkopuolelle. Jan tarkasti toveriaan. Katulyhdyn valossa näytti hänen silmässään kimeltävän kyynel ja entistäkin kapeammalta hän näytti. Hetken perästä hän varowasti kosketti Klasin kättä ja sanoi:

„Saat lähimmässä kaupunkissa työtä, Klas?"

„Mistä sen tiedät?"

„Minusta tuntuu siltä."

„Voiko sen tuntea?"

„Kyllä, sen tuntee kun miettii jotain kovasti. Ja onhan minullakin äiti, jota täytyy ... .."

He kävelivät hetken hiljaisena. Klassilta pääsi syvä huokaus.

„Elä nyt enää lurvittele, huomenna on meillä souvia", sanoi Jan tavallisella äänellään.

Sitte hän lisäsi vauhtia ja alkoi laulaa kaikuvalla äänellä:

„Me kruunun tietä marssitaan, jos sataa taikka poutaa vaan, ja ryysyt päältä tippuu ...."

noin kolme vuotta sitten, jolloin sosialivallankumouksellinen puolue hajaantui, ja sen pääkortteeri on Pietarissa. Suojeluspoliisin asiamiehet ovat jo kauan turhaan koettaneet päästä liiton perille, mutta vasta vangitsemiset Vitmerin lukion oppilaiden keskuudessa avasivat muka suojeluspoliisin silmät. Nyt on poliisien mielestä varmasti todennettu, että lukion viides- ja kuudesluokkalaiset ovat muodostaneet vallankumousliiton pääjoukon.

Maaseudullakin toimitetaan nyt pontevasti kotitarkastuksia ja vangitsemisia lukiolaisten keskuudessa. Vielä ei kuitenkaan ole saatu selville riittävästi tosiasioita, jotka vahvistaisivat "yleisvenäläisen vallankumousliiton" olemassaolon.

Provokaattorinko kynnet jutussa?

Moskovan lehdille kerrotaan huhu, joka — jos se osottautuu todenperäiseksi — luo aivan uutta valoa lukiolaisten vangitsemisjuttuun ja heidän "vallankumoukselliseen liittoonsa." Kerrotaan näet seuraavaa:

V. 1907 keksittiin koulunuorison keskuuteen perustettu järjestö nimeltä "Nuori Venäjä". Syntyneen oikeusjutun aikana kävi ilmi erään henkilön salaperäinen osa tässä järjestössä. Hän ei kuulunut lukiolaisiin ja oli kuitenkin järjestön etunenässä. Ruvettiin epäilemään, että hän oli ilmiantanut järjestön. Asetettiin kunniaoikeus. Tuomarina oli tunnettuja julkisia toimihenkilöitä ja kirjailijoita ja julistivat he sellaisen päätöksen, ettei ollut riittäviä todisteita mainitun henkilön syyttämiseksi ilmiannosta. Häntä kiellettiin kuitenkaan vastedes järjestämästä minkäänlaisia yhdistyksiä. Kiellosta huolimatta tämä kuitenkin jatkoi nuorison järjestämistoimintaansa, mutta hänen toimeensaamansa uusi yhdistys vangittiin pian. Edelleen kerrotaan huhujen mukaan, että tämä epäiluksenalainen henkilö liittyi viime aikoina muodostuneisiin lukiolaisten itsekasvatuspiireihin ja ajoi innokkaasti niiden yhdistämisaatetta.

Tämän henkilön neuvosta otettiin käytäntöön uudet määräykset piirien jäseneksi pääsemisestä. Piirin uusilta jäseniltä otettiin tarkat osotteet ja valokuvat. Tämä henkilö tiesi kyllä Vidmerin lukiossa pidettävästä kokouksesta. Hänet oli kutsuttukin sinne, mutta ei saapunut. Tämä huhu kaipaa tietysti vahvistusta.

Muutamat valtakunnanduuman jäsenet ovat ryhtyneet keräämään juttua koskevia aineksia ja jos ne osottavat huhun todenperäiseksi tekevät he duumassa asiasta välikysymyksen.

VALT.-DUUMAN SOSIALIDEMOKRAATTISEN RYHMÄN KIRJELMÄ.

Valt. duuman sos.-dem. ryhmä on lähettänyt Itävallan eduskunnan sos.-dem. ryhmälle ja Unkarin sosialidemokratialle kirjelmän, jossa se vastapainoksi omistavien luokkien kansalliskiihkolle julistaa kaikkien maitten työläisten veljeyttä ja, vastustaen Balkanin sotaa sekä suurvaltojen sekaantumista, kannattaa Balkanin sosialistien esittämää kansanvaltaista liittovaltaa Balkanilla.

MIELENOSOTUS YLIOPPILAS GLOTOWIN HAUDALLA.

V. k. 25 p:nä pidettiin Pietarin ylioppilaitten alotteesta itsemurhan tehneen sotilaslääketieteen ylioppilaan Glotowin haudalla sielumessu. Sielumessun jälkeen ryhtyivät ylioppilaat laulamaan "Ikuista muistoa" ja "Te uhrei-

lakannut suurin osa kaupungin kirjapainojen työläisiä. Heidän vaatimuksensa ovat taloudellisia.

Päiväperho.

(Jatk.)

"Kello yksi iltapäivällä", vastasi Babcock; tytön suora ja teeskentelemätön käytös koski häneen hiukan. "Työ kestää ainoastaan muutaman tunnin."

"Onko siinä kaikki?"

"Kyllä, niin luulen", sanoi hän vähän epäröivästi, kun Eleonor oli jo menossa. "Täst'edes saatte $30 viikossa $25 sijaan."

"Oh, kiitos" ja hän palasi kirjotuspöytänsä luo ja katseli vielä kerran "Päivänperhoa", ennen kuin kysyi itseltään syytä juuri saamaansa palkankorotukseen. Sitten poisti koko jutun hetimiten mielestään, ajatellen sen johtuneen kokonaan hänen omista kyvyistään ja ahkeruudestaan velvollisuuksiensa täyttämisessä.

Puolista syödessään muisti hän J. Patterson Babcockin. Hän mietti, eikö säännöllinen uuttera voimistelu ja liikunto lisäisi lujuutta kasvoihin ,vaikkapa ruumiin painon kustannuksella. Hänen leukansa oli jo kehittymässä rasvaleuaksi ja posket kadottamaisillaan sen jäntevyyden, jota hän oli ihaillut joissain miehissä. Tuota ajatellessa ei hän voinut muistaa minkälaiset Babcockin silmät olivat, mutta hän oli varma, että ne eivät olleet voimakkaat eikä miellyttävät. Hän myönsi itselleen, että hän pelkäsi kaikkea ruumiillista rappeutumista. Mutta mitä J. Patterson Babcockiin tulee, oli se kokonaan hänen asiansa, eikä koskenut ollenkaan häneen, päätti hän mietiskelyssä.

Hänen mielensä oli kuitenkin jonkun verran kiihotunut samasta asiasta, ajaessaan yksinäisessä sunnuntai katuvaunussa alas liikekeskustaan. Ketään elävää olentoa ei näkynyt tuon mahtavan korkean rakennuksen sisäänkäytävän edustalla ja välitystoimistoliikkeen konttorin ovi oli lukitsematta. Hänen astuessaan sisään, tuon paikan tyhjyys vaikutti häneen voimakkaasti. Sitten hän muisti selvemmin kuin koskaan ennen, että nyt oli sunnuntai, katu oli hiljaisena ja hän oli kovin yksin.

Avattuansa kirjotuspöytänsä hänen mieleensä äkkiä johtui, että jonkun oli täytynyt saapua ennen häntä avaamaan oven tai muuten ei hän olisi päässyt sisään. Pitemmät ajatukset keskeytyivät Babcockin itsensä ilmestyssä omasta yksitiyskonttooristaan.

"Minä jätin oven auki", sanoi hän, aivan kuin arvaten Eleonoran ajatukset. "Olen ollut täällä jo vähän aikaa. Te olette hyvin täsmällinen", hän jatkoi suosiollisesti, kun samassa kaukainen tornikello juuri löi yhtä.

"Niin, minä aina koetan olla täsmällinen", vastasi Eleonora iloisesti. "Aletaan siis työhön".

"Totta puhuen, meidän ei pitäisi tehdä työtä tänään", saneli pankkiiri hitaasti. "Minä paljon mieluummin menisin ajelemaan maalle. Tiet ovat mainiot, ilma erittäin ihana, minun vaununi paremmassa kunnossa kuin koskaanennen ja — minä haluaisn ottaa teidät mukaani."

Eleonor koetti saada ajatuksiaan kokoon. Mäet, joet, puut, kukkaset vilahtelivat hänen aivoissaan yhtenä sekamelskana,

la hänen jaloissaan oli helmillä koristettu valkea teräs revolveri, jonka piipusta kiemurteli hitaasti pehmeä, sinisenharmaa sauhu. Sen oli juuri pudottanut hänen vaimonsa, joka nyt seisoi häntä katsellen, ilmestyneenä siihen yhtäkkiä— tiesi mistä.

Eleonor Robinsonin ruumis makasi kokoon käpristyneenä lattialla hänen kirjoituspöytänsä vieressä, ruudin ja veren tahraamat kasvot puoleksi ylös kääntyneinä, veren tihkuessa ohimoissa olevasta reiästä.

"Mitä me nyt teemme?" valitti vaimo, kadottaen kokonaan itsehillitsemiskykynsä. "Minä seurasin sinua. Ovi oli auki ja —."

"Hiljaa", jyrisi hänen miehensä. "Tämäpä vasta sotku. Meidän on päästävä siitä jollain tavalla eroon. Kuinka tulit tänne?"

"Katuvaunulla", vastasi vaimo, tullen hiukan entiselleen miehensä äänen kuullessaan.

"Siis oven edessä on ainoastaan minun vaununi ja minä tulin yksin", ilmotti hän kuin olisi koko juttu jo selitetty. "Mene sinä vaunuihin ja pysy siellä siks ikun minä tulen, äläkä puhu kenenkään kanssa."

Vaimo liikkui tahdottomasti kuin kone, mutta totteli käskyä. J. Patterson Babcock astui yksityiskonttooriinsa ja katsoessaan alas kadulle, näki hänen menevän vaunuihin. Ketään muita ei ollut näkyvissä.

Hän palasi takaisin kirjotuspöytänsä luo ja istui alas puhelimen eteen, miettien olisiko rakennuksessa jotain talonmiestä tai vahtimiestä, joka olisi kuullut laukauksen. Hän odotti — kymmenen, kasikymmentä, kolmekymmentä minuuttia. Joku käveli kadulla, vaan ei ketään tullut sisälle rakennukseen. Hänen vaimonsa istui vielä automobiilissa nähtävästi tointuneena. Babcock meni tämän tästäkin ikkunan luo häntä rauhoittamaan.

Kerran palatessaan ikkunan luota katsahti hän ulommaiseen konttoriin päin ja mutisi: "Ruumis on jo ehkä kylmettynyt."

Etäällä jossain tornikello löi kahta, kun Babcock astui puhelimen luo ja soitti poliisiasemalle.

"Poliisiasema", vastasi pöytäkersantti unisesti langan toisesta päästä. Hän tuli äkkiä herätetyksi sunnuntai levostaan.

"Tämä on J. Patterson Babcock, pankkiiri ja välittäjä", ilmotti Babcock ylpeästi. "Tulin juuri konttorissakin käymään ja löysin yhden kirjureistani kuolleena kirjotuspöytänsä vieressä. Revolveri oli hänen sivullaan. Näyttää itsemurhalta. Tahdotteko lähettää tänne jonkun?"

Babcock istahti tuolilleen laiskasti ja mukavasti, pantuaan kuulotorven paikoilleen. "Hän sanoi tulleensa kaupunkiin ansaitakseen itse toimeentulonsa ja että hänellä ei ole sukulaisia eikä tuttavia täällä", aprikoi hän, "se kaikki tekee jutun minulle helpommaksi." Hän otti yhden konttorin avaimen ja pani sen kuolleen tytön käsilaukkuun. Sen jälkeen meni hän alas vaimonsa luo.

"Ymmärrätkö", sanoi hän vaimonsa nojautuessa häneen päin, "sinun on sanottava, että olet istunut vaunussa koko ajan, eikä ole käynytkään rakennuksessa. Minä menin konttoriini yksin ja nyt juuri palasin kertomaan sinulle mitä siellä näin — tytön kuolleena pöytän-

mitä voin tehdä?"

"Siinä kaikki", kertoi poliisipäällikkö. "Kaikki nähtävät todistukset näyttävät sellaisilta, että oikeus voi ainoastaan todistaa itsemurhan tapahtuneeksi. Kiitän teitä suuresti tiedonannoistanne."

"Ei kannata mainita", ja J. Patterson Babcock kiirehti panemaan autonsa liikkeelle, kadoten näkyvistä samassa kuin useita sanomalehti valokuvauskoneita suunnattiin häntä ja hänen vaimoaan kohti.

"Erittäin tiukka paikka", mutisi Babcock itsekseen heidän jättäessään kaupungin taakseen. Hän oli tietämättään antanut automobiilin mennä maaseudulle johtavaa tietä. He astuivat alas pienen puron lähellä ja kävelivät yhdessä pitkin polkua metsän halki.

"Näyttää siltä että minä olen saanut vihdoinkin määräämisvallan", sanoi vaimo, katkasten hiljaisuuden. "Minä vaadin että sinä panet jokaisen tytön pois konttooristasi ja otat miehiä heidän tilalleen. Ellet tee sitä, niin kerron kaikki ja olen myös valmis vastaamaan seurauksista."

"Vapautan itseni heistä niin pian kuin voin, herättämättä liian paljon epäluuloa", vastasi mies ärtyisesti.

"Tule, mennään takaisin kaupunkiin, täällä maalla on niin äärettömän paljon kaikenlaisia hyönteisiä", sanoi vaimo keskeyttäen jälleen hiljaisuuden.

Aviomiehen jälleen asettaessa autonsa lähtökuntoon, parvi päivänperhoja ympäröi hänet loisessa lennossa. Hän huitasi ne vihaisesti etemmäksi.

Kaupungissa istui hämmentynyt sanomalehtikirjeenvaihtaja kirjotuskoneensa ääressä, tutkien "Päivänperho"-nimistä kuvaa, jonka hän oli ottanut pankkiiri-välittäjä J. Patterson Babcockin ulommasta konttorista. Hän mietti mitenkä hän voisi sovittaa lauseen: "On aivan totta, että elämänsä nousun hetkellä he kuolevat", kertomukseen "Kadun viimeisestä itsemurhasta."

Aitinsä ainoa poika.

Kirj. *Axel Uhlen.*

„Kuuleppas Klas, kuulehan, pihvi se kai maistuisi mainiolta nyt", sanoi Jan, leipuri, toverilleen, hoikalle ja kalpealle hattumaakarille.

„Ooja", vastasi Klas hajamielisesti.

Pitkä Jan pani huulensa suppuun ja roiskautti pitkän, ruskean syljen eteensä, pisti toisen kätensä vyöhihnan alle ja jatkoi innostuneena"

„Pihvi, suuri kun saappaanantura, ruskea ja oivallinen, paljon kastiketta ja koko kasa rusketettua sipulia. Ja sitten koko läjä perunoita, paistettuja perunoita, ruskeita ja rasvaisia ja lämpöisiä, nääs. Ja kortteli viinaa ja pullo pilsneriä, jolla virutella kurkustaan alas sen ihanuuden, ymmärrätkö, hä. Sitten kahvit kaiken komeuden lisäksi ja lasi punssia ja laatikko hyviä paperossia — ja — ja — Tjaa, mitä pirua sitä saisikaan, niin ottaisi vaan! — Oikeastaan on paljasta tylmiyyttä ärsyttää mahaa tällä lailla. Kun kaikki käy ympäri, emme saakkaan mitään tästä ja sitten kiukuttaa, kun on kuvitellut itselleen koko kalaasin. — No, mitä sinä sanot, Klasse?"

„Joo", vastasi Klas.

„Joo! Mitä sinä sillä meinaat? Meinaatko, että on ikävä tarkoin tietää! Ehkä me tässä oikeen tapaamme jonkun hyväntahtoisen hupsun, joka pistää meille pari kolme kruunua ja silloin on hyvä etukäteen suunniteltuna, miten ne käyttää. Onko sulla ammattitovereita tuossa pesässä, Klasse?"

Toverukset marssivat kruunun maantietä eräänä sateisena maaliskuun päivänä, väsyneinä ja nälkäisinä mutta vahvasti päättäneinä joutua lähimpään kaupunkiin ennen iltaa. Iltapäivä oli jo pitkälle kulunut ja kuitenkin oli vielä penikulman verran jälellä. Marssi kävi, heidän itsensä yhä hitaammaksi ja Klas kävi sitä hiljaisemmaksi ja alakuloisemmaksi, mitä lähemmä kaupunkia päästiin.

„Ei," äänähti hän yksikantaan toverin kysymykseen vastaten.

„Kuules Klas, sinähän olet totinen kuin sahapukki, mitä sinä oikeen mietit?" kysyi Jan vakavan nuhtelevalla äänellä.

„Mietin? — Minä? — En yhtään mitään!"

Klas yritti reipastua, astui hiukan pitempään, suoristi selkänsä ja katsoi ympärilleen, mutta painui kokoon taasen.

„Kun oikeen tuumaan niin tunnenhan minä todellakin pari vanhaa kamua tässä kaupungissa", alkoi Jan taasen, „ja Belsepuupi heidät vieköön nahkoineen, karvoineen, ellei heiltä minullekin lanttia liikene. Ainakin yksi sälli minulle siellä on tiedossa, muuan, jonka varustin vähän kaikella kerran kun hän oli luffilla ja minulla paikka, niin että hän tietänee, mitä rauhaansa tulee ja sopii. Ja hän tietää sen myöskin, siitä minä vain panna kaksi sormea kirjan päälle!" Jan otti hyvän annoksen nuuskaa kahden sormensa väliin, ruiskutti hampaittensa välistä pitkän, mestarillisen sylkikaaren ja jatkoi: „Kruunu mieheen tekee kaksi kirkasta riikin taaleria. — Kaksi pihviä, viisikymmentä äyriä kappale tekee yhden kruunun. Kaksi pilsneriä — mitä sinä luulet niiden ottavan pilsneristä tässä kaupungissa?"

„En tiedä".

„Viisitoista äyriä saa piisata niille, senkin kitupiikeille. — Kruunu ja kaksi kertaa viistoista äyriä tekee yhteensä yks' ja kolmekymmentä. Laatikko paperossia — mitäs sanot Fenniasta?"

„Ooja, mukiin menee".

„No sitten otamme Fenniaa. — Yks' ja kolmekymmentä ja kaksikymmentä viis tekee yks' ja viisikymmentä viis. Kolme ryyppyä mieheen siitä tulee neljäkymmentä kahdeksan äyriä. — Oletko hitto soikoon kuullut kummempaa, että nyt piti puuttua kolmea äyriä! Kuningaskunta kolmesta äyristä".

„Minulla on viis äyriä."

„Onko sulla, onko sulla todellakin? Siispä onkin Ruotsin kuningaskunta pelastettu! — Jan, poikaseni, iloitse ja riemuitse, sillä sinua odottaa — —. Mutta tuhannen riihikuivaa pirunpenikkaa, mitä sinä siinä härkäilet oikeastaan, mies?"

„Enhän minä mitä härkäile".

„Mitäs sinä muuta teet kuin härkäilet? Mikä sun oikeen on? Onko morsiamesi rikkonut uskollisuudenvalasi, oletko menettänyt omaisuutesi pörssipelissä, onko sulla hammassärkyä tai onko kenkä sikistynyt ja sulle tuottanut liikavarpaita. Sano veli, puhu ja minä tahdon olla sinun iloinen lohdutuksesi!"

„Äh, älä tuossa lörpöttele, se ei ole yhtään mitään!"

jo vaivata häntä".

„Oletko sinä ihan pähkähullu, ihmislapsi?"

„Me emme ole tavanneet kahdeksaan vuoteen ja siksi minä en tahdo. Ymmärräthän hyvin".

„En! Saat suomia minut siniseksi ja punaseksi jos ymmärrän yhtä hiukkaa!"

„Ooja, ymmärrät kyllä. Minä kun tulen näin . . ."

„Näin — Ja sitten? — Kunnon käsityöläinen, sattumalta työtön — häpeätkö, vai?"

„Kyllä, kyllä minä häpeän!"

„Sinussa tuntuu sittenkin olevan hiukan yksinkertaisen vikaa, mies kuules."

„Onko sulla äiti elossa, Jan?"

„Josko minulla on? On varmasti ja vielä vanha isä päälle kaupan."

„No, ja kun . . ."

„Ohoi, Klas tuolta näkyy kylä! Onko se tämänpäiväinen ankkuripaikkamme?"

„On."

Vaistomaisesti lisäsi kumpikin vauhtia ja kulkivat vaieten vieretysten. Pimeys synkkeni ja raskaat pilvet kaatoivat kylmiä sadevirtoja. Klas painoi hatun syvempään ja nosti kaulustaan.

Kun he tulivat kaupunkiin, menivät he suoraa päätä siihen leipuriin, jossa Jan toivoi saavansa tavata virkaveljensä. Jan toimeliaana ja itsevarmana kuten tavallista kävi sisään, kun taas Klas, joka oli kaino luonteeltaan, pysähtyi ulos. Jan tuli hetken perästä myös ulos, mutta nyt vähemmän itsevarmana kuin millaisena oli mennyt sisälle.

„Noo?", kysyi Klas.

„Voitko ajatella, se lurjus on pakannut tavaransa ja matkustanut Amerikaan ja juuri nyt, pari päivää ennen kuin olisi ollut soveliasta".

„Ei mitään siis?"

„Kyllä vaan, aina sentään jotakin. 25 penninen mestarilta ja yksi tuore 25 pennin limppu. — Kapakkaan, veli, sinä näytät tietä!"

Kapakassa tasasivat kaveruk set limpun niin veljellisesti kuin mahdollista ja huuhtoivat sen alas puolellatoista ryypyllä pekkaa päälle, s. o. juuri niin paljolla kuin he saivat 25 pennisellään.

„Mitenkä kävi nyt pihvin kanssa??" kysyi pitkä Jan.

„Meni pirun kaulalle, tiesinhän sen", selitti toinen.

„No sitte kai menemme hotelliin ehdotti Jan.

„Kyllä se on parasta. Tiedän oikein hyvän ladon juuri kaupungin ulkopuolella. Toivottavasti se on siellä vielä".

„Lato, sanoitko lato?"

„Sanoin."

„Unohdatko kotikaupungissasi vieraillessasi vanhan kunniallisen äitisi? Muuten, ehkäpä häneltä liikenee pieni pihvi meille?"

„Eikä liikene, jos liikeneekin, en sitä häneltä söisi".

„Etpäs sinä, Klasse, ole nyt oikein normaali."

„En."

„No tee niinkuin tahdot, mutta tästä päivästä alkaen pidän sinua aika västyksenä."

„Onhan sinullakin äiti elossa, Jan?"

„Niin on."

„Oletko hänen ainoa poikansa kuten minäkin?"

„Aivan niin."

„Minkä sinun äitisi luuli sinusta tulevan?"

„Luullakseni leipurin, ja kuten tiedät, en ole tässä suhteessa pettänyt hänen toiveitaan."

„Eikö hän arvellut sinusta tulevan jotain muuta, jotain parempaa?"

„Leipurin ammatti kai kel-

„Jaa hitto sen sittenkään tietää!"

Klas vaikeni. He vaelsivat katua hiljalleen eteenpäin. Hetken perästä osoitti Klas erästä porttia ja sanoi:

„Tuossa pihassa asuu minun äitini eräässä kurjassa kojussa pesutuvan vieressä. — Sanoppas Jan, etkö tahtoisi tehdä minulle sitä palvelusta, että menisit katsomaan, mitenkä hän jaksaa. Voithan kysyä jotain Andersossonia tai Pettersonia saadaksesi asiaa."

"Sanottu ja tehty," sanoi Jan, jonka oitis nielaisi musta porttikäytävä. Pian tuli hän takaisin.

„Oliko hän kotona," kysyi Klas hämillään.

„Oli."

„Mitä hän sanoi?"

„Näin hänet vain ikkunan läpi. Hänellä ei ollut rullakartiineja."

„Miltä siellä näytti?"

„Hauskalta, luulen ma."

"Nyt valehtelet, Jan."

Jan vaikeni.

„Mitä hän teki?" kysyi Klas edelleen.

„Parsi sukkaa."

„Oliko se hyvin harmaa?"

„Sukkako?"

„Ei vaan eukko tietysti."

„Kyllä, kokolailla."

„Ja kalpea?"

„Ei ikään niin pahasti."

„Ja ryppyinen ja laiha ja koukkuinen?"

„No pidä jo suusi. Missä on lato?"

„Varro vähän. Minun pitää mennä sinne."

„Hänenkö tykönsä?"

„Täytyyhän edes nähdä."

„Elä höpise, mennään eteenpäin."

„Minun täytyy."

Klas meni ja tuli pian takaisin. He kulkivat vaijeten katua pitkin tullin ulkopuolelle. Jan tarkasti toveriaan. Katulyhdyn valossa näytti hänen silmässään kimeltävän kyynel ja entistäkin kapeammalta hän näytti. Hetken perästä hän varowasti kosketti Klasin kättä ja sanoi:

„Saat lähimmässä kaupunkissa työtä, Klas?"

„Mistä sen tiedät?"

„Minusta tuntuu siltä."

„Voiko sen tuntea?"

„Kyllä, sen tuntee kun miettii jotain kovasti. Ja onhan minullakin äiti, jota täytyy . . . . ."

He kävelivät hetken hiljaisena. Klassilta pääsi syvä huokaus.

„Elä nyt enää lurvittele, huomenna on meillä souvia", sanoi Jan tavallisella äänellään.

Sitte hän lisäsi vauhtia ja alkoi laulaa kaikuvalla äänellä:

„Me kruunun tietä marssitaan, jos sataa taikka poutaa vaan, ja ryysyt päältä tippuu . . . ."

Taikatemppuja, korttikonsteja, kepposkaluja, ammattisalaisuuksia y. m.
Hintaluettelo
"Opas", 10c. (dime) tai U. S. postimerkkejä.
OPAS PUBLISHING CO.,
P. O. Box 118, Dassel, Minn.

2:30 j. p. p. 7:30 j. p. p.

HUUTOKAUPPA MYYNTI

Ahtaitten olojen vallitessa olemme pakoitettu

Kohottamaan Liikepääomaa

M. HOFFER

74 Cumberland Street

PANTTILAITOS ja JALOKIVIKAUPPA PT. ARTHUR

Panttijätteitä,

JOISSA ON HYVIÄ KELLOJA, HIENOJA TIMANTTEJA, KULTA- JA JALOKIVITAVAROITA, HOPEATAVAROITA, SEINÄKELLOJA JA SOITTOVÄLINEITÄ, PYSSYJÄ SEKÄ TURKIKSIA Y. M. TULLAAN MYYMÄÄN LIIKEPÄÄOMAMME KOHOTTAMISEKSI.

KAIKKI TAVARAT ON TAATUSTI HYVIÄ.

Naisille!

TÄÄLLÄ ON PAIKKA, JOSSA VOITTE VIERAILLA. ENSIMÄISET 35 NAISTA, JOTKA SAAPUVAT TÄMÄN KAUPAN AVATTAESSA LAUANTAINA T. K. 17 P. KELLO 2:30 J. P. P. SAAVAT IHAN ILMAISEKSI KAUNIIN JA ARVOKKAAN JALOKIVILAATIKON, HUOLIMATTA JOS OSTATTE MITÄÄN TAI ETTE.

Huutokauppa alkaa

Lauantaina,

Toukokuun 17 p. kello 2:30 j. p. p.

JA KESTÄÄ ILTASIN PAIKALLISEN MÄÄRÄYKSEN MUKAAN. EMME TULE LOPETTAMAAN LIIKETTÄMME, VAAN TULEMME KOHOTTAMAAN LIIKEPÄÄOMAMME.

AHAITTEN ALOJEN VALLITESSA OLEMME PAKOITETUT KOHOTTAMAAN LIIKEPÄÄ-

M. HOFFER

Panttilaitos

74 Cumberland St. S. HOWARD LYON Port Arthur

Huutokaupan pitäjä.

Parhaita vanhanmaan kylpyjä

saatte

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä. Puhtaat virvoitusjuomat ja huolellinen kohtelu.

Emil Krobeck, 332 Bay st.

„The Queen"

Ranskalainen vaatteiden puhdistus ja korjaus liike.

Me puhdistamme naisten ja miesten pukuja alhaisilla hinnoila.

Miesten puvun silitys	50c
Vanutus ja silitys	75c
Puhdistus ja silitys	$1.50 ylösp.
Naisten pukujen silitys ..	75c
Vanutus ja silitys	$1.00
Puhdistus ja silitys	$1.50

Hyvä työ ja nopea palvelus.
105 S. Syndicate ave. Puhel. 1535

KÄYTTÄKÄÄ

Suomalaista parantolaa

Box 335

Sudburyssa T:ri K. Sunell

Lukekaa ilmotus joka perjantain lehdessä.

Nipigon suomalainen LIHAKAUPPA

Saatavana kaikenlaista lihatavarakauppaan kuuluvaa tavaraa.

JOHN ASIALA,
Butcher

Port Arthurin ilmotuksia.

Suomalainen Räätälilliike

A. Kauppi,

Court ja Bay St. kulmassa.
Puhelin 1754 Asunto 682

Vanhanmaan Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN

Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.

Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494
Asuntopuhelin 1474.
Ruttan Block. Room 7, likellä Posti Offisia.

Port Arthur.

Koneellisen

Helsingissä tutkinnon suorittanut

Hieroja

käsi- ja sähköhierontaa.

Mrs. T. Löfqvist,
115 Second St.,
Port Arthur.

Silmät tänne!

Pallon pukkaajille, pitkätukkaisille ja sileätä leukaa haluaville on edullisin rientää Queen hotelliin, kaupungin itäpäähän, jonka alakerrassa Kalle Sippolan pallohuoneessa on aina kilpailu ja yläkerrassa Hiskis Smith vuolee parrat ja tukat putipuhtaaksi.

Huom.! Olemme vereksiä suomalaisia.

Jäätkermaa, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa

JAMES BAJOPOLES

Suomalainen Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen joutuin ja huolellisesti.

Ivar Salo,
Bay St., 266.

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario. Punasen Ristin Apteekin yläkerrassa, Cumberland ja Pearl katujen kulmassa, Port Arthur, Ontario.

UUSI PARTURILIIKE

Olen avannut

PARTURILIIKKEEN,

jossa palvelen kansalaisia huolellisesti

PARTAVEITSIÄ TEROTETAAN.

JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.

D. MYÖHÄNEN,

parturiliike 281 Bay st. Työ taataan ja jos olette tyytyväisiä, niin sanokaa ystävillenne tai jos ette ole tyytyväisiä, niin sanokaa minulle.

Fort Williamin ilmoituksia.

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.

Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

NAISET HUOMATKAA!

Otan vastaan kaikkea naisten ompelualaan kuuluvaa työtä.

SAARI & TIMONEN

Parturiliike

603 Simpson st., Fort William.

Partaveitsiä terotetaan.

Kansalaiset huomatkaa!

Olemme avanneet uuden

Räätälilliikkeen

Tulemme huolellisesti palvelemaan yleisöä. Uusia pukuja tehdään ja vanhoja korjataan. Hinnat kohtuulliset. Käykää luonnamme

HEINO JA EASTAS,
609 Simpson st., Fort William.

Uusi ruokala

jossa on ruokaa saatavana kuukausittain, viikottain ja aterioittain.

231 Robertson st.,
Fort William

MARIA JOHNSON
&
MARIA AINALI

OLEMME AVANNEET

UUDEN RUOKATALON

jossa on saatavana asuntoja 25 michelle. Ruokaa kuukausittain, viikottain ja aterioittain. Kahvia jokaaika.

Osote: 216 Atlantic ave., Fort William, Ont.

Hanna, Hilda ja Fiina Sissala.

SUOMALAINEN

Jalkineliike

Vanhoja korjataan. Sypäksiä on valmiiksi tehtyjä ja uusia tehdään tilaamalla

N. Partti,
264 Bay st., Port Arthur, ja
104 Bethune st., Fort William.
Simpson st. kulmassa.

Suomalainen Räätälilliike

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.

Kankaita aina varastossa.

SCANDINAVIAN TAILORIN CO.

129 Simpson st., Fort William
Vastapäätä Palace Teatteria, yläkerrassa. Puhelin 1185 S.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on

SUOMALAINEN SAUNA.

Käykää siellä vihtomassa ja "kuhnimassa'".

229 Robertson st.,
Fort William.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

Pallohuone.

Rajala & Ehrola 545 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Uusi ja siisti

KYLPYPAIKKA

on Fort Williamissa.

Rajalan Sauna

209 Bayard St.

PA MYYNTI

Ahtaitten olojen vallitessa olemme pakoitettu

Kohottamaan Liikepääomaa

M. HOFFER

74 Cumberland Street

PANTTILAITOS ja JALOKIVIKAUPPA PT. ARTHUR

Panttijätteitä,

JOISSA ON HYVIÄ KELLOJA, HIENOJA TIMANTTEJA, KULTA- JA JALOKIVITAVAROITA, HOPEATAVAROITA, SEINÄKELLOJA JA SOITTOVÄLINEITÄ, PYSSYJÄ SEKÄ TURKIKSIA Y. M. TULLAAN MYYMÄÄN LIIKEPÄÄOMAMME KOHOTTAMISEKSI.

KAIKKI TAVARAT ON TAATUSTI HYVIÄ.

Naisille!

TÄÄLLÄ ON PAIKKA, JOSSA VOITTE VIERAILLA. ENSIMÄISET 35 NAISTA, JOTKA SAAPUVAT TÄMÄN KAUPAN AVATTAESSA LAUANTAINA T. K. 17 P. KELLO 2:30 J. P. P. SAAVAT IHAN ILMAISEKSI KAUNIIN JA ARVOKKAAN JALOKIVILAATIKON, HUOLIMATTA JOS OSTATTE MITÄÄN TAI ETTE.

Huutokauppa alkaa

Lauantaina,

Toukokuun 17 p. kello 2:30 j. p. p.

JA KESTÄÄ ILTASIN PAIKALLISEN MÄÄRÄYKSEN MUKAAN. EMME TULE LOPETTAMAAN LIIKETTÄMME, VAAN TULEMME KOHOTTAMAAN LIIKEPÄÄOMAMME.

AHAITTEN ALOJEN VALLITESSA OLEMME PAKOITETUT KOHOTTAMAAN LIIKEPÄÄ-

M. HOFFER

Panttilaitos

74 Cumberland St. S. HOWARD LYON Port Arthur

Huutokaupan pitäjä.

Adams'in REET ja KARRYT sekä Cockshutt'in MAANVILJELYSTYÖKALUT ovat parhaimmat mitä rahella voi ostaa. Niitä myy AGROS MAANVILJELYSKALUSTO-KAUPPA, 204 Court st. S., Port Arthur, Ont.
JOHN MANNERSTAM, omistaja.

SCANDINAVIALAISET!

KELLO- JA KULTASEPÄN LIIKE.
Myymme ensiluokan tavaraa ja työmme taataan.
JORGENSEN & KIRK,
235 Arthur street, Port Arthur.

---

502 Bay st.

„The Queen"

Ranskalainen vaatteiden puhdistus ja korjaus liike.

Me puhdistamme naisten ja miesten pukuja alhaisilla hinnoila.

Miesten puvun silitys	50c
Vanutus ja silitys	75c
Puhdistus ja silitys $1.50 ylösp.	
Naisten pukujen silitys ..	75c
Vanutus ja silitys	$1.00
Puhdistus ja silitys	$1.50

Hyvä työ ja nopea palvelus.
105 S. Syndicate ave. Puhel. 1535

KÄYTTÄKÄÄ

Suomalaista parantolaa

Box 335

Sudburyssa T:ri K. Sunell

Lukekaa ilmotus joka perjantain lehdessä.

Nipigon suomalainen

LIHAKAUPPA

Saatavana kaikenlaista lihatavarakauppaan kuuluvaa tavaraa.

JOHN ASIALA.
Butcher

Port Arthurin ilmotuksia.

Suomalainen

: Räätälilliike :

A. Kauppi,

Court ja Bay St. kulmassa.
Puhelin 1754 Asunto 682

Vanhanmaan

Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN
Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.
Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494
Asuntopuhelin 1474.
Ruttan Block. Room 7, likellä Posti Offisia.
Port Arthur.

Koneellisen kätilötutkinnon

suorittanut äitien avustaja
MARIA LUOSTARINEN
128 Algoma st. — Puhelin 338k
Port Arthur, Ont., Can.

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan.
Palo-, henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan
R. SMEDBERG & CO.,
318 Bay St., Telef 349.

Siimat tanne!

Pallon pukkaajille, pitkätukkaisille ja sileätä leukaa haluaville on edullisin rientää Queen hotelliin, kaupungin itäpäähän, jonka alakerrassa Kalle Sippolan pallohuoneessa on aina kilpailu ja yläkerrassa Hiakis Smith vuolee parrat ja tukat putipuhtaaksi.

Huom.! Olemme vereksiä suomalaisia.

Jääkermaa, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa
JAMES BAJOPOLES

Suomalainen

Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen joutuin ja huolellisesti.

Ivar Salo,
Bay St., 266.

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario. Punasen Kistin Apteekin yläkerrassa, Cumberland ja Pearl katujen kulmassa, Port Arthur, Ontario.

UUSI PARTURILIIKE
Olen avannut

PARTURILIIKKEEN,

jossa palvelen kansalaisia huolellisesti
PARTAVEITSIÄ TEROTETAAN.
JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.

D. MYÖHÄNEN,
parturiliike 281 Bay st. Työ taataan ja jos olette tyytyväisiä, niin sanokaa ystävillenne tai jos ette ole tyytyväisiä, niin sanokaa minulle.

Fort Williamin ilmoituksia.

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.
Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

NAISET HUOMATKAA!
Otan vastaan kaikkea naisten ompelualaan kuuluvaa työtä.
Hanna Niemi
119 Robertson st., Fort William.

!! Rakennuttajat huom !!

Jos haluatte rakennuttaa sievän ja kodikkaan talon, niin olen valmis teitä palvelemaan ottamalla vastaan kaikkia rakennusalaan kuuluvia töitä. Työt tehdään tämän ja ulkomaan mallilla.

Oscar Harpert,
128 Rowand st.,
Fort William.
Puhelin 915 K.

---

dään ja vanhoja korjataan. Hinnat kohtuulliset. Käykää luonamme

HEINO JA RASTAS.
609 Simpson st., Fort William.

Uusi ruokala

jossa on ruokaa saatavana kuukausittain, viikottain ja aterioittain.

231 Robertson st.,
Fort William
MARIA JOHNSON
&
MARIA AINALI

OLEMME AVANNEET UUDEN RUOKATALON

jossa on saatavana asuntoja 25 miehelle. Ruokaa kuukausittain, viikottain ja aterioittain. Kahvia jokaaika.

Osoite: 216 Atlantic ave., Fort William, Ont.
Hanna, Hilda ja Fiina Sissala.

SUOMALAINEN

Jalkineliike

Vanhoja korjataan. Sypäksiä on valmiiksi tehtyjä ja uusia tehdään tilaamalla

N. Partti,
264 Bay st., Port Arthur, ja 104 Bethune st., Fort William, Simpson st. kulmassa.

Suomalainen Räätälilliike

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.

Kankaita aina varastossa.

SCANDINAVIAN TAILORIN CO.
129 Simpson st., Fort William
Vastapäätä Palace Teatteria, yläkerrassa. Puhelin 1185 S.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on SUOMALAINEN SAUNA.
Käykää siellä vihtomassa ja "kuhnimassa"'.

229 Robertson st.,
Fort William.
Alusvaatteita pestään.
J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

Pallohuone.

Rajala & Ehrola 545 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Uusi ja siisti
KYLPYPAIKKA
on Fort Williamissa.

- Rajalan Sauna -

209 Rowand St.
Kylpyajat on joka keskiviikko, perjantai ja lauantai. Virvoitusjuomaa saatavana. Saunottaja
A. Runskanen.

SUOMALAINEN RÄÄTÄLINLIIKE,
jossa tehdään miesten ja naisten pukuja ja paltoja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.
Otto Wilen.
Fort William. 108 Bethune St.
Simpson ja Bethune katujen kulmassa.

Älkää ajako katuvaunuissa joita skääpit kuljettavat! Älkää ostako skääppeinä olleiden kauppiasten kaupoista

Nauhoja ja Pukukankaita

saapuu joka päivä ja näitä saatte alhaisilla hinnoilla. Karttuunoita ja pukukankaita, Valmiita pukukankaita, valmiita pukuja, puseroita ja esiliinoja, sekä hameita. Hienoja mustia silkkitakkeja alennuksella. 1,000 kpl. kultaraitaista kuppia ja soosiastiaa 4 kpl. 25c. Lautasia ja muita taloustarpeita sekä lippuja

236 Bay St. Port Arthur.

Port Arthurista.

— *Kansalaispapereita* hankkii John B. Mannerstam 204 Court Street S., Port Arthur, Ont.

— *Nyt on tilaisuus* rakentaa oma koti. Me myymme Rosedale lottia $95.00. $45.00 käteen ja loppu 3 ja 6 kuun päästä. Nämät lotit ovat 5 minuutin kävelymatkan päässä kaaratiestä ja ovat 30x102.

R. Smedberg & Co. 318 Bay St.

— **Kansalaispapereita** hakiessanne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.

R. Smedberg,
rauhantuomari.

— *Suuri kasa* uusia ja halpoja kankaita. 15c. esiliinakangasta 10c., 775c. esiliinoja 50c., 50c. pukukankaita 25c. Lasten tavaroita, ennen 75c., myydään 25c. Lion kaupassa, 236 Bay St., Port Arthur.

— **Olette oikeutettu** saamaan rahallanne hyvän tavaran, nopean suorituksen ja tyydyttävän kohtelun. Muistakaa osuuskauppaa.

— *Palvelukseen* halutaan suomalainen tyttö hyvällä palkalla, 180 Algonque ave.

—*Osuuskaupan johtokunnan* kokous on tänä iltana kaupan huoneustossa, alkaen klo 8.

— *"Mustalaiset."* Harjoitus sunnuntaina klo 8 illalla.

— *"Kevätjuhla!"* harjoitus maanantaina klo 8. Seuraava harjoitus tiistaina klo 8.

— *"Kirkonkukkaset."* Harjoitus tiistaina klo 9 illalla.

— *Kulissimestarit!* Please saapukaa tänään Temppeliin kenraaliharjoitukseen näytelmästä "Palava orjantappurapensas."

— **Kauppaa tehdään** voittojen tähden, eikä mistään ihmisrakkaudesta. Jokainen porvareille mennyt raha-erä lisää heidän liikevoittoaan. Ostatteko te jo osuuskaupasta?

— *"Palava orjantappurapensas."* Kenraaliharjoitus tänään klo 8. Voimisteluseura ja näytelmäseura kokonaisuudessaan sekä muut avustajat saapuvat klo 10:nen.

— *Lapsia! lapsia!* Pieniä ja suuria pyydetään avustamaan tänä iltana klo 10:nen Temppeliin.

— **Osuuskaupan luonne** ei ole sellainen kuin muutamien armeliaisuuslaitosten, jotka jakavat tavaraa ilmaseksi.

Osuuskauppa haluaa tehdä kauppaa vain sellaisten kanssa, jotka muistavat velvollisuutensa ja maksavat ostamansa tavaran. Oletteko te jo maksanut?

— **M. Hoffer'in kellokauppa** ja **jalokiviliike** tulee tarjoomaan kaupungien yleisölle erikoistilaisuuden tehdä rahaa. Tämä myynti alkaa lauantaina kello 2.30 j. p. p. ja myynnin tulee toimittamaan Mr. S. Howard. Myyntiä pidetään myöskin iltasin. Me annamme sieviä lahjoja ensimäisille 35 naiselle, jotka saapuvat tähän tilaisuuteen lauantaina kello 2:30 j. p. p.

neksi, joka ei ennestään ole. Ja nekin henkilöt jotka ovat ennen olleet jäsenenä ja ovat jättäneet maksunsa rästiin ovat tervetulleita maksamaan jäsenmaksunsa, eikä olla olevinaan union jäseniä kantamatta union jäsenkorttia taskussaan ja merkkiä rinnassaan.

Kukaan älkööt olko kuulumatta tähän unioon; se on se sama jonka alkuunpanijana oli "reilitokka"-työläiset viime kesänä. Tänä kesänä ei ole yhtään tämän union jäsentä työskentelemässä "reilitokalla", vaan ovat itsekukin missä työmaassa sattuu. Siksipä ei olekaan kenellekään hyödyksi, että joku union jäsen työskentelee aina yhdessä työpaikassa.

Mennäämpä nyt kerrankin kaikin kokoukseen miehissä keskustelemaan olojemme parantamisesta. Kokous pidetään sunnuntaina t. k. 18 päivänä, kello 2 j. p. p. Temppelin ylähaalissa.

A. P—a, kokoonkutsuja.

„Kun saatana on ihmiset pimittänyt, niin he ylimmäisiään vastaan kapinoitsevat".

Tuon ylläolevan lauseen kuulin äskettäin, kuten tavallista rauhattomana aikana, jommoisia juuri täälläkin Port Arthurissa ja Fort Williamissa viime päivät ovat olleet. Kuulin sen erään „kirstillissiveellisen" suusta ja sellaisella oppinsa mukaisella kyynillisyydellä, joka juuri on ominaista heidänlaisille "siveellisyyden" ja provoseerauksen sankareille.

Tämänlainen, villeyttä ja koiran uskollisuutta isännälleen osottava isällisen neuvon runsaus tapahtui eräässä ulkona olevassa keskustelussa, missä työläisten innostus ja rehellinen asioiden punnitseminen jyrkästi paljasti nykyisiin kairamaisuuksiin syyllisten katalat, oikeuden tuhoamiseen tähdätyt juonittelut.

Mutta sitä ei olisi tuon kymmeniin nousevan työläisjoukon pitänyt niin vilpittömästi julki tuoda, sen saivat he hetimiten kuulla eräältä kaupunkimme kamasaksan kokelaalta.

Kuten „rehellinen" rosvousten, kurjuuden ja „laillisten" murhien ihailija konsanaankin tuo atleettimme kaikesta sielustaan kunnioitti virkajoukkoa, jonka tehtävänä vaan on kaikkien työläisten elämisen mahdollisuuksien ryöstäminen, kuten juuri kaksoiskaupunkiemme herroilla on aina ollut, jota ihanne tointaan he juuri nytkin ovat mitä katalimmalla tavalla koettaneet toteuttaa, käynnissä olevan lakon aikana. Ei luulisi, että enää tämänlaisten asioiden — työläisten taistellessa elämästä ja kuolemasta — aikana löytyy „kauniin kansamme" taivaaseen nilkuttajissakaan niin mädänneitä käsityksiä työläisten oikeudesta, että moisia kaupunkiemme „isiä" kunnioittaa viitsivät. Ei luulisi! Nämät herrat, „kansan etujen" valvojat, ovat kaikkensa koettaneet saadaksensa kaupunkiemme hallituksien käsissä olevista asioista sellaisen karusellin, jota pyörittävät kansan omaisuuden ryöstäjät omien liike-etujensa

Suomalainen Virvotusjuomaliike

valmistaa ja välittää virvoitusjuomia kaikille kaivos-seuduille, Sudburyssa ja ympäristöllä.

S. KUULA,
Box 620. **Sudbury, Ont.**

Suomalainen Leipomo

valmistaa kaikenlaisia leivoksia, kuivaa leipää ja korppuja.

Uloslähetykset toimitetaan pikaisesti ja täsmällisesti.

Kirjetie (mkp)

WERNER KOIVULA,
Box 113. **Copper Cliff, Ont.**

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.

Office: Larch & Durham kulmassa. **Puhelin 170.**

Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. **Puhelin 305.**

Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2— ja 7—8 i. p.

Sudbury. Ontario
DR. A. S. MILLER,

Eläinlääkäri

tekee yleisölle palvelusta päivällä ja yöllä. Tutkinnon suorittanut länsi-Ontarion yliopistossa v. 1906, sekä omaa 4 vuoden kokemuksen tehtävissään.

Konttori 92 Machor ave.
Puhelin N. 789.

teistänne mainitunlaisten provokatsionia uhkuvien kristillisten kuuliaisuus-saarnojen ylyttämänä. Teidän ennenkaikkea tulee tietää tärkeistä tärkein seikka, joka on: *teidän oman työnne arvon tunteminen.* Niinkauan, kuin työläiset eivät tajua tätä kaikkien ihmisten olemassaolon välttämättömyyttä, kristuksia, jumalia ja perkeleitä keppihevosenaan pitävät lurjukset voivat suitsittaa teitä kaikkiin raukkamaisimpiin tekoihin. Uskontojen sekasotkuun uponneiden höpötykset ovat jo ontoiksi tulleet, jos eivät ne milloinkaan ole työläisten leipää lisänneet! Niinkauan olette orjat tietämättömyyden myrkkyjä itseenne imeneet, että nyt jo ajan uuden kutsua te seuratkaa! Astukaa ulos kirojen kammioista, missä orjavoutinne teidät teurastaneet ovat. Sosialismi on tietoisuuden kultainen jyvä!

Edv. Vierikko.

Fort Williamista.

— *Kannatatko omaa liikettäsi?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 208 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruokapaikka niin joutilaille kuin raatajillekin.

— **Kansan ravintola** 511 Simp-

NYT ON SAATAVANA CANADASSAKIN

Koti Kaljan Exträkkiä Ahti

joka on ollut jo pitkän aikaa käytännössä Amerikan suomalaisilla, erittäinkin Idässä. Valmiste on tuotu samasta tehtaasta Amerikasta joten kysessä ei ole mikään jäljennys.

Toivotaan että ne liikkeet jotka palvelee suomalaisia ja ruotsalaisia kuluttajia varustavat tätä varastoonsa myöskin voi tilata suoraan välittäjältä. 1 tai kaksi pulloa lähetetään postissa vapaasti 25 senttiä pullo, kauppoihin ja asiamiehille sopimuksen mukaan. Jokaisessa pullossa suomalainen valmistusohje.

Oskar Turja Sudbury Ont. Box 620
Ainoa välittäjä Canadassa.

Coppercliffiläiset

tehkää ostoksenne
ANTTI PAKKALAN
SEKATAVARAKAUPASTA
Huom.! Hinnat kohtuulliset!
(m)

Dr. D. B. Fraser
Eläinlääkäri,
Haavuri ja Hammaslääkäri.

Antaa parhainta hoitoa hevosille, naudoille sekä koirille ja kaikille kotieläimille. Kaikkein uusimpien methodien mukaan.

247 Ambrose St.,
Port Arthur, Ont.
Konttori Phone 140.
Asunto „ 307.

Kätilö

Jenny Luoto,
213 St. James st. Puhelin 1958
Port Arthur. Ont. (T.P.)

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: Hyviä sekä luotettavia :: :
yhtiöitä suositellaan.
4 St. Paul Street.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.
(T.P.)

Halutaan tietää

Halutaan tietää ilmoitukset julaistaan joka tiistai ja perjantai.

Haluaisin tietää missä ovat **Antton Harju, Antton Jääski** ja **John Jääski,** kaikki kotoisin Vehkalahdelta, Viipurin l. Pyydän että tuttavat ilmoittaisivat elleivät itse tätä huomaa. Kirjeet kaikilta ovat tervetulleita. **Wilho Harju,** Box 503, Cobalt, Ont.

Suomalainen Apteekki
— ja —
Ulkolähetysliike
KALEVA

Täydellinen varasto kaikenlaisia suomalaisia ja tämän maan lääkkeitä aina saatavana.

Kaikki tilaukset suurimmissa tai pienimmissä määrissä valmistetaan tarkkuudella ja lähetetään nopeasti. Kaikki lääkkeet ovat hyvin ja tarkasti valmistettu kaikkein parhaimmista aineista ja ovat merkityt tehtaan merkillä. Myös joka pullon ja paketin kanssa seuraa **takaus.** Suomalaisia asiamiehiä otetaan joka paikkakunnalle. Kysykää ehtoja. Hintaluettelot lähetetään vapaasti.

Uusia paikkakuntain asiamiehiä Kalevan kotilääkkeille seuraavissa paikoissa:

Thunder Bay Store Co., Fort William; Nepigon Apteekkissa, Nepigon; Farmers Merchantile Co, Nolalu; Antti Pakkala, Copper Cliff.

KALEVA
295 Bay St.
Port Arthur, Ont.

Se ei maksa mitään

kun saatte tietää miten te voitte oppia täydellisesti puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan englanninkieltä muutamassa viikossa. Kirjoittakaa nimenne ja osoitteenne tämän lipun alle ja lähettäkää se meille tänään, niin me lähetämme teille täyden selostuksen vapaasti.

Nimi ....
Osoite ....

The State Correspondence School,
Box T 572, Chicago, Ill

Työläisten edun kannalta!

TYÖKANSAN KUSTANNUSLIIKE

on ehdottomasti edullisin paikka työläisten säästöille, jonka perustelemme seuraavasti:

I Me maksamme korkeamman koron kuin pankit.

II Korko lähtee juoksemaan siitä päivästä kuin laina annetaan.

III Korko juoksee siihen päivään asti kuin laina takaisin maksetaan.

IV Työkansa on Canadan työläisten liike joten säästönne ovat taatut.

TYOKANSA
P. O. Box 516, 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

HUOM.! HUOM.!

Saatte meiltä yhtä hyvän tavaran ja kohtelun kuin porvareiltakin. Meillä on kaikkea tavaraa, mitä hyvästi järjestettyyn ruoka- ja lihakauppaan kuuluu.

Teefoonlit: RUOKAKAUPAN 1058 NORTH
LIHAKAUPAN 1118 NORTH

HUOM.! HUOM.!
318 BAY STR. PORT ARTHUR.

Käyttäkää
Suomalaista parantolaa
Sudburyssa

Tri K. SUNELL on avannut suomalaisen sähkökylpylääketieteellisen laitoksen, jossa käytetään kaikkia uudemmanaikaisia lääketieteellisiä menettelytapoja, kirurkista ja lääkkeellä parannusta. Syfiliksessä käytetään uutta saksalaista lääkettä "106" Prof. Ehrlich'in keksimää ja venerisissä taudeissa "Neisser-Bacterin" (Gonocockie Vaccine), ainetta, joka ruiskutetaan vereen ja puhdistaa sen sekä parantaa taudin.

Sudburyn ja lähiseutujen suomalaiset, etenkin ne jotka sairastavat hermo-, vesi- ja ihotauteja tai naisten tauteja käyttäkää parantolaa jossa on suomalainen lääkäri.

Kirjeellisesti voi luottamuksella kääntyä puoleeni. (P)

Tri K. SUNELL, Bx 335, Sudbury, Ont., Canada

Suomalainen RAVINTOLA
SUDBURYSSA, ONT.

Vastapäätä C. P. R. asemaa, tilaa 20 miehelle, puhtaat huoneet, hyvät petit, ruokaa saatavana kaiken aikaa.

Oskar Turja P. O. Box 620, **Sudbury, Ont.**

Huom.: Työkansan tilauksia vastaanotetaan. (T. P.)

BAY STREET & Co.

Court Street S., Port Arthur, Ont.

— *Nyt on tilaisuus* rakentaa oma koti. Me myymme Rosedale lottia $95.00. $45.00 käteen ja loppu 3 ja 6 kuun päästä. Nämät lotit ovat 5 minuutin kävelymatkan päässä kaaratiestä ja ovat 30x102.

R. Smedberg & Co. 318 Bay St.

— **Kansalaispapereita** hakies sanne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.

R. Smedberg,
rauhantuomari.

— *Suuri kasa* uusia ja halpoja kankaita. 15c. esiliinakangasta 10c., 775c. esiliinoja 50c., 50c. pukukankaita 25c. Lasten tavaroita, ennen 75c., myydään 25c. Lion kaupassa, 236 Bay St., Port Arthur.

— **Olette oikeutettu** saamaan rahallanne hyvän tavaran, nopean suorituksen ja tyydyttävän kohtelun. Muistakaa osuuskauppaa.

— *Palvelukseen* halutaan suomalainen tyttö hyvällä palkalla, 180 Algouque ave.

—*Osuuskaupan johtokunnan* kokous on tänä iltana kaupan huoneustossa, alkaen klo 8.

— "*Mustalaiset*:" Harjoitus sunnuntaina klo 8 illalla.

— "*Kevätjuhla*!" harjoitus maanantaina klo 8. Seuraava harjoitus tiistaina klo 8.

— "*Kirkonkukkaset*." Harjoitus tiistaina klo 9 illalla.

— *Kulissimestarit!* Please saapukaa tänään Temppeliin kenraaliharjoitukseen näytelmästä "Palava orjantappura pensas."

— **Kauppaa tehdään** voittojen tähden, eikä mistään ihmisrakkaudesta. Jokainen porvareille mennyt raha-erä lisää heidän liikevoittoaan. Ostatteko te jo osuuskaupasta?

— "*Palava orjantappurapensas.*" Kenraaliharjoitus tänään klo 8. Voimisteluseura ja näytelmäseura kokonaisuudessaan sekä muut avustajat saapuvat klo 10:nen.

— *Lapsia! lapsia!* Pieniä ja suuria pyydetään avustamaan tänä iltana klo 10:nen Temppeliin.

— **Osuuskaupan luonne** ei ole sellainen kuin muutamien armeliaisuuslaitosten, jotka jakavat tavaraa ilmaseksi.

Osuuskauppa haluaa tehdä kauppaa vain sellaisten kanssa, jotka muistavat velvollisuutensa ja maksavat ostamansa tavaran.

Oletteko te jo maksanut?

— **M. Hoffer'in kellokauppa** ja **jalokiviliike** tulee tarjoomaan kaupungien yleisölle erikoistilaisuuden tehdä rahaa. Tämä myynti alkaa lauantaina kello 2.30 j. p. p. ja myynnin tulee toimittamaan Mr. S. Howard. Myyntiä pidetään myöskin iltasin. Me annamme sieviä lahjoja ensimäisille 35 naiselle, jotka saapuvat tähän tilaisuuteen lauantaina kello 2:30 j. p. p.

Mr. Hoffer ei tule lopettamaan liikettään vaan aikoo saada enämpi käteistä liikepääomaa panttilaitoksensa ylläpitämiseksi.

Paikka sijaitsee 74 Cumberland st., Port Arthur.

— **Herätkää,** jotka vielä nukutte, ja liittykää unioihin, jotka ette vielä kuulu niihin. Minun nähdäkseni olisi jo aika jokaisen työläisen kuulua unioihin, sillä onhan kaupungissamme olemassa sekatyöläisten unio, johon voi jokainen kuulua ammattiinsa katsomatta. Jokaisen työläisen velvollisuus on tulla kokoukseen ensi pyhänä kirjoittautumaan jäsenkä oma olevinaan union jäsenkantamatta union jäsenkorttia taskussaan ja merkkiä rinnassaan.

Kukaan älköön olko kuulumatta tähän unioon; se on se sama jonka alkuunpanijana oli "reilitokka"-työläiset viime kesänä. Tänä kesänä ei ole yhtään tämän union jäsentä työskentelemässä "reilitokalla", vaan ovat itsekukin missä työmaassa sattuu. Siksipä ei olekaan kenellekään hyödyksi, että joku union jäsen työskentelee aina yhdessä työpaikassa.

Mennäämpä nyt kerrankin kaikin kokoukseen miehissä keskustelemaan olojemme parantamisesta. Kokous pidetään sunnuntaina t. k. 18 päivänä, kello 2. j. p. p. Temppelin ylähaalissa.

A. P—a, kokoonkutsuja.

„Kun saatana on ihmiset pimittänyt, niin he ylimmäisiään vastaan kapinoitsevat".

Tuon ylläolevan lauseen kuulin äskettäin, kuten tavallista rauhattomana aikana, jommoisia juuri täälläkin Port Arthurissa ja Fort Williamissa viime päivät ovat olleet. Kuulin sen erään „kirstillissiveellisen" suusta ja sellaisella oppinsa mukaisella kyynillisyydellä, joka juuri on ominaista heidänlaisille "siveellisyyden" ja provoseerauksen sankareille.

Tämänlainen, villeyttä ja koiran uskollisuutta isannälleen osottava isällisen neuvon runsaus tapahtui eräässä ulkona olevassa keskustelussa, missä työläisten innostus ja rehellinen asioiden punnitseminen jyrkästi paljasti nykyisiin koiramaisuuksiin syyllisten katalat, oikeuden tuhoamiseen tähdätyt juonittelut.

Mutta sitä ei olisi tuon kymmeniin nousevan työläisjoukon pitanyt niin vilpittömästi julki tuoda, sen saivat he hetimiten kuulla eräältä kaupunkimme kamasaksan kokelaalta.

Kuten „rehellinen" rosvousten, kurjuuden ja „laillisten" murhien ihailija konsanaankin tuo atleettimme kaikesta sielustaan kunnioitti virkajoukkoa, jonka tehtävänä vaan on kaikkien työläisten elämisen mahdollisuuksien ryöstäminen, kuten juuri kaksoiskaupunkiemme herroilla on aina ollut, jota ihanne tointaan he juuri nytkin ovat mitä katalimmalla tavalla koettaneet toteuttaa, käynnissä olevan lakon aikana. Ei luulisi, että enää tämänlaisten asioiden — työläisten taistellessa elämästä ja kuolemasta — aikana löytyy „kauniin kansamme" taivaaseen nilkuttajissakaan niin mädänneitä käsityksiä työläisten oikeudesta, että moisia kaupunkiemme „isiä" kunnioittaa viitsivät. Ei luulisi! Nämät herrat, „kansan etujen" valvojat, ovat kaikkensa koettaneet saadaksensa kaupunkiemme hallituksien käsissä olevista asioista sellaisen karusellin, jota pyörittävät kansan omaisuuden ryöstäjät omien liike-etujensa mukaisella tavalla. Tuollaista juonittelua ryhtyvät tukemaan vain henkilöt, jotka ovat kirojen verkoilla kiedotut tietämättömyyden mustaan kallioon, joka yksin ja ainoastaan on perustana opille, jonka mukaan kaiken rikkauden ja sivistyksen luojan *työn* jättiläisen puutteiden kiduttavaan hornaan hukkuman pitää.

Te orjajoukot, jotka juuri nytkin tuhallukuisina työttömyyden alastomia taipaleita epätoivojen värjöttämillä askeleilla etenette, älkää luopuko vilpittömistä oikeuskäsitteistänne mainitunlaisten provokatsionia uhkuvien kristillisten kuuliaisuus-saarnojen ylyttämänä. Teidän ennenkaikkea tulee tietää tärkeistä tärkein seikka, joka on: *teidän oman työnne arvon tunteminen.* Niinkauan, kuin työläiset eivät tajua tätä kaikkien ihmisten olemassaolon välttämättömyyttä, kristuksia, jumalia ja perkeleitä keppihevosenaan pitävät lurjukset voivat suitsittaa teitä kaikkiin raukkamaisimpiin tekoihin. Uskontojen sekasotkuun uponneiden höpötykset ovat jo ontoiksi tulleet, jos eivät ne milloinkaan ole työläisten leipää lisänneet! Niinkauan olette orjat tietämättömyyden myrkkyjä itseenne imeneet, että nyt jo ajan uuden kutsua te seuratkaa! Astukaa ulos kirojen kammioista, missä orjavoutinne teidät teurastaneet ovat. Sosialismi on tietoisuuden kultainen jyvä!

Edv. Vierikko.

valmistaa ja välittää virvoitusjuomia kaikille kaivos-seuduille, Sudburyssa ja ympäristöllä.

S. KUULA,
Box 620. Sudbury, Ont.

Suomalainen Leipomo

valmistaa kaikenlaisia leivoksia, kuivaa leipää ja korppuja.

Uloslähetykset toimitetaan pikaisesti ja täsmällisesti.

Kirjetie (mkp)

WERNER KOIVULA,
Box 113. Copper Cliff. Ont.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham kulmasa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmasa. Puhelin 305.
Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2— ja 7—8 i. p.
Sudbury. Ontario
DR. A. S. MILLER,

Eläinlääkäri

tekee yleisölle palvelusta päivällä ja yöllä. Tutkinnon suorittanut länsi-Ontarion yliopistossa v. 1906, sekä omaa 4 vuoden kokemuksen tehtävissään.

Konttori 92 Machor ave.
Puhelin N. 789.

Fort Williamista.

— *Kannatatko omaa liikettäsi?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 208 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruokapaikka niin joutilaille kuin raatajillekin.

— **Kansan ravintola** 511 Simpson st., on paras ruokapaikka työläisille. Avoinna puoli 6 aamulla 12 yöllä.

H. Hermanson.

— *Palvelukseen halutaan* nuori tyttö. Kysykää 239 N. Harold street.

Port Arthurin ympäristöltä.

FARMARIT HOI!

Kesä kun tulee ja jokainen aikoo karjansa ulos kai laskea, niin ottakaa kaikki Weerin ja Coorhamin sekä Mäkentain farmarit tämä tarkasti huomioonne, että tulette Weerin No. 2 koululle 24 p. klo 5 illalla pitämään kokousta että ei tarvitsisi suotta lehmiä hukata, ja loppuis se ainainen riita.

Kokoonkutsuja.

joka on ollut jo pitkän aikaa käytännössä Amerikan suomalaisilla, erittäinkin Idässä. Valmiste on tuotu samasta tehtaasta Amerikasta joten kyseessä ei ole mikään jäljennys.

Toivotaan että ne liikkeet jotka palvelee suomalaisia ja ruotsalaisia kuluttajia varustavat tätä varastoonsa myöskin voi tilata suoraan välittäjältä. 1 tai kaksi pulloa lähetetään postissa vapaasti 25 senttiä pullo, kauppoihin ja asiamiehille sopimuksen mukaan. Jokaisessa pullossa suomalainen valmistusohje.

Oskar Turja Sudbury Ont. Box 620
Ainoa välittäjä Canadassa.

Copperclliffiläiset

tehkää ostoksenne
ANTTI PAKKALAN
SEKATAVARAKAUPASTA
Huom.! Hinnat kohtuulliset! (m)

Dr. D. B. Fraser

Eläinlääkäri,
Haavuri ja Hammaslääkäri.

Antaa parhainta hoitoa hevosille, naudoille sekä koirille ja kaikille kotieläimille. Kaikkein uusimpien methodien mukaan.

247 Ambrose St.,
Port Arthur, Ont.
Konttori Phone 140.
Asunto „ 307.

Kätilö

Jenny Luoto,
213 St. James st. Puhelin 1958
Port Arthur. Ont. (T.P.)

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: Hyviä sekä luotettavia :: :
yhtiöitä suositellaan.
4 St. Paul Street.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.
(T.P.)

Halutaan tietää

Halutaan tietää ilmoitukset julaistaan joka tiista ja perjantai.

Haluaisin tietää missä ovat Antton Harju, Antton Jääski ja John Jääski, kaikki kotoisin Vehkalahdelta, Viipurin l. Pyydän että tuttavat ilmoittaisivat elleivät itse tätä huomaa. Kirjeet kaikilta ovat tervetulleita. **Wilho Harju,** Box 503, Cobalt, Ont.

Haluaisin tietää tuttavaini osotteen. **Anselm Oikonen, John Välkilä ja Viktor Niemi,** vanhanmaan nimellä Hautaniemi, olkaa hyvät ja paiskatkaa Karviasta Kuoppalan poikaa kirjeellä. Kaikilta tutuilta ja niiksi aikovilta on kirjeet tervetulleita osoitteella **Viktor Kuoppala,** Box 101, Port Alberni, B. C., Can. (112)

Suomalainen Apteekki
— ja —
Ulkolähetysliike

KALEVA

Täydellinen varasto kaikenlaisia suomalaisia ja tämän maan lääkkeitä aina saatavana.

Kaikki tilaukset suurimmissa tai pienimmissä määrissä valmistetaan tarkkuudella ja lähetetään nopeasti. Kaikki lääkkeet ovat hyvin ja tarkasti valmistettu kaikkein parhaimmista aineista ja ovat merkityt tehtaan merkillä. Myös joka pullon ja paketin kanssa seuraa **takaus.** Suomalaisia asiamiehiä otetaan joka paikkakunnalle. Kysykää ehtoja. Hintaluettelot lähetetään vapaasti.

Uusia paikkakuntain-asiamiehiä Kalevan kotilääkkeille seuraavissa paikoissa:
Thunder Bay Store Co., Fort William; Nepigon Apteekkissa, Nepigon; Farmers Merchantile Co, Nolalu; Antti Pakkala, Copper Cliff.

KALEVA
295 Bay St.
Port Arthur, Ont.

Se ei maksa mitään

kun saatte tietää miten te voitte oppia täydellisesti puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan englanninkieltä muutamassa viikossa. Kirjoittakaa nimenne ja osoitteenne tämän lipun alle ja lähettäkää se meille tänään, niin me lähetämme teille täyden selostuksen vapaasti.

Nimi ....
Osoite ....

The State Correspondence School,
Box T 572, Chicago, Ill

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kulta ja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. H. BEATH,
Parhain kellojen korjaaja.

TYÖKANSAN KUSTANNUSLIIKE

on ehdottomasti edullisin paikka työläisten säästöille, jonka perustelemme seuraavasti:

I Me maksamme korkeamman koron kuin pankit.

II Korko lähtee juoksemaan siitä päivästä kuin laina annetaan.

III Korko juoksee siihen päivään asti kuin laina takaisin maksetaan.

IV Työkansa on Canadan työläisten liike joten säästönne ovat taatut.

TYOKANSA
P. O. Box 516, 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

HUOM.! HUOM.!

Saatte meiltä yhtä hyvän tavaran ja kohtelun kuin porvareiltakin. Meillä on kaikkea tavaraa, mitä hyvästi järjestettyyn ruoka- ja lihakauppaan kuuluu.

Teefoonlit: RUOKAKAUPAN 1058 NORTH
LIHAKAUPAN 1118 NORTH

HUOM.! HUOM.!
318 BAY STR. PORT ARTHUR.

Käyttäkää

Suomalaista parantolaa

Sudburyssa

Tri K. SUNELL on avannut suomalaisen sähkökylpylääketieteellisen laitoksen, jossa käytetään kaikkia uudemmanaikaisia lääketieteellisiä menettelytapoja, kirurkista ja lääkkeellä parannusta. Syfiliksessä käytetään uutta saksalaista lääkettä "106" Prof. Ehrlich'in keksimää ja venerisissä taudeissa "Neisser-Bacterin" (Gonocockie Vaccine), ainetta, joka ruiskutetaan vereen ja puhdistaa sen sekä parantaa taudin.

Sudburyn ja lähiseutujen suomalaiset, etenkin ne jotka sairastavat hermo-, vesi- ja ihotauteja tai naisten tauteja käyttäkää parantolaa jossa on suomalainen lääkäri.

Kirjeellisesti voi luottamuksella kääntyä puoleeni. (P)

Tri K. SUNELL, Bx 335, Sudbury, Ont., Canada

Suomalainen RAVINTOLA

SUDBURYSSA, ONT.

Vastapäätä C. P. R. asemaa, tilaa 20 miehelle, puhtaat huoneet, hyvät petit, ruokaa saatavana kaiken aikaa.

Oskar Turja P. O. Box 620, Sudbury, Ont.

Huom.: Työkansan tilauksia vastaanotetaan. (T. P.)

RAY STREET & Co
S. W. RAY. C. W. JARVIS
PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.
FORT WILLIAM, 202 Simpson st.—601 McTavish st. 700 Victoria ave.

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j.n.e. tulipaloa vastaan.
Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmaa varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pilettejä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. — Myöskin rahaosotteita, jotka lankeavat maksettaviksi postikonttoreissa, myydään kaikkialle maapalloa.

ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA J.N.E.
JOHN B. MANNERSTAM,
204 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.